

AS “CBL Atklātais pensiju fonds”

Gada pārskats

par 2018. gadu

Sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienībā
apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu
standartiem

SATURS

Vispārīga informācija par "CBL Atklātais pensiju fonds"	3
Paziņojums par vadības atbildību	4
Vadības ziņojums	5
Visaptverošais ieņēmumu pārskats	7
Pārskats par finanšu stāvokli	8
Naudas plūsmas pārskats	9
Kapitālu un rezervju izmaiņu pārskats	10
Finanšu pārskata pielikums	11
Pensiju plāna "CBL Sabalansētais" ziņojums	28
Neto aktīvu pārskats	30
Neto aktīvu kustības pārskats	31
Naudas plūsmas pārskats	32
Finanšu pārskata pielikums	33
Pensiju plāna "CBL Aktīvais" ziņojums	50
Neto aktīvu pārskats	52
Neto aktīvu kustības pārskats	53
Naudas plūsmas pārskats	54
Finanšu pārskata pielikums	55
Pensiju plāna "CBL Aktīvais USD" ziņojums	69
Neto aktīvu pārskats	71
Neto aktīvu kustības pārskats	72
Naudas plūsmas pārskats	73
Finanšu pārskata pielikums	74
Revidentu ziņojums	84

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR AS "CBL ATKLĀTAIS PENSIJU FONDS"

Fonda nosaukums	CBL Atklātais pensiju fonds
Fonda juridiskais statuss	Akciju sabiedrība
Vienotais reģistrācijas numurs Komercreģistrā, vieta un datums	40003397312 Rīga, 2003.gada 7.aprīlis
Fonda pamatdarbības veids	Pensiju plānu administrēšana (pārvalda 3 pensiju plānus)
Fonda juridiskā adrese	Republikas laukums 2A Rīga, Latvija, LV-1010
Fonda akcionars	AS Citadele banka (100%) Republikas laukums 2A Rīga, Latvija, LV-1010
Valdes locekļi un to ieņemamais amats	Jolanta Jērāne – valdes priekšsēdētāja Karina Maslakova – valdes locekle Jānis Zivtiņš – valdes loceklis
Padomes locekļi un to ieņemamais amats	Juris Jākobsons – padomes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs – padomes priekšsēdētāja vietnieks Kārlis Purgailis – padomes loceklis
Pārskata gads	2018. gada 1. janvāris – 2018. gada 31. decembris
Revidenti un to adrese	KPMG Baltics SIA Vesetas iela 7 Rīga, LV-1013, Latvija Licences Nr. 55

PAZIŅOJUMS PAR VADĪBAS ATBILDĪBU

AS "CBL Atklātais pensiju fonds" (turpmāk tekstā – "Fonds") valde ir atbildīga par Fonda finanšu pārskatu sagatavošanu.

Finanšu pārskati, kas atspoguļoti no 7. līdz 27. lpp., ir sagatavoti, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu priekšstatu par Fonda finansiālo stāvokli 2018. un 2017. gada 31. decembrī, kā arī tā darbības rezultātiem, pašu kapitāla izmaiņām un naudas plūsmām 2018. un 2017. gadā.

Iepriekš minētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotajiem "Privāto pensiju fondu gada pārskatu sagatavošanas noteikumiem", kas nosaka ka finanšu pārskati ir jā sagatavo saskaņā ar Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kas apstiprināti lietošanai Eiropas Savienībā. Pārskata gadā ir konsekventi izmantotas atbilstošas uzskaites metodes. Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadības pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

Fonda vadība ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, Fonda aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu Fondā izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu. Vadība ir arī atbildīga par likuma "Par privātajiem pensiju fondiem", Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumu un citu uz pensiju fondiem attiecināmu Latvijas Republikas likumdošanas prasību izpildi.

Jolanta Jērāne
Valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Par AS „CBL Atklātais pensiju fonds”

AS „CBL Atklātais pensiju fonds” (turpmāk tekstā - Fonds) ir akciju sabiedrība, kas reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā 1998. gada 8. jūnijā un ierakstīta Latvijas Republikas Komercreģistrā 2003. gada 7. aprīlī. Fonda juridiskā adrese ir Republikas laukums 2A, Rīga, LV-1010, Latvija.

Par Fonda darbību 2018. gadā

2018. gads kopumā Fondam ir bijis dinamisks gan no klientu piesaistes gan ieguldījumu atdeves viedokļa. Neskatoties uz pozitīvu naudas plūsmu pārskata gadā, Pensiju plānu kopējo aktīvu apjoms ir samazinājies par aptuveni 1.2 milj. EUR, ko ietekmēja negatīvās tirgus svārstības, līdz ar ko klientu uzkrājumu vērtība samazinājās.

Uz pārskata gada beigām Fonds apkalpoja 52 668 dalībniekus, no kuriem 31 958 bija individuālās dalības līguma īpašnieki, bet 20 710 - dalībnieki kādā no 336 kolektīvās dalības līgumiem.

2018. gadā tāpat kā iepriekšējos gadus nemainīgi galvenā uzmanība un darbības tika vērsta uz sabiedrības izglītošanu un jautājuma par uzkrājumu veidošanu pensiju 3. līmenī aktualizēšanu. Gada laikā Fonds piedalījās vairākos semināros un prezentācijās gan uzņēmumos gan atsevišķi rīkojot informatīvas ilgtermiņa uzkrājumu pēcpusdienas, kuru laikā sniedza individuālas konsultācijas ikvienai privātpersonai.

Fonds 2018. gadā turpināja uzlabot apkalpošanas kvalitāti esošiem un pakalpojuma pieejamību potenciāliem klientiem. Gada nogalē Fonds uzsāka pakalpojuma pieejamības paaugstināšanas aktivitātes, piedāvājot īpašus nosacījumus klientiem, kuri veic un plāno veikt regulāras iemaksas savos esošajos līgumos.

Diemžēl, datu uzskaites un publiskošanas ierobežošanas dēļ, nav iespējams noteikt Fonda tirgus daļu ne pēc kopējiem aktīvu apjomiem, ne dalībnieku skaita pārskata gada beigās. Sagaidāms, ka 2019. gada situācija mainīsies un aktuālie nozares dati atkal tiks publicēti.

Pārskata gada laikā Fonda statūtos izmaiņas nav veiktas. Pamatkapitāla lielums nav mainījies. 2018. gadā izmaiņas akcionāru sastāvā nav notikušas un vienīgais akcionārs, kam pieder 100% Fonda akciju, ir AS „Citadele banka”. 2018. gada 31. decembrī Fonda akciju kapitālu veidoja 640 292 EUR, kas sadalīts 640 292 akcijas ar balsstiesībām, katra 1.00 EUR.

Produkti

Fonds 2018. gadā administrēja trīs pensiju plānus ar atšķirīgu līdzekļu ieguldīšanas politiku – „CBL Sabalansētais”, „CBL Aktīvais”, „CBL Aktīvais USD”. Pārskata gadā pensiju plānos darba devēji savu darbinieku labā veica iemaksas 1 099 863 EUR apmērā un privātpersonas savā vai citu privātpersonu labā – 3 975 880 EUR apmērā.

2018. gads ieguldītājiem nesa uzkrājumu samazināšanos visos 3 pensiju plānos. Jāpiebilst, ka Fonda piedāvāto un IPAS "CBL Asset Management" pārvaldīto pensiju plānu darbības rezultāts bija apmierinošs, nodrošinot dalībniekiem vienus no mazākajiem uzkrājuma vērtības kritumiem. Vērtējot ilgtermiņā, „CBL Sabalansētais”, „CBL Aktīvais” un „CBL Aktīvais USD” nemainīgi ir vieni no ienesīgākajiem nozarē kopš darbības sākuma. Portfeļu ienesīgumi uz pārskata gada beigām bija šādi: kopš pārskata gada sākuma: -5.04% pensiju plānam „CBL Sabalansētais” (kopš plāna darbības sākuma 3.07% vidēji gadā), -8.11% pensiju plānam „CBL Aktīvais” (kopš plāna darbības sākuma 4.29% vidēji gadā), -5.8% pensiju plānam „CBL Aktīvais USD” (kopš plāna darbības sākuma 3.07% vidēji gadā).

2018.gadu Fonds noslēdza ar 26 165 EUR peļņu, kas saskaņā ar LR likumu "Par privātajiem pensiju fondiem" ir pilnībā ieskaitāma pensiju plānos proporcionāli dalībnieku kapitāliem uz 31.12.2018. Pārskaitījums tiek veikts pēc gada pārskata apstiprināšanas akcionāru pilnsapulcē.

Turpmākā Fonda attīstība

2019. gadā Fonda darbības prioritāte, līdzīgi kā iepriekš, ir pārdošanas un klientu apkalpošanas kvalitātes pilnveidošana, nodrošinot mūsdienīgus pensiju 3. līmeņa uzkrājumu pārvaldības instrumentus. 2019. gada laikā Fonds plāno atkārtoti pārskatīt uzkrātā kapitāla apkalpošanas maksu un kritērijus tās samazināšanai gan individuālās dalības gan kolektīvās dalības līgumos izveidotajiem uzkrājumiem.

Arī nākamā pārskata gada laikā Fonds plāno turpināt iesākto sabiedrības izglītošanas iniciatīvu, aktualizējot nepieciešamību veidot privātus uzkrājumus personas labklājības līmeņa uzlabošanai vecumdienās, ko iespējams paveikt gan katra pensiju 3. līmeņa dalībnieka paša, gan darba devēja spēkiem.

Kopš pārskata perioda beigām līdz šī ziņojuma parakstīšanas brīdim nav bijuši tādi notikumi, kas būtu atspoguļojami šajos finanšu pārskatos un kas būtiski mainītu pārskatos ietverto informāciju.

Juris Jākobsons
Padomes priekšsēdētājs

Jolanta Jērāne
Valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

VISAPTVEROŠAIS IEŅĒMUMU PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018	2017
		EUR	EUR
Pamatdarbības ienākumi	10	576 547	563 762
Procentu ienākumi	11	5 122	5 064
Ārvalstu valūtu pārvērtēšanas peļņa		330	(2 296)
Administratīvie izdevumi	13	(504 559)	(501 431)
Citi izdevumi	12	(39 252)	(38 525)
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un pamatlīdzekļu nolietojums	5, 6	(12 023)	(11 943)
Pārskata gada peļņa	15	26 165	14 631
Neto ienākumi, kas attiecināmi uz pensiju plāniem		(26 165)	(14 631)
Pārskata gada visaptverošie ieņēmumi / (zaudējumi)		-	-

Pielikumi no 11. līdz 27. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Juris Jākobsons
Padomes priekšsēdētājs

Jolanta Jērāne
Valdes priekšsēdētāja

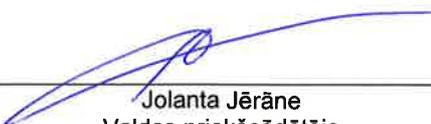
2019. gada 26. aprīlī

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
<u>Aktīvs</u>			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	3	52 842	4 766
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	3	645 258	645 258
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi	4	48 721	52 467
Nemateriālie ieguldījumi	5	13 604	23 906
Pamatlīdzekļi	6	1 793	2 170
Pārējie aktīvi		101	1 660
Kopā aktīvi		762 319	730 227
<u>Pasīvs</u>			
Uzkrātie izdevumi	7	95 106	58 949
Pārējās saistības		26 921	30 986
Kopā pasīvs		122 027	89 935
<u>Kapitāls un rezerves</u>			
Parakstītais pamatkapitāls	8	640 292	640 292
Kopā kapitāls un rezerves		640 292	640 292
Kopā pasīvs, kapitāls un rezerves		762 319	730 227

Pielikumi no 11. līdz 27. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Juris Jākobsons
Padomes priekšsēdētājs

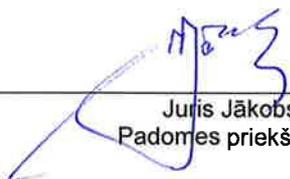

Jolanta Jērāne
Valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
Pamatdarbības naudas plūsma			
Peļņa pirms uzņēmuma ienākuma nodokļa	15	26 165	14 631
Korekcijas			
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu amortizācija un nolietojums	5, 6	12 023	11 943
Procentu ienākumi	11	(5 122)	(5 064)
Naudas plūsma pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās		33 066	21 510
Uzkrāto ienākumu un nākamo periodu izmaksu (pieaugums)/samazinājums		3 746	(4 457)
Uzkrāto izdevumu pieaugums / (samazinājums)		36 157	(8 228)
Pārējo aktīvu (pieaugums) / samazinājums		1 559	(276)
Pārējo saistību pieaugums / (samazinājums)		(15 599)	13 699
Pamatdarbības naudas plūsma pirms procentu saņemšanas		58 929	22 248
Pārskata periodā saņemtie procentu ienākumi		5 122	3 202
Neto pamatdarbības naudas plūsma		64 051	25 450
Naudas plūsma investīciju darbības rezultātā			
Iegādātie pamatlīdzekļi un nemateriālie ieguldījumi	5, 6	(1 344)	-
Neto naudas plūsma investīciju darbības rezultātā		(1 344)	-
Naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā			
Pārskaitījumi pensiju plānos		(14 631)	(46 834)
Neto naudas plūsma finansēšanas darbības rezultātā		(14 631)	(46 834)
Neto naudas plūsma pārskata periodā		48 076	(21 384)
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā		4 766	26 150
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	3	52 842	4 766

Pielikumi no 11. līdz 27. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Juris Jākobsons
Padomes priekšsēdētājs

Jolanta Jērāne
Valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

KAPITĀLA UN REZERVJU IZMAIŅU PĀRSKATS

	Pamatkapitāls	Nesadalītā peļņa	Kopā pašu kapitāls
	EUR	EUR	EUR
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	640 292	-	640 292
Pārskata gada peļņa	-	14 631	14 631
Neto ienākumi, kas attiecināmi uz pensiju plāniem*	-	(14 631)	(14 631)
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	640 292	-	640 292
Pārskata gada peļņa	-	26 165	26 165
Neto ienākumi, kas attiecināmi uz pensiju plāniem*	-	(26 165)	(26 165)
Atlikums 2018. gada 31. decembrī	640 292	-	640 292

*Saskaņā ar LR likumu "Par privātajiem pensiju fondiem" pensiju fonda peļņa ir pilnībā ieskaitāma pensiju plānos proporcionāli dalībnieku kapitāliem uz 31.12.2017 un 31.12.2018. Pārskaitījums tiek veikts pēc gada pārskata apstiprināšanas akcionāru pilnsapulcē.

Pielikumi no 11. līdz 27. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Juris Jākobsons
Padomes priekšsēdētājs

Jolanta Jērāne
Valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

1. PIELIKUMS VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR FONDU

AS "CBL Atklātais pensiju fonds" (turpmāk – Fonds) ir akciju sabiedrība, kas reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā 1998. gada 8. jūnijā un ierakstīta Latvijas Republikas Komercreģistrā 2003. gada 7. aprīlī. Fonda juridiskā adrese ir Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija.

Fonds ir atklātais pensiju fonds, kas administrē trīs noteikto iemaksu pensiju plānus "CBL Sabalansētais", "CBL Aktīvais", "CBL Aktīvais USD".

Šie finanšu pārskati ir apstiprināti Fonda Valdē 2019. gada 25. aprīlī un apstiprināti Fonda Padomē 2019. gada 26. aprīlī.

Fonda 100% akcionārs ir AS „Citadele banka”.

Fonda darījumi ar saistītajām personām ir norādīti šī finanšu pārskata 9. pielikumā. Fonds nesaņem finansiālu atbalstu no mātes sabiedrības. Fonda vadība uzskata, ka kredītrisks, kas saistās ar Fonda aktīviem, kas tiek turēti AS „Citadele banka”, ir ierobežots.

2. PIELIKUMS NOZĪMĪGU GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz zemāk minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir izmantoti iepriekšējos gados, ja vien nav norādīts citādi.

Šajā pielikumā ir atspoguļoti Fonda nozīmīgākie 2017. gada un 2018. gada laikā konsekventi pielietotie uzskaites principi kā arī norādīti jaunie pieņemtie standarti un interpretācijas, kam nav bijusi ietekme uz šiem finanšu pārskatiem.

Finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes

AS "CBL Atklātais pensiju fonds" finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) izdotajiem "Privāto pensiju fondu gada pārskatu sagatavošanas noteikumiem", kas nosaka, ka finanšu pārskati jā sagatavo saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu sagatavošanas standartiem (SFPS).

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, papildus pielietojot, finanšu aktīvu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, novērtēšanu patiesajā vērtībā.

Finanšu pārskati aptver laika periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim.

Funkcionālā un finanšu pārskatu valūta

Fonda finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā Fonds darbojas (uzskaites valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir izteikti eiro (EUR), kas ir Fonda pārskatu un funkcionālā valūta. Bilances sākuma atlikumi 2018. gada 1. janvārī sakrīt ar publicētā finanšu pārskata par 2017. gadu beigu atlikumiem.

Būtiski pieņēmumi un spriedumi

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, Fonda vadībai ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot Fonda izvēlēto uzskaites politiku. Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Sagatavojot finanšu pārskatu, nozīmīgas aplēses tiek izmantotas galvenokārt attiecībā uz finanšu instrumentu patiesās vērtības noteikšanu. Sīkāka informācija par nenoteiktību iekļauta 18. piezīmē.

Izmaiņas grāmatvedības uzskaites politikās

Fonds ir konsekventi piemērojis grāmatvedības politikas visiem šajos finanšu pārskatos uzrādītajiem pārskata periodiem, jo, kā norādīts zemāk, jaunie un pārstrādātie standarti nekādā veidā nav ietekmējušas šos pārskatus.

Jauni standarti un interpretācijas

Fonds ir pieņēmis turpmāk aprakstītos jaunus standartus un standartu papildinājumus, ieskaitot no tiem izrietošus papildinājumus citos standartos, kuru sākotnējās piemērošanas datums bija 2018. gada 1. janvāris.

9. SFPS "Finanšu instrumenti" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk). Galvenās jaunā standarta iezīmes ir sekojošas:

- Finanšu aktīvi tiek klasificēti trīs vērtēšanas kategorijās: tie, kurus turpmāk novērtēs amortizētajā iegādes vērtībā; tie, kurus turpmāk novērtēs patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu pārējos vispārējos ienākumos (PVPVI); un tie, kurus turpmāk novērtēs patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (PVPZA).
- Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no Fonda finanšu aktīvu vadības biznesa modeļa, kā arī no tā vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem (TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Tādi parāda instrumenti, kas izpilda TPPM prasības, tomēr kurus tur portfelī ar mērķi gan saņemt aktīvu naudas plūsmas, gan pārdot, var tikt klasificēti kā PVPVI. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē PVPZA (piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti). Iegūtie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, tomēr tiek iekļauti, izvērtējot TPPM prasības.
- Pašu kapitāla instrumentus vienmēr vērtē patiesajā vērtībā. Tomēr vadībai ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos vispārējos ienākumos, ja instrumentu netur tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecības nolūkā, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.
- Vairums no 39. SGS prasībām attiecībā uz finanšu saistību klasifikāciju un novērtēšanu palika nemainīgas arī 9. SFPS. Galvenā izmaiņa attiecas uz to, ka Fondam pārējo vispārējo ienākumu sastāvā būs jāuzrāda sava kredītriska izmaiņu ietekme uz finanšu saistībām, kas tiek vērtētas patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.
- 9. SFPS ievieš jaunu modeli vērtības samazinājuma atzīšanai – sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, expected credit loss) modeli. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītqualitātē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. Praksē jaunās prasības nozīmēs to, ka Fondam finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī būs jāatzīst tūlītējie zaudējumi, kas būs vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi būs bez vērtības samazināšanās pazīmēm (pircēju un pasūtītāju parādiem būs jāatzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu noteiks, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ. Modelis iekļauj operacionālus atvieglojumus līzīgam un pircēju un pasūtītāju parādiem.
- Riska ierobežošanas uzskaites prasības tika papildinātas, lai saskaņotu uzskaiti ar riska pārvaldību. Standarts piedāvā sabiedrībām grāmatvedības politikas izvēli starp 9. SFPS riska ierobežošanas uzskaites ieviešanu vai
- 39. SGS piemērošanas turpināšanu visiem riska ierobežošanas instrumentiem, jo 9. SFPS pašreiz neregulē makro risku ierobežošanas instrumentu uzskaiti.

Jauni standarti, standartu papildinājumi un interpretācijas, kas stājas spēkā pārskata periodiem, kas sākas pēc 2018. gada 1. janvāra vai kurus ES vēl nav ieviesusi un kas netiek piemēroti šiem finanšu pārskatiem un kurām varētu nebūt būtiska ietekme uz Koncernu, ir aprakstīti šeit:

16. SFPS "Noma" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk). Jaunais standarts nosaka nomas līgumu atzīšanas, novērtēšanas un informācijas atklāšanas principus. Visi nomas līgumi nodrošina līzīngā ņēmējam tiesības izmantot aktīvu un, ja nomas maksājumi tiek veikti noteiktā laika periodā, iekļauj arī finansēšanas komponenti. Atbilstoši, 16. SFPS izslēdz iespēju klasificēt nomas līgumus kā operatīvo vai finanšu nomu, kā to noteica 17. SGS. Tā vietā, 16. SFPS ievieš vienotu nomnieka uzskaites modeli. Nomnieks savā uzskaitē atzīst: (a) aktīvus un saistības no visiem nomas līgumiem ar nomas termiņu vairāk kā 12 mēneši, izņemot zemas vērtības aktīvu nomas līgumus; un (b) nomāto aktīvu nolietojuma izmaksas atsevišķi no nomas saistību procentu izmaksām. Līzīngā devēju uzskaitē saskaņā ar 16. SFPS ir lielā mērā līdzīga 17. SGS prasībām. Atbilstoši, līzīngā devēji turpina klasificēt nomas līgumus kā operatīvās vai finanšu nomas, kā arī tiek saglabāta atšķirīga uzskaitē atkarībā no klasifikācijas.

Fonds paredz, ka, sākotnēji piemērojot jauno standartu, tas ietekmēs Fonda finanšu pārskatus, jo Fondam finanšu stāvokļa pārskatā būs jāatzīst aktīvi un saistības, kas attiecas uz nomas līgumiem, ko Fonds ir noslēdzis kā nomnieks. Fonds ir noslēdzis telpu nomas līgumu, kas ietilpst 16. SFPS darbības jomā. Tādējādi 16. SFPS nolūkā tiek lēsts, ka Fonds ir apņēmis nomāt telpas vēl trīs gadus, kas atbilst iekšējo pamatlīdzekļu plānošanas termiņam. Lietošanas tiesību aktīva un atbilstošo nomas saistību summa, kas tiks atzīta, ja jaunais standarts tiktu pieņemts agrāk nekā perioda beigās, būtu aptuveni 125 640 tūkstoši eiro.

Grozījumi 2. SFPS "Akciju maksājumi" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, pagaidām nav pieņemti ES).

17. SFPS "Apdrošināšanas līgumi" (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk, pagaidām nav pieņemti ES).

Papildinājumi 4. SFPS: 9. SFPS "Finanšu instrumenti" piemērošana kopā ar 4. SFPS "Apdrošināšanas līgumi". Spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai vēlāk; jāpiemēro retrospektīvi.

Ikgadējie papildinājumi SFPS Ilgtermiņa ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos (Papildinājumi 28. SGS) Plāna grozījumi, samazinājumi vai nokārtošana (Papildinājumi 19. SGS) 23. SFPIK Nenoteiktība attiecībā uz ienākuma nodokļa uzskaiti Grozījumi atsaucēs uz konceptuālo ietvaru SFPS standartos.

Fonds pieņēma lēmumu neievieš jaunus standartus un interpretācijas pirms to spēkā stāšanās datuma. Fonda vadība uzskata, ka jauno standartu, grozījumu un interpretāciju ieviešanai nebūs būtiskas ietekmes uz Fonda finanšu pārskatiem ieviešanas gadā.

Ienākumu un izdevumu atzīšana

Ienākumi un izdevumi tiek atzīti pēc uzkrājumu principa. Procentu ienākumi tiek uzskaitīti, pamatojoties uz uzkrājumu principu, piemērojot efektīvo procentu likmi.

Dividenžu ienākumi tiek atzīti to saņemšanas brīdī.

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Darījumi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Monetārie aktīvi un pasīvi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc pārskata perioda beigās spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Ārvalstu valūtas maiņas kursa rezultātā iegūtā peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti neto aktīvu kustības pārskatā kā ārvalstu valūtas pārvērtēšanas peļņa vai zaudējumi.

Eiropas Centrālās bankas publicēto ārvalstu valūtas kursu (ārvalstu valūtas vienība pret EUR) un to piemērošanu, sagatavojot šos finanšu pārskatus, var atspoguļot šādi:

	31/12/2018	31/12/2017
<u>Ārvalstu valūta</u>	EUR	EUR
1 USD	1.1450	1.1993

Naudas līdzekļi

Fonda naudas līdzekļi ir tekošo banku kontu atlikumi un prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm ar termiņu līdz 3 mēnešiem.

Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie aktīvi ir identificējami nemonetārie aktīvi, kuriem nav materiālas formas. Sākotnēji nemateriālos aktīvus novērtē atbilstoši iegādes izmaksām, turpmāk no iegādes izmaksām atskaita uzkrāto amortizāciju un uzkrātos vērtības samazināšanās zaudējumus.

Nemateriālos aktīvus amortizē to lietderīgās kalpošanas laikā (3.gados), izmantojot lineāro metodi.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums. Ja pamatlīdzekļa atgūstamā vērtība kļūst mazāka par tā bilances vērtību ne īslaicīga rakstura apstākļu dēļ, šī pamatlīdzekļa bilances vērtība tiek samazināta līdz tā atgūstamajai vērtībai.

Nolietojums tiek aprēķināts visā pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laikā, izmantojot lineāro metodi un šādas nolietojuma likmes:

<u>Pamatlīdzekļa veids</u>	<u>Nolietojuma likme</u>
	%
Autotransporta līdzekļi, biroja iekārtojums	20%
Datortehnika un programmas nodrošinājums, sakaru līdzekļi kā arī kopētāji un to aprīkojums	25%
Datortehnika (piezīmjdators)	33%
Pārējie pamatlīdzekļi	20%
Mobilie telefoni	50%
Pretvīrusu programmatūra (lietošanas termiņš – 1 gads)	100%

Finanšu aktīvi

Fonds administrē Pensiju plānu aktīvus saskaņā ar Latvijas Republikas (turpmāk – LR) likumdošanu, Pensiju plānu ieguldījumu politikām un valdes lēmumiem. Fonds ir deleģējis ieguldījumu veikšanu IPAS „CBL Asset Management”, kura veic ieguldījumu pārvaldi saskaņā ar noslēgto pārvaldīšanas līgumu. Pensiju plānu aktīvi netiek uzskatīti par Fonda aktīviem.

Finanšu aktīvi tiek klasificēti kā:

- novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā;
- novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Pamats klasifikācijai ir gan biznesa modelis, kura ietvaros tiek pārvaldīti finanšu aktīvi, gan finanšu aktīva līgumisko naudas plūsmu iezīmes. Aktīvu klasifikācijas kategorija tiek noteikta aktīva iegādes brīdī, pamatojoties uz vadības noteiktajām vadlīnijām. Lai izlemtu par finanšu aktīva klasifikāciju noteiktā kategorijā, Sabiedrība iegādes brīdī nosaka, vai aktīvs atbilst noteiktam biznesa modelim un līgumisko naudas plūsmu kritērijiem. Biznesa modelis ir novērojams Sabiedrības aktivitātēs. Tas izriet no tā, kādā veidā Sabiedrība tipiski pārvalda tā finanšu aktīvus, lai iegūtu naudas plūsmas. Tādēļ šis izvērtējums netiek veikts, balstoties uz scenārijiem, kurus Sabiedrība neuzskata par pietiekoši reāliem. Stresa scenārija gadījumā, ja naudas plūsmas tiktu atgūtas atšķirīgā veidā no tā, kā Sabiedrība sagaida tipiska biznesa modeļa ietvaros, tas nebūtu par pamatu uzskatīt, ka ir radusies iepriekšējo periodu kļūda un nebūtu arī nepieciešama atlikušo finanšu aktīvu, kas attiecas uz konkrētu biznesa modeli, pārklasifikācija. Tomēr, klasificējot nākotnes iegādes, vēsturiskās naudas plūsmas būtu jāizvērtē, un tās varētu būt par pamatu izmaiņām biznesa modelī.

Sākotnēji atzīstot finanšu aktīvus, tie tiek uzskaitīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot tieši attiecināmās darījuma izmaksas, izņemot patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Parastā (regulārā) aktīvu iegāde vai pārdošana tiek atzīta, izmantojot norēķinu dienas uzskaiti. Norēķinu diena ir diena, kad aktīvs tiek nodots Sabiedrībai vai Sabiedrība nodod aktīvu kādai trešajai personai. Norēķinu (saistību dzēšanas) diena attiecas uz aktīva atzīšanu tajā dienā, kad aktīvs tiek nodots Sabiedrībai, un uz aktīva atzīšanas pārtraukšanu dienā, kad Sabiedrība to nodod kādai trešajai personai.

Amortizētajā iegādes vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības

Lai finanšu aktīvu novērtētu amortizētajā iegādes vērtībā, tam ir jābūt vienlaicīgi turētām biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvu, lai saņemtu tā līgumiskās naudas plūsmas, gan finanšu aktīva līgumiskajām naudas plūsmām jābūt fiksētām un noteiktām laikā un jāatbilst „tikai pamatsummas un procentu maksājumi” principam.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek uzskaitīti to amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, atskaitot uzkrājumus aktīvu vērtības samazinājumam.

Uzkrājumi zaudējumiem no tādu finanšu aktīvu vērtības samazināšanas, kuriem nav atzīts kredītvērtības samazinājums (1. stadija un 2. stadija), tiek novērtēti kā visu naudas iztrūkumu pašreizējā vērtība, kuru veido starpība starp līgumā noteiktajām Sabiedrības saņemamajām naudas plūsmām un naudas plūsmām, kuras Sabiedrība sagaida saņemt, diskontējot tās ar finanšu aktīva efektīvo procentu likmi. Uzkrājumi zaudējumiem no tādu finanšu aktīvu vērtības samazināšanas, kuriem pārskata perioda beigu datumā ir atzīts kredītvērtības samazinājums (3. stadija), tiek novērtēti kā starpība starp bruto uzskaites vērtību un aplēsto nākotnes naudas plūsmu pašreizējo vērtību, kas diskontēta ar finanšu aktīva efektīvo procentu likmi. Finanšu aktīviem, kas iegādāti vai izsniegti ar vērtības samazinājumu, kredītkorigēta efektīvā procentu likme tiek piemērota, sākot no to sākotnējās atzīšanas.

Ieņēmumi vai izdevumi no finanšu aktīva, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kad finanšu aktīva atzīšana tiek pārtraukta, kad tas tiek pārklasificēts, amortizācijas procesā ka arī lai atzītu vērtības samazināšanās zaudējumus vai to reversu.

Grozot vai pārskatot finanšu aktīvu līgumiskās naudas plūsmas, kas nerezultējas ar atzīšanas pārtraukšanu, Sabiedrībai ir jāpārreķina finanšu aktīvu bruto uzskaites vērtība un jāatzīst ieņēmumi vai izdevumi no grozījumiem peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Jaunā bruto uzskaites vērtība ir pašreizējās vērtības aplēse, kas iegūta ar finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi vai kredītkorigētu efektīvo procentu likmi iegādātam vai izsniegtam finanšu aktīvam, kura vērtība ir samazinājusies, diskontējot modificētās vai pārskatītās līgumiskās naudas plūsmas. Aplēšot sagaidāmās naudas plūsmas, tiek ņemtas vērā visas līgumiskās naudas plūsmas un maksājumi, izņemot paredzamos kredītzaudējumus, ja vien finanšu aktīvs nav iegādāts vai izsniegts ar vērtības samazinājumu. Izmaksas vai komisijas koriģē modificētā finanšu aktīva uzskaites vērtību un tiek amortizētas modificētā aktīva atlikušajā atmaksas termiņā.

Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu aktīvi tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja tie nav novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā vai novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos. Kapitāla instrumentiem, kas citādi tiktu novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tos sākotnēji atzīstot, var veikt neatgriezenisku izvēli tos atzīt kā novērtētus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos. Izvēles iespēja piemērojama katram instrumentam individuāli. Finanšu aktīvus vai saistības, pie sākotnējās atzīšanas, var neatgriezeniski noteikt kā novērtētus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja darot tā var izvairīties vai būtiski samazināt uzskaites nesaskaņotības, kas pretējā gadījumā veidotos uzskaitot aktīvus vai saistības vai atzīstot ienākumus vai izdevumus no tiem atšķirīgi vai grupa ar finanšu saistībām vai finanšu aktīviem un finanšu saistībām tiek vērtēta un tās sniegums tiek izvērtēts balstoties uz tās patieso vērtību, atbilstoši dokumentētai risku pārvaldīšanas vai investīciju stratēģijai un informācija par šo grupu vadībai iekšēji tiek ziņota, balstoties uz patieso vērtību.

Šajā kategorijā ietilpst: atsevišķi aktīvi un saistības, kas tiek pārvaldīti un kuru ienesīgums tiek novērtēts, pamatojoties uz to patieso vērtību, saskaņā ar dokumentētu risku pārvaldības vai investīciju stratēģiju. Tādējādi, uzrādot patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā gan iegādātos aktīvus, gan pārņemtās saistības, ir iespējams izvairīties no uzskaites nesaskaņotības.

Finanšu aktīvi un saistības, kas turētas tirdzniecības nolūkā, tiek novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi un saistības, tiek turētas tirdzniecības nolūkā, ja tās iegādātas, lai gūtu peļņu no īstermiņa cenu svārstībām vai dīleru maržas, vai ja tās, iekļautas portfelī, kam raksturīga īstermiņa peļņas gūšana.

Finanšu aktīvu un saistību atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvi.

Finanšu aktīva (vai finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīvu grupas daļas, ja tādas būtu) atzīšanu pārtrauc, ja:

- vairs nepastāv tiesības saņemt ar šo aktīvu saistīto naudas plūsmu;
- Sabiedrība ir nodevusi savas tiesības saņemt ar šo aktīvu saistīto naudas plūsmu trešajai personai vai saglabājis tiesības saņemt ar šo aktīvu saistīto naudas plūsmu, bet apņēmies nekavējoties izmaksāt to pilnā apmērā kādai trešajai personai saskaņā ar vienošanos; un
- Sabiedrība vai nu (a) ir nodevusi būtībā visus ar aktīvu saistītos riskus un guvumus, vai (b) nav ne nodevusi, ne paturējis visus ar aktīvu saistītos riskus un guvumus, bet gan nodevusi kontroli pār šo aktīvu.

Finanšu saistības.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad Sabiedrība tiek atbrīvota no pienākuma pildīt šīs saistības, vai tās tiek dzēstas vai beidzies to termiņš.

Finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir cena, kuru saņemtu par aktīva pārdošanu vai samaksātu par saistību nodošanu parastā darījumā, kas novērtēšanas datumā tiek noslēgts tirgus dalībnieku starpā pamatatirgū vai, ja tāda nav, visizdevīgākajā tirgū, kuram Fondam ir pieeja šajā datumā. Saistību patiesā vērtība atspoguļo saistību neizpildes risku.

Kad iespējams, Fonds novērtē finanšu instrumenta patieso vērtību, izmantojot aktīvā tirgū noteiktās finanšu instrumenta cenas. Tirgus tiek uzskatīts par aktīvu, ja darījumi ar aktīviem vai saistībām notiek pietiekami bieži un pietiekamā apjomā, lai varētu regulāri iegūt informāciju par cenām.

Ja nav pieejama aktīvā tirgū kotēta cena, Fonds izmanto vērtēšanas metodes, kurās pēc iespējas vairāk izmantoti novērojami tirgus dati, bet pēc iespējas mazāk - nenovērojami ievades lielumi. Izvēlēta vērtēšanas metode ietver visus faktorus, kurus tirgus dalībnieki ņemtu vērā, nosakot darījuma cenu.

Sākotnējā atzīšanā vislabākais finanšu instrumenta patiesās vērtības pierādījums ir darījuma cena, t. i., samaksātās vai saņemtās atlīdzības patiesā vērtība. Ja Fonds nosaka, ka patiesā vērtība sākotnējās atzīšanas brīdī atšķiras no darījuma cenas un patieso vērtību neapliecina ne identiska aktīva vai saistības kotēta cena aktīvā tirgū, ne vērtēšanas metodes, kurā izmantoti vienīgi novērojami dati, rezultāti, finanšu instruments tiek sākotnēji novērtēts patiesajā vērtībā, kas koriģēta, lai atspoguļotu starpību starp patieso vērtību sākotnējās atzīšanas brīdī un darījuma cenu. Vēlāk šī starpība tiek atbilstoši atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ņemot vērā instrumenta paredzamo izmantošanas laiku, bet ne vēlāk kā brīdī, kad vērtību pilnībā var pamatot ar novērojamiem tirgus datiem vai arī darījums ir pabeigts.

Novērtēšana pēc sākotnējās atzīšanas

Pēc sākotnējās atspoguļošanas bilancē, finanšu aktīvi un saistības, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tiek vērtēti to patiesajā vērtībā, pamatojoties uz pieejamajām tirgus cenām. Tirgus cenas tiek noteiktas, izmantojot līdzekļu turētāja "Citadele banka" AS sniegto informāciju. Līdzekļu turētājs informāciju par tirgus cenām iegūst no starptautiskām informācijas aģentūrām, ieguldījumu fondu pārvaldītājiem vai biržām. Ja finanšu instrumentiem nav kotētas tirgus cenas aktīvā tirgū vai ja to patieso vērtību nevar pamatot noteikt saskaņā ar novērtēšanas modeļiem, kas balstīti uz aktīvā tirgū pieejamo informāciju, tad akcijas tiek uzskaitītas bilancē to iegādes vērtībā un parāda vērtspapīri – amortizētajā pašizmaksā, atskaitot uzkrājumus vērtspapīru vērtības samazinājumam, kas noteikts, pamatojoties uz individuālu katra vērtspapīra novērtējumu.

Finanšu aktīvu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, patiesās vērtības izmaiņas, kā arī realizētā peļņa vai zaudējumi no augstāk minētajiem finanšu instrumentiem tiek atspoguļoti peļņā vai zaudējumos apvienotajā ienākumu pārskata pozīcijā „Neto peļņa no finanšu aktīviem un saistībām, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā”.

13.SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem.

Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo Fonda pieņēmumus par tirgus situāciju. Šie divi datu veidi nosaka sekojošu patiesās vērtības hierarhiju:

- 1. līmenis – Vērtēšanas tehnikā tiek izmantotas aktīvā tirgū kotētās cenas (nekorrigētas) identiskiem aktīviem vai saistībām. Šis līmenis iekļauj biržā kotētas akcijas un parāda vērtspapirus, kā arī biržā tirgotos atvasinātos finanšu instrumentus;
- 2. līmenis – Vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav 1.līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas);
- 3. līmenis – Vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem. Šajā līmenī tiek iekļautas akcijas un parāda instrumenti, kuru vērtēšanā būtiska sastāvdaļa ir dati, kuri nav novērojami aktīvā tirgū.

Darbinieku labumi

Darbinieku īstermiņa labumi, t.i., alga un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, tiek atzīti izmaksās, izmantojot uzkrāšanas principu.

Fonds veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru Fondam jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. Fonds veic iemaksas arī fiksēto iemaksu privāto pensiju plānā. Fondam nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma vai privātais pensiju plāns nevar nokārtot savas saistības pret dalībniekiem. Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un pensiju plāna iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

Nodokļi

Nemot vērā savu darbības specifiku, Fonds nav reģistrējies kā pievienotā vērtības nodokļa maksātājs, un tā saimnieciskajai darbībai netiek piemērots uzņēmumu ienākuma nodoklis.

Pensiju plānu aktīvi

Pensiju plānu aktīvi atrodas Fonda administrēšanā, bet Fonds neuzņemas atbildību par šo aktīvu vērtības izmaiņām, kā arī negarantē šo aktīvu atdevi, tādējādi šie aktīvi tiek uzskaitīti Fonda ārpusbilancē.

Nesadalītās peļņas pārskaitījumi

Saskaņā ar LR likumu "Par privātajiem pensiju fondiem" pensiju fonda ienākumu pārsniegumu pār izdevumiem nevar izmaksāt akcionāriem dividendēs, un tas ir pilnībā ieskaitāms pensiju plānos proporcionāli plānu dalībnieku kapitāliem uz 31.12.2018.

1. SGS nosaka, ka ar akcionāriem nesaistītas izmaiņas kapitālā nevar tikt uzrādītas Kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatā. Pārskata gada nesadalītā peļņa, kas attiecas uz pensiju plāniem, tiek uzrādīta atsevišķi kā ar akcionāriem nesaistīta izmaiņa kapitālā un klasificēta kā pārskata gada citas izmaksas. Faktiskais pārskaitījums tiek veikts pēc gada pārskata apstiprināšanas akcionāru pilnsapulcē. Uz pārskata gada beigām summas, kas pienākas plānu dalībniekiem, tiek uzrādītas postenī "Pārējās saistības".

3. PIELIKUMS PRASĪBAS UZ PIEPRASĪJUMU PRET KREDĪTIESTĀDĒM UN TERMIŅNOGULDĪJUMI KREDĪTIESTĀDĒS

Visi pieprasījuma noguldījumi ir veikti kredītiestādēs, kas ir saņēmušas licenci kredītiestādes darbībai Latvijas Republikā.

Fonda naudas līdzekļu atlikumu veido noguldījumi uz pieprasījumu un investīciju kontu atlikumi AS "Citadele banka". Par naudas līdzekļiem uz pieprasījumu Fonds saņem procentu ienākumus, kas tiek aprēķināti pēc efektīvajām procentu likmēm un ir atspoguļoti visaptverošajā ienākumu pārskata postenī "Procentu ienākumi".

	2018	2017	% no Fonda aktīviem 2018	% no Fonda aktīviem 2017
	EUR	EUR	%	%
AS „Citadele banka”	52 842	4 766	6,93%	0,65%
Kopā prasības pret kreditīestādēm	52 842	4 766	6,93%	0,65%
	2018	2018	2017	2017
	EUR	EUR	EUR	EUR
<u>Latvijas kredīestādēs izvietotie termiņnoguldījumi</u>	<u>Uzskaites vērtība</u>	<u>T.sk. uzkrātie procentu ienākumi</u>	<u>Uzskaites vērtība</u>	<u>T.sk. uzkrātie procentu ienākumi</u>
AS "Citadele banka"	645 258	4 966	645 258	4 966
Kopā kredīestādēs izvietotie termiņnoguldījumi	645 258	4 966	645 258	4 966

Visi termiņnoguldījumi ir veikti kredīestādēs, kas ir saņēmušas licenci kredīestādes darbībai Latvijas Republikā.

Termiņnoguldījumu patiesā vērtība būtiski neatšķiras no to uzskaites vērtības. To patiesā vērtība tika noteikta, salīdzinot ar vidējām tirgus procentu likmēm līdzīgiem finanšu instrumentiem.

4. PIELIKUMS UZKRĀTIE IENĀKUMI UN NĀKAMO PERIODU IZDEVUMI

	2018	2017
	EUR	EUR
Uzkrātie ienākumi	48 117	48 911
Nākamo periodu izdevumi	604	3 556
Kopā	48 721	52 467

5. PIELIKUMS NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

	2018	2017
	EUR	EUR
<i>Sākotnējā vērtība</i>		
Gada sākumā	65 855	65 855
legādāts	422	-
Norakstīts	(1 327)	-
	64 950	65 855
Gada beigās		
<i>Uzkrātā amortizācija</i>		
Gada sākumā	41 949	31 033
Amortizācija	10 724	10 916
Norakstīts	(1 327)	-
	51 346	41 949
Gada beigās		
<i>Atlikusī vērtība</i>		
Gada sākumā	23 906	34 822
Gada beigās	13 604	23 906

6. PIELIKUMS PAMATLĪDZEKĻI

	2018 EUR	2017 EUR
<i>Sākotnējā vērtība</i>		
Gada sākumā	40 432	42 541
legādāts	922	-
Norakstīts	(791)	(2 109)
Gada beigās	40 563	40 432
<i>Uzkrātais nolietojums</i>		
Gada sākumā	38 262	39 344
Nolietojums	1 299	1 027
Norakstīts	(791)	(2 109)
Gada beigās	38 770	38 262
<i>Atlikusī vērtība</i>		
Gada sākumā	2 170	3 197
Gada beigās	1 793	2 170

7. PIELIKUMS UZKRĀTIE IZDEVUMI

	2018 EUR	2017 EUR
Uzkrātie izdevumi	47 126	17 342
Atvaļinājuma rezerve un uzkrājumi prēmijām	47 980	41 607
Kopā	95 106	58 949

Uzkrāto izdevumu patiesā vērtība būtiski neatšķiras no to uzskaites vērtības.

8. PIELIKUMS PARAKSTĪTAIS PAMATKAPITĀLS

2018. gada 31. decembrī Fonda akciju kapitālu veidoja reģistrētais un parakstītais pamatkapitāls EUR 640 292, kas sadalīts 640 292 akcijās, no kurām visas ir parastās vārda akcijas ar balsstiesībām.

	2018		2017	
	Akciju skaits	%	Akciju skaits	%
"Citadele banka" AS	640 292	100%	640 292	100%
Kopā	640 292	100%	640 292	100%

9. PIELIKUMS DARĪJUMI AR SAISTĪTAJĀM PERSONĀM

	2018 EUR		2017 EUR	
	Izdevumi	Ienākumi	Izdevumi	Ienākumi
"Citadeles moduļi" SIA (līdz 12.2017 - "Rīgas pirmā garāža" SIA)				
Telpu nomas pakalpojumi	41 887	-	44 311	-
Autostāvvietas	2 844	-	2 152	-
"Citadele banka" AS				
IT pakalpojumi, apsardzes pakalpojumi	32 588	-	36 688	-
Norēķinu konta apkalpošana	1 099	-	1 170	-
Atlīdzība līdzekļu turētājam	39 252	-	38 525	-
Komisija par klientu piesaisti	8 083	-	8 256	-
Komisijas ieņēmumi	-	63 841	-	67 105
Procentu ieņēmumi	-	5 122	-	5 064
Iekšējā audita pakalpojumi	6 198	-	6 198	-
Lietvedības, personāla un arhīva pārvaldība	4 003	-	2 705	-
"CBL Asset Management" IPAS				
Komisijas ieņēmumi	-	3 378	-	3 684
Kopā	135 954	72 341	140 005	75 853

10. PIELIKUMS PAMATDARBĪBAS IENĀKUMI

	2018 EUR	2017 EUR
<u>Pensiju plāni</u>		
"CBL Sabalansētais"	383 221	370 896
"CBL Aktīvais"	181 814	179 626
"CBL Aktīvais USD"	11 512	13 240
Komisijas nauda kopā	576 547	563 762

Komisijas nauda tiek aprēķināta gan no pensiju plāna dalībnieku iemaksām, gan arī no pensiju plāna aktīvu vērtības.

11. PIELIKUMS PROCENTU IENĀKUMI

	2018 EUR	2017 EUR
Procentu ienākumi no termiņnoguldījumiem	5 122	5 064
Kopā	5 122	5 064

12. PIELIKUMS PĀRĒJIE IZDEVUMI

	2018 EUR	2017 EUR
Atlīdzība līdzekļu turētājam	39 252	38 525
Kopā	39 252	38 525

13. PIELIKUMS ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI

	2018 EUR	2017 EUR
Personāla izdevumi	288 307	293 123
Nomas maksa	41 887	44 311
IT izdevumi	64 560	59 440
Profesionālo pakalpojumu izdevumi	17 883	17 995
Transporta izdevumi	6 465	6 698
Pasta izdevumi	23 341	4 286
Biroja izdevumi	6 241	3 119
Reprezentācijas izdevumi	26 485	15 196
Reklāmas un mārketinga izdevumi	16 758	40 199
Komandējuma izdevumi un dalības maksas	3 124	1 266
Pārējie administratīvie izdevumi	9 508	15 798
Kopā	504 559	501 431

14. PIELIKUMS PERSONĀLA IZDEVUMI

2018. gadā Fonda vidējais darbinieku skaits bija 28 (2017. gadā: 27). Personāla izdevumi ir atspoguļoti šādi (tai skaitā atlīdzība Fonda valdei):

	2018 EUR	2017 EUR
Atlīdzība par darbu	223 119	230 052
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	52 643	54 225
Veselības apdrošināšanas prēmiju summas	1 530	2 869
Atvaļinājumu rezerve	5 577	1 309
Pārējie personāla izdevumi	5 438	4 668
Kopā	288 307	293 123

2018. un 2017. gadā atlīdzība Fonda valdei ir atspoguļota šādi:

	2018 EUR	2017 EUR
Atlīdzība par darbu	68 521	70 277
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	16 507	18 230
Veselības apdrošināšanas prēmiju summas	-	635
Kopā	85 028	89 142

15. PIELIKUMS PĀRSKAITĪJUMI UZ PENSĪJU PLĀNIEM

	2018 EUR	2017 EUR
Pensiju plāni		
Pensiju plāns "CBL Sabalansētais"	17 710	9 772
Pensiju plāns "CBL Aktīvais"	7 927	4 545
Pensiju plāns "CBL Aktīvais USD"	528	314
Kopā	26 165	14 631

Pārskaitījums ir iekļauts pārskatā par finanšu stāvokli postenī „Pārējās saistības”. Pārskaitījums tiek veikts pēc gada pārskata apstiprināšanas akcionāru pilnsapulcē.

16. PIELIKUMS INFORMĀCIJA PAR IEGULDĪJUMU KUSTĪBU PĀRSKATA GADĀ

	Termiņnoguldījumi	Kopā
31/12/2017	645 258	645 258
Palielinājumi pārskata gada laikā	-	-
Ieguldījumu pārdošana, dzēšana gada laikā	-	-
Saņemtie procenti gada laikā	(5 122)	(5 122)
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts	-	-
Pārvērtēšanas rezultāts gada laikā	-	-
Aprēķinātie procenti gada laikā	5 122	5 122
31/12/2018	645 258	645 258

	Termiņnoguldījumi	Kopā
31/12/2016	643 396	643 396
Palielinājumi pārskata gada laikā	640 292	640 292
Ieguldījumu pārdošana, dzēšana gada laikā	(640 292)	(640 292)
Saņemtie procenti gada laikā	(3 202)	(3 202)
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts	-	-
Pārvērtēšanas rezultāts gada laikā	-	-
Aprēķinātie procenti gada laikā	5 064	5 064
31/12/2017	645 258	645 258

17. PIELIKUMS FINANŠU INSTRUMENTU KLASIFIKĀCIJA UN PATIESĀ VĒRTĪBA

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā (debitoru parādi) ir finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem, kuri netiek kotēti aktīvā tirgū, un tie ietver pircēju un pārējos debitoru parādus un naudu un tās ekvivalentus. Finanšu saistības, kas ietver parādus piegādātājiem un citas finanšu saistības, kas izriet no Fonda saimnieciskās darbības, ir klasificētas kā amortizētajā pašizmaksā novērtētas pārējās saistības.

Patiesā vērtība ir cena, kuru saņemtu par aktīva pārdošanu vai samaksātu par saistību nodošanu parastā darījumā, kas novērtēšanas datumā tiek noslēgts tirgus dalībnieku starpā pamata tirgū vai, ja tāda nav, visizdevīgākajā tirgū, kuram Fondam ir pieeja šajā datumā. Saistību patiesā vērtība atspoguļo saistību neizpildes risku.

SFPS nosaka finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības vērtēšanas tehnikas hierarhiju, pamatojoties uz to, vai finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības noteikšanā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī nav pieejami novērojami tirgus dati. Sabiedrības bilanci nav patiesajā vērtībā novērtētu aktīvi un saistības.

Fonda finanšu instrumentu patiesā vērtība neatšķiras no uzskaites vērtības, jo pamatā finanšu instrumenti ir ar īsiem termiņiem. Termiņnoguldījumiem Fonds uzskata, ka patiesā vērtība atbilst to sākotnējai nominālvērtībai un uzskaites vērtībai jebkurā no turpmākiem datumiem. Tāpēc arī netiek atsevišķi noteikta to patiesās vērtības hierarhijas līmeņi.

18. IEGULDĪJUMU POLITIKA UN AR IEGULDĪJUMIEM SAISTĪTO RISKU PĀRVALDĪŠANA

Ievads

Riski ir ieguldījumu procesa neatņemama daļa. Risku pārvaldīšanas process iekļauj risku identifikāciju, risku mērīšanu un tieši risku pārvaldīšanu. Fondu tā darbības ietvaros ietekmē tirgus risks (tas ir valūtu kursu risks, procentu likmju risks un cenu izmaiņu risks), kredītrisks, likviditātes risks un pārējie riski (tai skaitā operacionālais risks). Fonda investīciju portfeļa pārvaldīšanu un ikdienas risku vadīšanu veic līdzekļu pārvaldītājs – IPAS "CBL Asset Management". Līdzekļu pārvaldītāja darbību ar nodotajiem naudas līdzekļiem kontrolē Fonda vadība. Fonda ieguldījumu stratēģija tiek veidota tā, lai iespējami minimizētu minētos riskus, taču Fonds negarantē to, ka nākotnē būs iespēja pilnībā izvairīties no šiem riskiem.

Risku pārvaldīšanas struktūra

Risku mērīšanas procesā tiek izmantoti modeļi, kas balstās uz vēsturiskiem datiem un tiek korigēti atbilstoši tekošajai ekonomiskajai situācijai. Atsevišķus modeļus izmanto prognozējot risku faktoru izmaiņas parastās tirgus situācijās un ārkārtējos gadījumos.

Fonds ievēro diversifikācijas principus ar mērķi samazināt ieguldījumu riskus. Fonds iegūst pietiekami plašu informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījumu objektiem, kā arī uzrauga to personu finansiālo un ekonomisko situāciju, kuru emitētajos vērtspapīros tiks vai ir ieguldīti Fonda līdzekļi.

Fonds, izstrādājot ieguldījumu stratēģiju un nosakot limitus, veic analīzi par Fonda veikto ieguldījumu sadalījumu pa termiņiem, ģeogrāfisko izvietojumu, valūtu veidiem, izvērtējot katru šī faktora riska pakāpi.

Veicot ieguldījumus ārvalstīs, īpaša vērība tiek pievērsta ar investīcijām saistīto valūtas svārstību iespējamībai attiecībā pret oficiālo valsts valūtu. Riska samazināšanas nolūkos Fonds veic sekojošus novērtējumus:

- valsts novērtējums pēc starptautisko reitinga aģentūru skalas;
- valsts pastāvošās politiskās situācijas apskats;
- valsts pastāvošās ekonomiskās situācijas apskats.

Fonda ieguldījumu stratēģija tiek veidota tā, lai iespējami minimizētu minētos ar ieguldījumiem saistītos riskus.

Tirgus risks

Tirgus risks ir iespēja, ka samazināsies Fonda vērtība, mainoties kādam no tirgus faktoriem: vērtspapīru cenām, valūtu kursiem, procentu likmēm.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks raksturo tirgus likmju izmaiņu ietekmi uz Fonda finansiālo stāvokli. Ikdienā Fonda darbība ir saistīta ar procentu likmju risku, ko ietekmē ar procentu ienākumiem saistīto aktīvu atmaksas termiņi vai procentu likmju pārskatīšanas datumi. Daļa Fonda aktīvu tiek turēta noguldījumos uz pieprasījumu AS "Citadele banka", kuru procentu likmju pārskatīšanas datumu nosaka banka. Fondam nav būtiska jūtīguma no procentu likmju svārstībām.

Vērtspapīru cenu risks fiksēta ienākuma vērtspapīriem (obligācijām) lielā mērā ir atkarīgs no tirgus procentu likmju svārstībām un no emitenta kredīta kvalitātes izmaiņām. Tirgus procentu likmju izmaiņas ietekmē vērtspapīra pievilcību, jo, pēc būtības, tas ir alternatīvs procentu ienākuma avots. Ja procentu likmes tirgū aug, tad fiksēta ienākuma vērtspapīru cenas krīt, un otrādi. No otras puses, tirgus procentu likmju pieaugums (samazinājums) pozitīvi (negatīvi) ietekmē kupona likmes fiksēta ienākuma vērtspapīriem ar mainīgo procentu likmi (kad kupons tiek noteikts kā kāda bāzes likme, piem. Euribor vai Libor, plus papildus marža). Pēc pārvērtēšanas (tas ir brīdis, no kura tiek pielietota jauna procentu likme) šādiem vērtspapīriem kupona likme palielinās (samazinās), un rezultātā pieaug (samazinās) procentu ienākumi.

Valūtas risks

Valūtas kursu risks rodas, kad vērtspapīru vai citu instrumentu nominālā valūta atšķiras no Fonda valūtas (no EURO). Valūtu kursu svārstības var radīt peļņu vai zaudējumus, atkarībā no valūtas kursu svārstību virziena un valūtu pozīciju Fondā.

Aktīvu un saistību sadalījums pa valūtām 2018. gada 31. decembrī atspoguļojams šādi:

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>Kopā</u>
<u>Aktīvi</u>			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	41 659	11 183	52 842
Terminnoguldījumi	645 258	-	645 258
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi	47 762	959	48 721
Nemateriālie ieguldījumi	13 604	-	13 604
Pamatlīdzekļi	1 793	-	1 793
Pārējie aktīvi	101	-	101
Kopā aktīvi	<u>750 177</u>	<u>12 142</u>	<u>762 319</u>
<u>Pasīvs</u>			
Uzkrātie izdevumi	95 106	-	95 106
Pārējās saistības	26 921	-	26 921
Kopā pasīvs	<u>122 027</u>	<u>-</u>	<u>122 027</u>
<u>Kapitāls un rezerves</u>			
Apmaksātais pamatkapitāls	640 292	-	640 292
Kopā kapitāls un rezerves	<u>640 292</u>	<u>-</u>	<u>640 292</u>
Kopā saistības un kapitāls un rezerves	<u>(762 319)</u>	<u>-</u>	<u>(762 319)</u>
Neto garā/(īsā) ārvalstu valūtas pozīcija	<u>(12 142)</u>	<u>12 142</u>	<u>-</u>

Aktīvu un saistību sadalījums pa valūtām 2017. gada 31. decembrī atspoguļojams šādi:

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>Kopā</u>
<u>Aktīvi</u>			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	4 632	134	4 766
Terminnoguldījumi	645 258	-	645 258
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi	51 443	1 024	52 467
Nemateriālie ieguldījumi	23 906	-	23 906
Pamatlīdzekļi	2 170	-	2 170
Pārējie aktīvi	1 660	-	1 660
Kopā aktīvi	<u>729 069</u>	<u>1 158</u>	<u>730 227</u>
<u>Pasīvs</u>			
Uzkrātie izdevumi	58 949	-	58 949
Pārējās saistības	30 961	25	30 986
Kopā pasīvs	<u>89 910</u>	<u>25</u>	<u>89 935</u>
<u>Kapitāls un rezerves</u>			
Apmaksātais pamatkapitāls	640 292	-	640 292
Kopā kapitāls un rezerves	<u>640 292</u>	<u>-</u>	<u>640 292</u>
Kopā saistības un kapitāls un rezerves	<u>(730 202)</u>	<u>(25)</u>	<u>(730 227)</u>
Neto garā/(īsā) ārvalstu valūtas pozīcija	<u>(1 133)</u>	<u>1 133</u>	<u>-</u>

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir saistīts ar Fonda spēju noteiktajos termiņos izpildīt savas saistības, neciešot būtiskus zaudējumus. Lielākā daļa Fonda aktīvu tiek izvietota augsti likvīdos aktīvos, kas pilnībā nodrošina Fonda spēju izpildīt savas saistības noteiktajos termiņos.

Fonda aktīvu un saistību termiņstruktūra pēc atlikušā termiņa 2018. gada 31. decembrī:

	Līdz 1 gadam	No 1 līdz 5 gadiem	Virš 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
	EUR	EUR	EUR	EUR
<u>Aktīvi</u>				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	52 842	-	-	52 842
Termiņnoguldījumi	-	645 258	-	645 258
Uzkrātie ienākumi	48 721	-	-	48 721
Pārējie aktīvi	101	-	-	101
Kopā aktīvi	101 664	645 258	-	746 922
<u>Pasīvs</u>				
Uzkrātie izdevumi	95 106	-	-	95 106
Pārējās saistības	26 921	-	-	26 921
Kopā pasīvs	122 027	-	-	122 027

Fondam nebija aktīvu ar kavējumiem.

Fonda aktīvu un saistību termiņstruktūra pēc atlikušā termiņa 2017. gada 31. decembrī:

	Līdz 1 gadam	No 1 līdz 5 gadiem	Virš 5 gadiem un bez termiņa	Kopā
	EUR	EUR	EUR	EUR
<u>Aktīvi</u>				
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	4 766	-	-	4 766
Termiņnoguldījumi	-	645 258	-	645 258
Uzkrātie ienākumi	52 467	-	-	52 467
Pārējie aktīvi	1 660	-	-	1 660
Kopā aktīvi	58 893	645 258	-	704 151
<u>Pasīvs</u>				
Uzkrātie izdevumi	58 949	-	-	58 949
Pārējās saistības	30 986	-	-	30 986
Kopā pasīvs	89 935	-	-	89 935

Fondam nebija aktīvu ar kavējumiem.

Juridiskais risks

Juridiskais risks jeb likumdošanas risks ir saistīts ar iespējamām izmaiņām valsts un ārvalstu tiesību aktos (t.sk. nodokļu politikā), kas Fondam var radīt papildu izdevumus. Fonds aktīvi iesaistās likumdošanas izmaiņu saskaņošanā un laicīgi plāno to ietekmi uz Fonda darbību.

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks ciest zaudējumus, ja Fonda kontraģents vai parāda saistību emitents nevēlēsies vai nebūs spējīgs izpildīt savas saistības. Veicot darījumus ar Fonda aktīviem, tiek izvēlēti tikai droši kontraģenti ar labu reputāciju. Fonds regulāri seko līdzi vērtspapīru emitentu maksātspējai, pēta to kredītreitingus, finansiālo stāvokli un informāciju masu mēdijos.

Fonda aktīvu kredīta kvalitāte tiek pārvaldīta, balstoties uz piešķirtiem starptautisko reitinga aģentūru Standards and Poor's, Moody's un Fitch kredītreitingiem. Papildus tiek sīki pētīti emitentu finanšu pārskati, to finansiālais stāvoklis un nākotnes perspektīvas.

Tabulā apakšā tiek parādīts parāda vērtspapīru emitentu un kredītiestāžu, kurās ir Fonda noguldījumi, sadalījums pa kredītreitingiem.

31/12/2018	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riska finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	52 842	-	-	52 842
Termiņnoguldījumi	-	-	645 258	-	-	645 258
Kopā	-	-	698 100	-	-	698 100

31/12/2017	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riska finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	-	4 766	-	4 766
Termiņnoguldījumi	-	-	-	645 258	-	645 258
Kopā	-	-	-	650 024	-	650 024

Fonda ieguldījumu sadalījumu pēc veida, emitenta un emitenta izcelsmes valsts skatīt arī 3. pielikumā.

Kapitāla vadība

Fonds administrē noteikto iemaksu pensiju plānus, kas neparedz garantētu ienākumu un biometrisko risku segumu pensiju plānu dalībnieku uzkrātajam kapitālam. Pašu kapitāla lielums nekādā veidā neietekmē pensiju plāna dalībnieku intereses.

19. PIELIKUMS ĀRPUSBILANCE

Pensiju plāni	2018 EUR	2017 EUR
Aktīvi		
"CBL Sabalansētais"	29 234 059	29 645 843
"CBL Aktīvais"	13 091 542	13 787 964
"CBL Aktīvais USD"	871 135	952 598
Kopā pensiju plānu aktīvi	43 196 736	44 386 405
Saistības		
"CBL Sabalansētais"	62 518	64 055
"CBL Aktīvais"	32 989	30 078
"CBL Aktīvais USD"	1 826	2 067
Kopā pensiju plānu saistības	97 333	96 200
Neto aktīvi		
"CBL Sabalansētais"	29 171 541	29 581 788
"CBL Aktīvais"	13 058 553	13 757 886
"CBL Aktīvais USD"	869 309	950 531
Kopā pensiju plānu neto aktīvi	43 099 403	44 290 205

20. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Laika periodā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienai nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Fonda finanšu pārskatu novērtējumu.

PENSIJU PLĀNA "CBL SABALANSĒTAIS" ZIŅOJUMS

Informācija par pensiju plānu

Plāns "CBL Sabalansētais" (līdz 06.02.2015. – „Citadele Sabalansētais”), (turpmāk tekstā – Plāns) tika apstiprināts AS „CBL Atklātais pensiju fonds” valdes sēdē 2000. gada 8. decembrī.

Plāna dalībnieki ir fiziskas personas, kuras piedalās Plānā - gan individuālo, gan kolektīvo dalības līgumu ietvaros.

Plāns paredz iemaksu veikšanu eiro. Plāna ieguldījumu politika ir sabalansēta – līdz 20% no Plāna līdzekļiem var tikt ieguldīti akcijās.

Par Plāna vadību ir atbildīga Pensiju fonda valde un valdes priekšsēdētājs. Pensiju fonda valde pārskata perioda laikā un gada pārskata parakstīšanas dienā darbojās sekojošā sastāvā:

Jolanta Jērāne, Valdes priekšsēdētāja

Karina Maslakova, Valdes locekle

Jānis Zivtiņš, Valdes loceklis

Pensijas vecums, kuru sasniedzot, Plāna dalībniekam ir tiesības saņemt pensiju fondā uzkrāto papildpensijas kapitālu, ir 55 gadi, izņemot tādās speciālās profesijās strādājošos, kuru sarakstu un minimāli nepieciešamo nodarbinātības ilgumu attiecīgajā profesijā nosaka Ministru kabinets.

Plāna līdzekļu Pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "CBL Asset Management", juridiskā adrese: Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija. Plāna līdzekļu turētājs ir AS "Citadele banka", juridiskā adrese: Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija.

Pensiju plāna darbības novērtējums

Plāna aktīvi atskaites gadā tika ieguldīti šādos finanšu instrumentos: korporatīvās obligācijās, ieguldījumu fondos, akcijās, depozītos un valdības vērtspapīros.

Ieguldījumi akciju un riskā ziņā tām pielīdzināmos ieguldījumu fondos uz gada beigām pārsniedza 64% no Plāna aktīviem. Latvijā uz gada beigām bija ieguldīti 9% no Plāna aktīviem. Ieguldījumi ārvalstīs ir veikti EUR un USD valūtās. Visi Plāna ieguldījumu ierobežojumi ir ievēroti.

2018. gadā Plāna neto aktīvi samazinājās par 0.41 milj. eiro jeb 1.41%, sasniedzot 29,17 milj. eiro gada beigās. 69% no kopējām iemaksām Plānā jeb 2,61 milj. eiro 2018. gadā veica dalībnieki uz individuālo līgumu pamata, 28% jeb 1.07 milj. eiro veica darba devēji un 3% jeb 0.09 milj. eiro tika ieskaitīti no VSAA kā solidaritātes nodokļa daļas iemaksas. Arī 2018. gadā Plāna dalībnieku veiktās iemaksas turpināja pārsniegt izmaksas no Plāna. Plāna dalībnieku skaits 2018. gadā samazinājās par 273 cilvēkiem un gada beigās sastādīja 29,717 dalībniekus. 1,059 Plāna dalībniekiem vai to mantiniekiem 2018. gadā kopā tika izmaksāts papildpensijas kapitāls par kopējo summu 2.44 milj. eiro. Plāna administratīvie izdevumi 2018. gadā bija 0.40 milj. eiro.

2018. gads finanšu tirgos iesākās līdzīgi kā pagāja viss 2017. gads – naudai plūstot riska aktīvos. Taču jau februārī investoru interese par risku apsīka, jo ekonomikas datu plūsma strauji mainīja temperatūru, gada laikā kļūstot arvien vēsākai. Galvenie globālā atvērsuma iemesli bija ASV iniciētā protekcionisma kampaņa, kā arī specifiskie iekšējas dabas apstākļi Eiropā. Satraukumu investoros raisīja arī pasaules galveno centrālo banku virzība ierobežojošākas monetārās politikas virzienā.

Minēto faktoru kombinācija visa gada laikā uzturēja lejupvērstu spiedienu uz pasaules akciju tirgiem un augstāka riska obligāciju segmentiem. ASV akcijas gada laikā nokrita relatīvi mazāk, bet Eiropas un attīstības valstu akcijas – daudz straujāk. No riska aktīvu krituma šoreiz, diemžēl, nepasargāja arī tā saucamie "drošības aktīvi". ASV valdības papīru cenas krita saistībā ar vairākkārtēju bāzes likmju pacelšanu, bet riska prēmiju kāpums radīja papildus spiedienu uz investīciju reitinga kompāniju obligācijām. Nelielus plusus 2018. gadā spēja uzrādīt retais segments, piemēram, mazienesīgie Vācijas valsts parāda vērtspapīri.

Visaptveroši un strauji cenu kritumi, lai cik nepatīkami tie būtu, palielina finanšu tirgu nākotnes atdeves potenciālu un rada augsni pievilcīgām ieguldījumu iespējām. Jau 2018. gada pašā izskaņā parādījās pirmās stabilizācijas pazīmes, un, finanšu tirgiem nomierinoties, pasaules akciju un riska obligāciju segmenti ir spējīgi strauji atgūt zaudēto. Taču ilgāka termiņa tendences būs atkarīgas no ASV attiecībām ar galvenajiem tirdzniecības partneriem, it īpaši, ar Ķīnu. Investoru uzmanības fokusā atradīsies arī centrālās bankas un to realizētā monetārā politika. Un, pāri visam – ekonomisko datu plūsmas no pasaules galvenajiem reģioniem – ASV, Eiropas un Āzijas. Minēto faktoru ietekme uz finanšu tirgiem var būt gan labvēlīga, gan nelabvēlīga.

Plānā CBL Sabalansētais ir šādas pārvaldīšanas komisijas likmes:

AS "Citadele banka" kā līdzekļu turētājam – 0,175% gadā. Komisija līdzekļu turētājam tiek aprēķināta ik mēnesi no Plāna aktīvu vidējās vērtības.

IPAS "CBL Asset Management" kā līdzekļu pārvaldītājam – ne vairāk kā 0,75% gadā. Komisija līdzekļu pārvaldītājam tiek aprēķināta ik mēnesi no Plāna aktīvu vidējās vērtības. Līdzekļu pārvaldītājam paredzēta papildus atlīdzība, kas veido ne vairāk kā 10% no Papildpensiju kapitāla ieguldīšanas ienākumu vērtības, kas pārsniedz salīdzinošo rādītāju: 12 mēnešu EURIBOR.

Turpmākās pensiju plāna attīstības prognoze

2019. gadā pārvaldītājs turpinās ieguldīt līdzekļus dažādos reģionos un aktīvu klasēs ar mērķi veidot potenciālās atdeves un riska ziņā sabalansētu ieguldījumu portfeli. Lielāko daļu ieguldījumu joprojām veidos vērtspapīri ar fiksētu ienesīgumu, galvenokārt, tādi, kas sevī ietver noteiktu riska komponenti ar atbilstošu riska prēmiju. Lai kāpinātu sagaidāmo atdevi, pārvaldītājs arī turpmāk turpinās rūpīgi sekot līdzī norisēm akciju tirgos ar mērķi izmantot tur radušās iespējas.

Notikumi pēc pārskata gada beigām

Laika periodā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienai nav bijuši nekādi ievērojami notikumi, kas būtiski ietekmētu pārskata gada rezultātu.

Plāna revidents ir zvērinātu revidentu komercsabiedrība KPMG Baltics SIA.

Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL SABALANSĒTAIS" NETO AKTĪVU PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
<u>Aktīvi</u>			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	23	1 879 809	4 329 372
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā			
Parāda instrumenti	24	8 493 329	7 385 062
Kapitāla instrumenti	25	18 594 798	17 003 921
Ieguldījumi riska kapitālā tirgū	26	171 414	205 443
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	27	-	630 483
Ieguldījumu īpašums	28	92 304	91 535
Debitoru parādi	29	2 405	27
Kopā aktīvi		29 234 059	29 645 843
<u>Pasīvs</u>			
Uzkrātie izdevumi		60 192	62 399
Pārējās saistības	30	2 326	1 656
Kopā pasīvs		62 518	64 055
Neto aktīvi		29 171 541	29 581 788

Pielikumi no 33. līdz 49. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL SABALANSĒTAIS" NETO AKTĪVU KUSTĪBAS PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
Pensiju plāna neto aktīvi pārskata gada sākumā		29 581 788	27 883 023
Pensiju plāna dalībnieku iemaksas			
Pensiju plāna dalībnieku iemaksas		2 612 098	3 464 553
Darba devēju iemaksas		1 067 626	986 266
VSAA veiktās solidaritātes nodokļa daļas iemaksas		92 867	-
Pārskaitījumi no citiem pensiju fondiem vai plāniem		351 018	124 813
Izmaksātais papildpensijas kapitāls			
Izmaksas personām, kas sasniegušas pensiju plānā noteikto pensijas vecumu		(2 281 407)	(3 006 606)
Izmaksas mantiniekiem sakarā ar pensiju plāna dalībnieka nāvi		(154 470)	(59 727)
Pārskaitījumi uz citiem pensiju fondiem vai plāniem		(198 413)	(87 971)
Administratīvie izdevumi	31	(397 934)	(388 255)
Neto aktīvu pieaugums iemaksu un izmaksu rezultātā		1 091 385	1 033 073
Pārskata perioda ienākumi			
Procentu ienākumi	32	304 541	360 193
Ienākumi no dividendēm		60 687	62 619
Ienākumi no pensiju fonda		9 930	31 080
Kopā ienākumi		375 158	453 892
Pārskata perioda izdevumi			
Ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumi	33	(263 985)	(369 129)
Kopā izdevumi		(263 985)	(369 129)
Ieguldījumu vērtības (samazinājums) / pieaugums			
Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums	34	15 888	(37 196)
Nerealizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums	34	(1 628 693)	618 125
Ieguldījumu vērtības pieaugums		(1 612 805)	580 929
Pensiju plāna darbības rezultāts		(1 501 632)	665 692
Neto aktīvu pieaugums		(410 247)	1 698 765
Pensiju plāna neto aktīvi pārskata gada beigās		29 171 541	29 581 788

Pielikumi no 33. līdz 49. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL SABALANSĒTAIS" NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

		2018 EUR	2017 EUR
Naudas plūsma no pamatdarbības			
Plāna darbības rezultāts		(1 501 632)	665 692
Ieguldījumu vērtības izmaiņas rezultāts	35	1 671 590	(803 945)
Administratīvie izdevumi	31	(397 934)	(388 255)
Debitoru parādu samazinājums		(2 378)	1 973
Pārējas saistību pieaugums / (samazinājums)		670	(31 910)
Uzkrāto izdevumu pieaugums		(2 207)	(11 254)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		(231 891)	(567 699)
Naudas plūsma no ieguldījumu darbības			
Ieguldījumu riska kapitālā (pieaugums)/ samazinājums	35	(1 067)	6 187
Parādu un instrumentu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (pieaugums) / samazinājums		(1 402 431)	1 924 889
Kapitāla instrumentu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā pieaugums		(2 933 976)	(3 918 553)
Noguldījumu kredītiestādēs samazinājums		630 483	1 164 064
Ieguldījumu darbības neto naudas plūsma		(3 706 991)	(823 413)
Naudas plūsma no finansēšanas darbības			
Saņemta nauda no pensiju plāna dalībniekiem		4 123 609	4 575 632
Izmaksātais kapitāls pensiju plāna dalībniekiem		(2 435 877)	(3 066 333)
Pārskaitīts uz citu pensiju fondu		(168 389)	(37 982)
Pārskaitīts uz citu pensiju plānu		(30 024)	(49 989)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		1 489 319	1 421 328
Naudas un naudas ekvivalentu palielinājums		(2 449 563)	30 216
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā		4 329 372	4 299 156
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	23	1 879 809	4 329 372

Pielikumi no 33. līdz 49. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL SABALANSĒTAIS" FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

21. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

Plāns "CBL Sabalansētais" ir nodibināts un darbojas saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Papildus informācija par Plānu ir uzrādīta sadaļā „Pensiju plāna "CBL Sabalansētais" ziņojums" (28.- 29. lapā). Plāns ir noteikto iemaksu pensiju plāns papildus pensijas kapitāla uzkrāšanai, kas neparedz garantētu ienākumu un biometrisku risku segumu. Plāns ir paredzēts papildpensijas kapitāla uzkrāšanai un izveidots tā, lai tajā uz līguma pamata iemaksas varētu veikt jebkura fiziska vai juridiska persona savu darbinieku labā.

22. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAIPIES PRINCIPI

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz zemāk minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir izmantoti iepriekšējos gados, ja vien nav norādīts citādi.

Finanšu pārskatu sagatavošanas principi

Plāna finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) izdotajiem "Privāto pensiju fonda gada pārskatu sagatavošanas noteikumiem", kas nosaka, ka finanšu pārskati jāgatavo saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS).

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, izņemot finanšu aktīvus un saistības, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un ieguldījumu īpašumus, kas tiek novērtēti to patiesajā vērtībā.

Finanšu pārskati aptver laika periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim.

Funkcionālā un finanšu pārskatu valūta

Plāna finanšu grāmatvedības uzskaitē tiek veikta eiro, kas ir Plāna pārskatu un funkcionālā valūta. Neto aktīvu pārskata sākuma atlikumi 2018. gada 1. janvārī sakrīt ar publicētā finanšu pārskata par 2017. gadu beigu atlikumiem.

Ienākumu uzskaitē

Visi procentu ienākumi tiek atzīti neto aktīvu kustības pārskatā no procentus nesošiem finanšu instrumentiem, izmantojot efektīvo procentu likmes metodi.

Dividenžu ienākumi tiek atzīti to saņemšanas brīdī.

Pēc gada pārskata apstiprināšanas, saskaņā ar likumu "Par privātajiem pensiju fondiem" 2017. gada peļņa 14 631 EUR apmērā 2018. gadā tiek sadalīta un ieskaitīta pensiju plānu dalībniekiem, proporcionāli plānu dalībnieku uzkrātā kapitālu aktīvu apjomam uz 31.12.2017.

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Darījumi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc darījuma dienā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Monetārie aktīvi un pasīvi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc pārskata perioda beigās spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Ārvalstu valūtas maiņas kursa rezultātā iegūtā peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti neto aktīvu kustības pārskatā kā ārvalstu valūtas pārvērtēšanas peļņa vai zaudējumi.

Eiropas Centrālās bankas publicēto ārvalstu valūtas kursu (ārvalstu valūtas vienības pret 1 EUR) un to piemērošanu, sagatavojot šos finanšu pārskatus, var atspoguļot šādi

Ārvalstu valūta	31/12/2018	31/12/2017
	EUR	EUR
1 USD	1.14500	1.19930
1 DKK	7.46730	7.44490
1 GBP	0.89453	0.88723

Naudas līdzekļi

Naudas līdzekļi ir atlikumi norēķinu kontos, prasības pret kredītiestādēm ar sākotnējo termiņu līdz 3 mēnešiem.

Finanšu aktīvi

Finanšu aktīvi tiek klasificēti kā:

- novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā;
- novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Pamats klasifikācijai ir gan biznesa modelis, kura ietvaros tiek pārvaldīti finanšu aktīvi, gan finanšu aktīva līgumisko naudas plūsmu iezīmes. Aktīvu klasifikācijas kategorija tiek noteikta aktīva iegādes brīdī, pamatojoties uz vadības noteiktajām vadlīnijām. Lai izlemtu par finanšu aktīva klasifikāciju noteiktā kategorijā, Sabiedrība iegādes brīdī nosaka, vai aktīvs atbilst noteiktam biznesa modelim un līgumisko naudas plūsmu kritērijiem. Biznesa modelis ir novērojams Sabiedrības aktivitātēs. Tas izriet no tā, kādā veidā Sabiedrība tipiski pārvalda tā finanšu aktīvus, lai iegūtu naudas plūsmas. Tādēļ šis izvērtējums netiek veikts, balstoties uz scenārijiem, kurus Sabiedrība neuzskata par pietiekoši reāliem. Stresa scenārija gadījumā, ja naudas plūsmas tiktu atgūtas atšķirīgā veidā no tā, kā Sabiedrība sagaida tipiska biznesa modeļa ietvaros, tas nebūtu par pamatu uzskatīt, ka ir radusies iepriekšējo periodu kļūda un nebūtu arī nepieciešama atlikušo finanšu aktīvu, kas attiecas uz konkrētu biznesa modeli, pārklasifikācija. Tomēr, klasificējot nākotnes iegādes, vēsturiskās naudas plūsmas būtu jāizvērtē, un tās varētu būt par pamatu izmaiņām biznesa modelī.

Sākotnēji atzīstot finanšu aktīvus, tie tiek uzskaitīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot tieši attiecināmās darījuma izmaksas, izņemot patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Parastā (regulārā) aktīvu iegāde vai pārdošana tiek atzīta, izmantojot norēķinu dienas uzskaiti. Norēķinu diena ir diena, kad aktīvs tiek nodots Sabiedrībai vai Sabiedrība nodod aktīvu kādai trešajai personai. Norēķinu (saistību dzēšanas) diena attiecas uz aktīva atzīšanu tajā dienā, kad aktīvs tiek nodots Sabiedrībai, un uz aktīva atzīšanas pārtraukšanu dienā, kad Sabiedrība to nodod kādai trešajai personai.

Amortizētajā iegādes vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības

Lai finanšu aktīvu novērtētu amortizētajā iegādes vērtībā, tam ir jābūt vienlaicīgi turētam biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvu, lai saņemtu tā līgumiskās naudas plūsmas, gan finanšu aktīva līgumiskajām naudas plūsmām jābūt fiksētām un noteiktām laikā un jāatbilst „tikai pamatsummas un procentu maksājumi” principam.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek uzskaitīti to amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, atskaitot uzkrājumus aktīvu vērtības samazinājumam.

Uzkrājumi zaudējumiem no tādu finanšu aktīvu vērtības samazināšanas, kuriem nav atzīts kredītvērtības samazinājums (1. stadija un 2. stadija), tiek novērtēti kā visu naudas iztrūkumu pašreizējā vērtība, kuru veido starpība starp līgumā noteiktajām Sabiedrības saņemamajām naudas plūsmām un naudas plūsmām, kuras Sabiedrība sagaida saņemt, diskontējot tās ar finanšu aktīva efektīvo procentu likmi. Uzkrājumi zaudējumiem no tādu finanšu aktīvu vērtības samazināšanas, kuriem pārskata perioda beigu datumā ir atzīts kredītvērtības samazinājums (3. stadija), tiek novērtēti kā starpība starp bruto uzskaites vērtību un aplēsto nākotnes naudas plūsmu pašreizējo vērtību, kas diskontēta ar finanšu aktīva efektīvo procentu likmi. Finanšu aktīviem, kas iegādāti vai izsniegti ar vērtības samazinājumu, kredītkoriģēta efektīvā procentu likme tiek piemērota, sākot no to sākotnējās atzīšanas.

Ieņēmumi vai izdevumi no finanšu aktīva, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kad finanšu aktīva atzīšana tiek pārtraukta, kad tas tiek pārklasificēts, amortizācijas procesā ka arī lai atzītu vērtības samazināšanās zaudējumus vai to reversu.

Grozot vai pārskatot finanšu aktīvu līgumiskās naudas plūsmas, kas nerezultējas ar atzīšanas pārtraukšanu, Sabiedrībai ir jāpārreķina finanšu aktīvu bruto uzskaites vērtība un jāatzīst ieņēmumi vai izdevumi no grozījumiem peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Jaunā bruto uzskaites vērtība ir pašreizējās vērtības aplēse, kas iegūta ar finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi vai kredītkoriģētu efektīvo procentu likmi iegādātam vai izsniegtam finanšu aktīvam, kura vērtība ir samazinājusies, diskontējot modificētās vai pārskatītās līgumiskās naudas plūsmas. Aplēšot sagaidāmās naudas plūsmas, tiek ņemtas vērā visas līgumiskās naudas plūsmas un maksājumi, izņemot paredzamos kredītzaudējumus, ja vien finanšu aktīvs nav iegādāts vai izsniegts ar vērtības samazinājumu. Izmaksas vai komisijas koriģē modificētā finanšu aktīva uzskaites vērtību un tiek amortizētas modificētā aktīva atlikušajā atmaksas termiņā.

Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi un saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu aktīvi tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja tie nav novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā vai novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos. Kapitāla instrumentiem, kas citādi tiktu novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tos sākotnēji atzīstot, var veikt neatgriezenisku izvēli tos atzīt kā novērtētus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos. Izvēles iespēja piemērojama katram instrumentam individuāli. Finanšu aktīvus vai saistības, pie sākotnējās atzīšanas, var neatgriezeniski noteikt kā novērtētus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja darot tā var izvairīties vai būtiski samazināt uzskaites nesaskaņotības, kas pretējā gadījumā veidotos uzskaitot aktīvus vai saistības vai atzīstot ienākumus vai izdevumus no tiem atšķirīgi vai grupa ar finanšu saistībām vai finanšu aktīviem un finanšu saistībām tiek vērtēta

un tās sniegums tiek izvērtēts balstoties uz tās patieso vērtību, atbilstoši dokumentētai risku pārvaldīšanas vai investīciju stratēģijai un informācija par šo grupu vadībai iekšēji tiek ziņota, balstoties uz patieso vērtību.

Šajā kategorijā ietilpst: atsevišķi aktīvi un saistības, kas tiek pārvaldīti un kuru ienesīgums tiek novērtēts, pamatojoties uz to patieso vērtību, saskaņā ar dokumentētu risku pārvaldības vai investīciju stratēģiju. Tādējādi, uzrādot patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā gan iegādātos aktīvus, gan pārņemtās saistības, ir iespējams izvairīties no uzskaites nesaskaņotības.

Finanšu aktīvi un saistības, kas turētas tirdzniecības nolūkā, tiek novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi un saistības, tiek turētas tirdzniecības nolūkā, ja tās iegādātas, lai gūtu peļņu no īstermiņa cenu svārstībām vai dīleru maržas, vai ja tās, iekļautas portfelī, kam raksturīga īstermiņa peļņas gūšana.

Finanšu aktīvu un saistību atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvi.

Finanšu aktīva (vai finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīvu grupas daļas, ja tādas būtu) atzīšanu pārtrauc, ja:

- vairs nepastāv tiesības saņemt ar šo aktīvu saistīto naudas plūsmu;
- Sabiedrība ir nodevusi savas tiesības saņemt ar šo aktīvu saistīto naudas plūsmu trešajai personai vai saglabājis tiesības saņemt ar šo aktīvu saistīto naudas plūsmu, bet apņēmis nekavējoties izmaksāt to pilnā apmērā kādai trešajai personai saskaņā ar vienošanos; un
- Sabiedrība vai nu (a) ir nodevusi būtībā visus ar aktīvu saistītos riskus un guvumus, vai (b) nav ne nodevusi, ne paturējis visus ar aktīvu saistītos riskus un guvumus, bet gan nodevusi kontroli pār šo aktīvu.

Finanšu saistības.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad Sabiedrība tiek atbrīvota no pienākuma pildīt šīs saistības, vai tās tiek dzēstas vai beidzas to termiņš.

Novērtēšana pēc sākotnējās atzīšanas

Pēc sākotnējās atzīšanas neto aktīvu pārskatā finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tiek vērtēti to patiesajā vērtībā, pamatojoties uz pieejamajām tirgus cenām. Tirgus cenas tiek noteiktas, izmantojot līdzekļu turētāja "Citadele banka" AS sniegto informāciju. Līdzekļu turētājs informāciju par tirgus cenām iegūst no starptautiskām informācijas aģentūrām, ieguldījumu fondu pārvaldītājiem vai biržām. Ja finanšu instrumentiem nav kotētas tirgus cenas aktīvā tirgū vai ja to patieso vērtību nevar pamatoti noteikt saskaņā ar novērtēšanas modeļiem, kas balstīti uz aktīvā tirgū pieejamo informāciju, tad akcijas tiek uzskaitītas bilancē to iegādes vērtībā un parāda vērtspapīri – amortizētajā pašizmaksā, atskaitot uzkrājumus vērtspapīru vērtības samazinājumam, kas noteikts, pamatojoties uz individuālu katra vērtspapīra novērtējumu.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, patiesās vērtības izmaiņas, kā arī realizētā peļņa vai zaudējumi no augstāk minētajiem finanšu instrumentiem tiek atspoguļoti neto aktīvu kustības pārskata pozīcijā „Ieguldījumu vērtības izmaiņas”. 7. SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo Plāna pieņēmumus par tirgus situāciju. Šie divi datu veidi nosaka sekojošu patiesās vērtības hierarhiju:

- 1. līmenis – Vērtēšanas tehnikā tiek izmantotas aktīvā tirgū kotētās cenas (nekoriģētas) identiskiem aktīviem vai saistībām. Šis līmenis iekļauj biržā kotētas akcijas un parāda vērtspapīrus, kā arī biržā tirgotos atvasinātos finanšu instrumentus;
- 2. līmenis – Vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i. cena), vai netieši (t.i. tiek iegūti no cenas);
- 3. līmenis – Vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem. Šajā līmenī tiek iekļautas akcijas un parāda instrumenti, kuru vērtēšanā būtiska sastāvdaļa ir dati, kuri nav novērojami aktīvā tirgū.

Nodokļi

Plāns nav uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) un pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksātājs, saskaņā ar noteikto LR likumdošanu.

Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumus veido zeme, kura tiek turēta ar mērķi gūt ienākumus no vērtības pieaugumu un kuru Plāns neizmanto savām vajadzībām. Ieguldījuma īpašumi sākotnēji tiek atspoguļoti iegādes cenā, iekļaujot arī iegādes izmaksas.

Turpmāk ieguldījumu īpašumi tiek atspoguļoti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība balstās uz aktīva tirgus cenām, kuras nepieciešamības gadījumā tiek koriģētas par jebkādam izmaiņām īpašuma būtībā, izvietojumā vai stāvoklī. Ja šāda informācija nav pieejama, Plāns pielieto alternatīvas novērtējuma metodes, piemēram, nesēn notikušu darījumu cenas vai diskontētās naudas plūsmas metodi.

Izmaiņas ieguldījuma īpašumu patiesajā vērtībā tiek atzītas neto aktīvu kustības pārskatā.

Aplēšu izmantošana, sagatavojot finanšu pārskatu

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, vadībai var būt nepieciešams izdarīt spriedumus, aplēses un pieņēmumus, kuri ietekmē uzskaites politikas piemērošanu un uzrādītās aktīvu un saistību summas, ieņēmumus un izdevumus. Aplēšu un ar tām saistīto pieņēmumu pamatā ir vēsturiskā pieredze un dažādi citi faktori, kuri tiek uzskatīti par saprātīgiem attiecīgajos apstākļos un kuru rezultāts veido pamatu lēmumu pieņemšanai par aktīvu un saistību bilances vērtību, kuru nav iespējams noteikt, izmantojot citus avotus. Patiesie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm.

Sagatavojot finanšu pārskatus Plāna vadībai nenācās veikt būtiskas aplēses vai izdarīt būtiskus pieņēmumus. Plāna vadība uzskata, ka Plānam piederošie vērtspapīri tiek kotēti aktīvā tirgū, līdz ar to patiesā vērtība atbilst pieejamajai kotētajai vērtspapīru cenai. Plānam nav citu aktīvu vai saistību, kas ir pakļauti riskam, ka būs nepieciešamas būtiskas korekcijas pieņēmumu un spriedumu rezultātā.

23. PIELIKUMS PRASĪBAS UZ PIEPRASĪJUMU PRET KREDĪTIESTĀDĒM

Plāna naudas līdzekļu atlikumu veido noguldījumi uz pieprasījumu un investīciju kontu atlikumi AS "Citadele banka".

	2018 EUR	2017 EUR
AS „Citadele banka”	1 879 809	4 329 372
Kopā	1 879 809	4 329 372

24. PIELIKUMS PARĀDA INSTRUMENTI

	2018 EUR	2017 EUR
<u>Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti</u>		
Komerksabiedrību parāda instrumenti	5 086 621	4 155 208
Citu-OECD reģiona valstu komerksabiedrību parāda vērtspapīri	4 337 947	3 141 528
Ne-OECD reģiona valstu komerksabiedrību parāda vērtspapīri	337 542	387 315
Latvijas komerksabiedrību parāda vērtspapīri	411 132	626 365
Kredītiestāžu parāda instrumenti	504 980	144 534
OECD reģiona kredītiestāžu parāda vērtspapīri	504 980	144 534
Valdību parāda instrumenti	2 901 728	3 085 320
Latvijas valdības parāda vērtspapīri	417 213	1 007 251
Rumānijas valdības parāda vērtspapīri	303 872	312 278
Bulgārijas valdības parāda vērtspapīri	-	232 504
Turcijas valdības parāda vērtspapīri	477 415	507 160
ASV valdības parāda vērtspapīri	1 703 228	1 026 127
Kopā parāda instrumenti	8 493 329	7 385 062

25. PIELIKUMS KAPITĀLA INSTRUMENTI

	2018 EUR	2017 EUR
Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti		
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	17 050 954	15 378 081
OECD reģiona ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	15 604 325	13 823 172
Latvijas ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	1 446 629	1 554 909
Uzņēmumu akcijas	1 543 844	1 625 840
OECD reģiona uzņēmumu akcijas	1 260 844	1 464 840
Latvijas uzņēmumu akcijas	283 000	161 000
Kopā kapitāla instrumenti	18 594 798	17 003 921

Tā kā Plānam nav pieejama pietiekami detalizēta informācija par ieguldījumu fondu aktīviem, tie ir klasificēti pēc ieguldījumu fondu reģistrācijas vietas.

26. PIELIKUMS IEGULDĪJUMI RISKĀ KAPITĀLA TIRGŪ

	2018 EUR	2017 EUR
BaltCap Latvia Venture Capital Fund KS	171 414	205 443
Kopā	171 414	205 443

27. PIELIKUMS TERMIŅNOGULDĪJUMI KREDĪTIESTĀDĒS

Visi termiņnoguldījumi ir veikti kredītiestādēs, kas ir saņēmušas licenci kredītiestādes darbībai Latvijas Republikā.

Nākamā tabula atspoguļo termiņnoguldījumus kredītiestādēs sadalījumā pēc darījuma partneriem.

	2018 EUR		2017 EUR	
<u>Latvijas kredītiestādēs izvietotie termiņnoguldījumi</u>	Uzskaites vērtība	T.sk. uzkrātie procentu ienākumi	Uzskaites vērtība	T.sk. uzkrātie procentu ienākumi
AS "Citadele banka"	-	-	630 483	80 483
Kopā	-	-	630 483	80 483

Termiņnoguldījumu patiesā vērtība būtiski neatšķiras no to uzskaites vērtības. To patiesā vērtība tika noteikta, salīdzinot ar vidējām tirgus procentu likmēm līdzīgiem finanšu instrumentiem.

28. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU ĪPAŠUMS

Ieguldījumu īpašums sastāv no zemes gabala mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā, kas atrodas Rīgas rajonā. Vispārējā nekustamā īpašuma tirgū šobrīd vērojama stabilizēšanās. Tā rezultātā iegādātā zemes īpašuma vērtība nav būtiski mainījusies. Ieguldījumu īpašuma novērtēšanu veic neatkarīgs, licencēts nekustamā īpašuma vērtētājs. Nekustamā īpašuma novērtējums tiek veikts ar tirgus (salīdzināmo darījumu) pieeju.

	2018 EUR	2017 EUR
Vērtība gada sākumā	91 535	88 458
Pārvērtēšana gada laikā	769	3 077
Vērtība gada beigās	92 304	91 535

29. PIELIKUMS DEBITORU PARĀDI

	2018	2017
	EUR	EUR
Nenoskaidrotās / kļūdaini ieskaitītās summas	2 405	27
Kopā	2 405	27

30. PIELIKUMS PĀRĒJĀS SAISTĪBAS

	2018	2017
	EUR	EUR
Nenoskaidrotās / kļūdaini ieskaitītās summas	2 326	1 656
Kopā	2 326	1 656

Pārējo saistību patiesās vērtības būtiski neatšķiras no to uzskaites vērtības, un tās ir atmaksājamas 12 mēnešu laikā.

31. PIELIKUMS ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI

	2018	2017
	EUR	EUR
Atskaitījumi pensiju fondam par pensiju plāna administrēšanu	383 221	370 896
Atskaitījumi FKTK finansēšanai	14 713	17 359
Kopā	397 934	388 255

Administratīvie izdevumi tiek aprēķināti gan no Plāna dalībnieku iemaksām, gan arī no Plāna aktīvu vērtības.

32. PIELIKUMS PROCENTU IENĀKUMI

	2018	2017
	EUR	EUR
Procentu ienākumi no parāda instrumentiem	302 524	336 238
Procentu ienākumi termiņnoguldījumiem	2 017	23 955
Kopā	304 541	360 193

33. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU PĀRVALDĪŠANAS IZDEVUMI

	2018	2017
	EUR	EUR
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam	218 923	325 320
Atlīdzība līdzekļu turētājam	44 852	43 599
Izdevumi, saistīti ar nekustamo īpašumu	210	210
Kopā	263 985	369 129

34. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU VĒRTĪBAS (SAMAZINĀJUMS) / PIEAUGUMS

Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums) / pieaugums

	2018 EUR	2017 EUR
Ieguldījumu pārdošanas ieņēmumi	5 886 740	6 994 007
Pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	(5 958 949)	(6 946 427)
Ieguldījumu pārdošanas rezultātā realizētie (zaudējumi) / peļņa	(72 209)	47 580
Valūtas tirdzniecības un pārvērtēšanas (zaudējumi)	88 097	(84 776)
Kopā	15 888	(37 196)

Nerealizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums) / pieaugums

	2018 EUR	2017 EUR
Parāda instrumenti	(220 255)	(146 606)
Kapitāla instrumenti	(1 409 207)	761 654
Ieguldījuma īpašums	769	3 077
Kopā	(1 628 693)	618 25

35. PIELIKUMS INFORMĀCIJA PAR IEGULDĪJUMU KUSTĪBU

	Parāda instrumenti	Kapitāla instrumenti	Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	Ieguldījumu īpašums	Kopā
31/12/2017	7 385 062	17 003 921	205 443	630 483	91 535	25 316 444
Palielinājumi pārskata gada laikā	4 354 794	5 815 387	2 400	-	-	10 172 581
Ieguldījumu pārdošana, dzēšana gada laikā	(2 999 914)	(2 885 494)	(1 333)	(550 000)	-	(6 436 741)
Saņemtie procenti gada laikā	(328 883)	-	-	(82 500)	-	(411 383)
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts	73 910	4 083	-	-	-	77 993
Pārvērtēšanas rezultāts gada laikā	(294 164)	(1 343 099)	(35 096)	-	769	(1 671 590)
Aprēķinātie procenti gada laikā	302 524	-	-	2 017	-	304 541
31/12/2018	8 493 329	18 594 798	171 414	-	92 304	27 351 845

	Parāda instrumenti	Kapitāla instrumenti	Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	Ieguldījumu īpašums	Kopā
31/12/2016	9 248 476	12 274 618	282 987	1 794 547	88 458	23 689 086
Palielinājumi pārskata gada laikā	671 915	8 437 212	5 733	-	-	9 114 860
Ieguldījumu pārdošana, dzēšana gada laikā	(2 345 234)	(4 514 563)	(11 920)	(1 050 000)	-	(7 921 717)
Saņemtie procenti gada laikā	(378 492)	-	-	(138 019)	-	(516 511)
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts	(209 315)	(4 096)	-	-	-	(213 411)
Pārvērtēšanas rezultāts gada laikā	61 475	810 750	(71 357)	-	3 077	803 945
Aprēķinātie procenti gada laikā	336 237	-	-	23 955	-	360 192
31/12/2017	7 385 062	17 003 921	205 443	630 483	91 535	25 316 444

36. PIELIKUMS PATIESAJĀ VĒRTĪBĀ NOVĒRTĒTI FINANŠU INSTRUMENTI

Tabulā analizēti patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti pārskata perioda beigās pa līmeņiem patiesās vērtības hierarhijā, saskaņā ar kuru kategorizēts patiesās vērtības novērtējums.

	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
	EUR	EUR	EUR	EUR
2018				
Finanšu aktīvi				
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā				
Parāda instrumenti	8 338 045	155 284	-	8 493 329
Kapitāla instrumenti	18 594 798	-	-	18 594 798
leguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	171 414	171 414
Kopā	26 932 843	155 284	171 414	27 259 541

	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
	EUR	EUR	EUR	EUR
2017				
Finanšu aktīvi				
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā				
Parāda instrumenti	6 827 950	557 112	-	7 385 062
Kapitāla instrumenti	17 003 921	-	-	17 003 921
leguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	205 443	205 443
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	630 483	-	-	630 483
Kopā	24 462 354	557 112	205 443	25 224 909

Tabulās uzrādīts patiesās vērtības hierarhijas 3. līmeņa patiesās vērtības novērtējumu sākotnējo atlikumu un beigu atlikumu salīdzinājums.

	leguldījumi riska kapitālā tirgū	Kopā
	EUR	EUR
Atlikums 2018. gada 1. janvārī	205 443	205 443
Peļņa vai zaudējumi kopā		
Peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(35 096)	(35 096)
legādes	2 400	2 400
Norēķini	(1 333)	(1 333)
Pārklasifikācija uz 2. līmeni	-	-
Atlikums 2018. gada 31. decembrī	171 414	171 414

Pensiju plāns "CBL Sabalansētais"
2018. gada pārskats

	Parāda instrumenti EUR	leguldījumi riska kapitāla tirgū EUR	Kopā EUR
Atlikums 2017. gada 1. janvārī	406 566	282 987	689 553
Peļņa vai zaudējumi kopā			
Peļņas vai zaudējumu aprēķinā legādes	6 012	(71 357)	(65 345)
Norēķini	-	5 733	5 733
Pārklasifikācija uz 2. līmeni	-	(11 920)	(11 920)
	(412 578)	-	(412 578)
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	-	205 443	205 443

Tabulā uzrādītas 2. un 3. līmeņa patiesās vērtības novērtēšanai izmantotās vērtēšanas metodes, kā arī būtiskākie nenovērojami dati:

Veids	Vērtēšanas metode	Būtiski nenovērojami dati	Saistība starp būtiskiem nenovērojamiem datiem un patiesās vērtības novērtēšanu
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (Kapitāla instrumenti) – 2.līmenis	Diskontētā naudas plūsmas metodes metode Vērtspapīru cenu kotācijas	Nav piemērojami	Nav piemērojami
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (Kapitāla instrumenti) – 3.līmenis	Neto aktīvu vērtība, ko nosaka fonda pārvaldītājs	Neto aktīvu vērtība	Aplēstā patiesā vērtība pieaugtu (samazinātos), ja: - Neto aktīvu vērtība būtu augstāka (zemāka)

Ja pārskata perioda beigu datumā kādā no būtiskajiem nenovērojamajiem ievades datiem, kas izmantoti pārdošanai pieejamo pašu kapitāla vērtspapīru patiesās vērtības novērtējumā, notiktu izmaiņas, bet pārējie ievades dati nemainītos, tad šīm izmaiņām būtu šāda ietekme:

	Ietekme uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu EUR	
	Pieaugums	(Samazinājums)
2018. gada 31. decembrī		
Neto aktīvu vērtība (5% izmaiņas)	8 571	(8 571)
2017. gada 31. decembrī		
Neto aktīvu vērtība (5% izmaiņas)	10 272	(10 272)

37. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA DALĪBNIKU SKAITA DINAMIKA

	2018	2017
	EUR	EUR
Dalībnieku skaits pārskata perioda sākumā	29 717	30 005
Dalībnieku skaits, kas iestājušies pensiju plānā	860	1 195
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar pensijas vecuma sasniegšanu	(972)	(1 345)
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar dalībnieku nāvi	(34)	(16)
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar MK noteikumiem Nr.47	(53)	(68)
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar līdzekļu pārvešanu uz citiem pensiju fondiem vai plāniem	(74)	(54)
Dalībnieku skaits pārskata perioda beigās	29 444	29 717

Katram Plāna Dalībniekam tiek atvērts individuālais konts. Fonds nodrošina katram Dalībniekam uzkrātā Papildpensijas kapitāla aprēķināšanu un uzskaiti viņa individuālajā kontā. Dalībnieka individuālajā kontā tiek reģistrētas visas lemaksas un ieguldīšanas rezultātā gūtie ienākumi, kā arī ar Fonda darbības uzraudzību, Plāna aktīvu administrēšanu, turēšanu un pārvaldīšanu saistītās izmaksas un pārējie attaisnotie atskaitījumi. Plāna aktīvu ieguldījumu atdeve tiek noteikta katra mēneša beigās par pilnu kalendāro mēnesi un attiecināta uz visiem Dalībniekiem, proporcionāli katra Dalībnieka Papildpensijas kapitālam.

Pēc Fonda gada pārskata apstiprināšanas Fonda ienākumu pārsniegums pār izdevumiem pārskata gada beigās (pēc iepriekšējo gadu zaudējumu segšanas) pilnībā ieskaitāms Dalībnieku individuālajos kontos, proporcionāli katra Dalībnieka Papildpensijas kapitālam.

38. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA VECUMA STRUKTŪRA

	2018	2017
	EUR	EUR
Dalībnieki vecumā līdz 30 gadiem	343	542
Dalībnieki vecumā no 31 līdz 40 gadiem	5 115	5 391
Dalībnieki vecumā no 41 līdz 50 gadiem	7 348	7 455
Dalībnieki vecumā no 51 līdz 60 gadiem	9 014	9 236
Dalībnieki vecumā no 61 gada un vecāki	7 624	7 093
Dalībnieki kopā	29 444	29 717

39. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA IENESĪGUMS

Plāna ienesīgums pārskata gadā ir - 5.19% (2017. gadā 2.24 %).

Plāna ienesīgumu aprēķina kā pensiju plāna darbības rezultāta attiecību pret pensiju plāna pārskata gada katra mēneša aritmētiski vidējo neto aktīvu summu, kas dalīta ar mēnešu skaitu gadā, kuru izsaka procentos. Ienesīgumu aprēķina, pieņemot, ka gadā ir 365 dienas.

40. PIELIKUMS DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Plāna līdzekļu turētājs ir AS "Citadele banka", bet Plāna Pārvaldītājs ir IPAS "CBL Asset Management". Citi uzņēmumi ir Citadele Koncerna sabiedrības.

	Atskaitījumi par pensiju plāna administrēšanu	
	EUR	
	2018	2017
AS "Citadele banka"	44 852	43 599
IPAS "CBL Asset Management" (līdz 22.12.2014.g. – „Citadele Asset Management” IPAS)	218 923	325 320
Kopā	263 775	368 919

ieguldījumi „Citadele banka” AS

	2018	2017
	EUR	EUR
Termiņnoguldījumi		
Termiņš 2018. gada 14. februāris	-	630 483
Kopā	-	630 483

41. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU POLITIKA UN AR IEGULDĪJUMIEM SAISTĪTO RISKU PĀRVALDĪŠANA

ieguldījumu politika

Plāna mērķis ir nodrošināt dalībniekiem ilgtermiņa kapitāla pieaugumu pie sabalansētas ieguldījumu portfeļa struktūras, galvenokārt veicot investīcijas Latvijas, citu ES dalībvalstu un pasaules attīstīto valstu kapitāla un parāda vērtspapīros un kredītiestāžu termiņnoguldījumos. Līdz 20% no Plāna līdzekļiem var tikt ieguldīti akcijās un līdz 10% no Plāna aktīviem var tikt ieguldīti nekustamajā īpašumā. Plāna ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt kopumā visās ārvalstu valūtās 20 % no Plāna aktīviem, izņemot ieguldījumus eiro, uz kuriem minētais ierobežojums neattiecas.

Riska pārvaldīšana

Ieguldījuma procesa risks var tikt definēts kā nevēlama rezultāta iestāšanās varbūtība, kas var materializēties konkrētajā tirgus ekonomikā konkrētajā laika posmā. Riska pārvaldīšana tiek raksturota kā riska identifikācija, mērīšana un tā iespējamā novēršana. Ieguldījumu process var tikt ietekmēts valūtas kursa riska, procentu likmju riska, cenu izmaiņu riska, kā arī kredītriska, likviditātes un citu – tajā skaitā arī operacionālo – risku rezultātā. Plāna ieguldījumu stratēģija tiek veidota tā, lai iespējami minimizētu minētos riskus, taču Fonds negarantē to, ka nākotnē būs iespēja no tiem izvairīties pilnībā.

Riska pārvaldīšanas struktūra

Par riska identificēšanu un tā mērīšanu ir atbildīga neatkarīga struktūrvienība – Risku pārvaldes nodaļa, kas savā darbā izstrādā un prezentē riska profila informāciju Plānu Pārvaldītājam. Plāna Pārvaldītājs, savukārt, var pieņemt konkrētus lēmumus par nepieciešamību samazināt jau esošos vai potenciāli iespējamus riskus.

Risku mērīšanas procesā tiek izmantoti Fonda izstrādāti modeļi, kas balstās uz vēsturiskiem datiem un tiek koriģēti atbilstoši ekonomiskajai situācijai. Atsevišķi modeļi tiek arī izmantoti, lai prognozētu finanšu riska faktoru izmaiņas gan normālos, gan atsevišķos ārkārtas finanšu tirgus gadījumos.

Investīciju plāna Pārvaldītājs ievēro diversifikācijas un risku ierobežošanas (hedging) principus, kā mērķis ir maksimāli mazināt ieguldījuma riskus, kas izstrādāti atbilstoši pārvaldīšanas politikai. Veicot ieguldījumus uz Plāna rēķina, Plāna Pārvaldītājs iegūst pietiekami plašu informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījumu objektiem, kā arī uzrauga to personu finansiālo un ekonomisko situāciju, kuru emitētajos vērtspapīros tiks vai jau ir ieguldīti Plāna līdzekļi.

Fonds, izstrādājot Plāna ieguldījumu stratēģiju un nosakot riska limitus, veic analīzi par Plāna veikto termiņu, ģeogrāfiskā izvietojuma un valūtu veidu ieguldījumu sadalījumu, izvērtējot katra šī faktora riska pakāpi. Pārvaldītājs stingri ievēro Plāna prospektā, Plāna pārvaldes nolikumā un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās normas un ierobežojumus.

Tirgus risks

Ar tirgus risku tiek saprasta iespēja, ka Plāna vērtība var samazināties, mainoties kādam no tirgus faktoriem, kā piemēram, mainoties procentu likmēm (procentu likmju risks), vērtspapīru cenām (cenu izmaiņu risks), ārvalstu valūtas kursam (valūtas kursa risks) vai citiem tirgus riska faktoriem. Zemāk tiek izvērtēti šeit uzskaitītie tirgus riska avoti, tomēr tie nevar tikt diversificēti pilnībā.

Procentu likmju risks

Vērtspapīru cenu risks fiksēta ienākuma vērtspapīriem (obligācijām) lielā mērā ir atkarīgs no tirgus procentu likmju svārstībām un no emitenta kredīta kvalitātes izmaiņām. Tirgus procentu likmju izmaiņas vistiešākajā veidā ietekmē vērtspapīra pievilcību, jo, pēc būtības, tas ir alternatīvs procentu ienākuma avots. Ja procentu likmes tirgū aug, tad fiksēta ienākuma vērtspapīru cenas krīt, un otrādi. No otras puses, tirgus procentu likmju pieaugums (samazinājums) pozitīvi (negatīvi) ietekmē kupona likmes fiksēta ienākuma vērtspapīriem ar peldošu procentu likmi (kad kupons tiek noteikts kā bāzes likme – piemēram, Euribor vai Libor, plus papildus marža). Pēc pārvērtēšanas (moments, kopš kura brīža tiks pielietota jauna procentu likme) šādiem vērtspapīriem kupona ienesīguma likme palielinās (samazinās), kā rezultātā tad arī pieaug (samazinās) procenta ienākumi.

Pensiju plāns "CBL Sabalansētais"
2018. gada pārskats

Zemāk esošajās tabulās ir uzrādīta atsevišķu valūtu tirgus procentu likmju izmaiņu iespējamā ietekme uz konkrētā Plāna vērtību, kur procenta ienākumu izmaiņas tiek aprēķinātas vienam gadam. Reālās Plāna vērtību izmaiņas var atšķirties no aprēķiniem un starpība var būt nozīmīga.

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018. gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	4 484	(328 497)	(324 013)
USD	100	-	(235 824)	(235 824)
Kopā		4 484	(564 321)	(559 837)

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017. gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	5 528	(184 999)	(179 471)
USD	100	-	(190 878)	(190 878)
Kopā		5 528	(375 877)	(370 349)

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018. gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	0.02%	-1.13%	-1.11%
USD	100	0.00%	-0.81%	-0.81%
Kopā		0.02%	-1.94%	-1.92%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017. gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	0.02%	-0.63%	-0.61%
USD	100	0.00%	-0.65%	-0.65%
Kopā		0.02%	-1.28%	-1.26%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018. gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	(4 484)	328 497	324 013
USD	-100	-	235 824	235 824
Kopā		(4 484)	564 321	559 837

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017. gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	(5 528)	184 999	179 471
USD	-100	-	190 878	190 878
Kopā		(5 528)	375 877	370 349

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018. gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	-0.02%	1.13%	1.11%
USD	-100	0.00%	0.81%	0.81%
Kopā		-0.02%	1.94%	1.92%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017. gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	-0.02%	0.63%	0.61%
USD	-100	0.00%	0.65%	0.65%
Kopā		-0.02%	1.28%	1.26%

Cenu izmaiņu risks

Kapitāla vērtspapīriem (akcijām) cenu izmaiņas ir atkarīgas no diviem lielumiem – no attiecīgās valsts akciju indeksu izmaiņām (Latvijā, piemēram, tās ir uzņēmumu akciju indeksa – RIGSE – izmaiņas), un no konkrētā emitenta finansiālā stāvokļa (spējas pelnīt perspektīvā), kas savukārt ietekmē svārstības starp pieprasījuma un piedāvājuma līdzsvaru. Pirmais no lielumiem tiek arī nereti saukts par sistemātisko risku; otrais – par specifisko risku.

Sistemātisko risku pārvalda balstoties uz prognozēm par kopējo ekonomikas attīstību konkrētajā ģeogrāfiskajā reģionā un ekonomikas potenciālo attīstību nozarē. Specifisko risku pārvalda detalizēti pētot emitenta finansiālo stāvokli un peļņitspēju, kā arī citus faktorus, kas ietekmē vērtspapīra cenu, galvenokārt pamatojoties uz emitenta publiskotiem pārskatiem, informāciju masu medijos utt. Šeit uzmanība tiek pievērsta gan vērtspapīru cenu svārstīgumam (deviācijām), gan to korelācijām. Tā rezultātā ir iespējams aprēķināt cenu kopējo risku portfeli esošajiem vērtspapīriem, ņemot vērā to vēsturisko ienesīgumu.

Akciju cenu risks tiek novērtēts ar betas koeficienta palīdzību, kamēr tirgus indeksa izmaiņas tiek aprēķinātas, kā viena gada standartnovirze par to pašu pārskata periodu.

2018. gada beigās akciju īpatsvars Plānā veidoja 5.30%, un akciju fondos lielāko daļu veidoja fondi ar akciju alokācijām uz globāliem tirgiem. 2017. gada beigās akciju īpatsvars Plānā bija 5.50%, un arī tā brīža akciju fondu lielāko daļu veidoja fondi ar akciju alokācijām pasaules finanšu tirgos.

Valūtas kursa risks

Valūtas kursa risks rodas gadījumā, ja vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu nominālā valūta Plānā atšķiras no Plāna valūtas (kas nav eiro). Valūtas kursa svārstības var radīt peļņu vai zaudējumus, atkarībā no valūtas kursa svārstību virziena un valūtas pozīcijas Plānā.

31/12/2018	EUR	USD	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	1 798 624	81 185	1 879 809
Parāda instrumenti	6 634 817	1 858 512	8 493 329
Kapitāla instrumenti	18 515 610	79 188	18 594 798
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	171 414	-	171 414
Debitoru parādi	2 405	-	2 405
Kopā	27 122 870	2 018 885	29 141 755

31/12/2017	EUR	USD	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	4 063 934	265 438	4 329 372
Parāda instrumenti	5 827 086	1 557 976	7 385 062
Kapitāla instrumenti	16 921 711	82 210	17 003 921
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	205 443	-	205 443
Termiņnoguldījumi	630 483	-	630 483
Debitoru parādi	27	-	27
Kopā	27 648 684	1 905 624	29 554 308

Valūtas kursa izmaiņu ietekme uz Plāna vērtību ir attēlota zemāk esošajā tabulā. Valūtas kursa izmaiņas ir attiecīgā kursa viena gada standartnovirze.

Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2018. gads)			Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2017. gads)				
Valūta	Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību	Valūta	Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību
EUR	93.07%	0.00%	0.00%	EUR	93.56%	0.00%	0.00%
USD	6.93%	7.23%	0.50%	USD	6.44%	7.35%	0.47%
Kopā	100.00%		0.50%	Kopā	100.00%		0.47%

Kredītrisks

Ar kredītrisku tiek saprasta varbūtība, ka Plāna vērtība var samazināties, ja Plāna kontraģents vai parāda saistību emitents nebūs spējīgs vai atteiksies pildīt savas saistības. Līdz ar to, veicot darījumus ar Plāna aktīviem, tiek izvēlēti tikai droši kontraģenti ar labu reputāciju. Plāna Pārvaldītājs regulāri seko līdzi Plāna kontraģentu maksāspējai, pēta to kredītreitingus, finansiālo stāvokli un informāciju masu mēdijos.

Plāna aktīvu kredīta kvalitāte tiek pārvaldīta balstoties uz piešķirtajiem starptautisko reitingu aģentūru Standards and Poor's, Moody's un Fitch kredītreitingiem. Papildus tiek pētīti emitentu finanšu pārskati, to finansiālais stāvoklis un nākotnes perspektīvas.

Emitenta darbības nozare un tā ģeogrāfiskais stāvoklis ir papildus kredītriska faktori, kas var ietekmēt gan emitētā vērtspapīra cenu, gan paša emitenta maksāspēju. Tādēļ ir svarīgi apzināties koncentrācijas risku, tas ir – cik lielā mērā Plāna vērtība ir atkarīga no izmaiņām atsevišķos reģionos un/ vai nozarēs. Tabulā uzrādītas parāda vērtspapīru emitentu un kredītiestāžu, kurās ir Plāna noguldījumi, sadalījums pa kredītreitingiem atbilstoši sekojošai klasifikācijai:

Augstas kvalitātes finanšu instrumenti: AAA – AA- (Standard & Poor's); Aaa – Aa3 (Moody's Investors Service); AAA - AA- (Fitch);

Investīciju klases finanšu instrumenti: AA+- BBB- (Standard & Poor's); Aa1 – Baa3 (Moody's Investors Service); A+- - BBB- (Fitch);

Augstāka riska finanšu instrumenti: BB+ - BB- (Standard & Poor's); Ba1 - Ba3 (Moody's Investors Service); BB+ - BB- (Fitch);

Spekulatīvie finanšu instrumenti: B+ - C (Standard & Poor's); B1 - C (Moody's Investors Service); B+ - C (Fitch).

	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riskā finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
31/12/2018						
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	1 879 809	-	-	1 879 809
Parāda instrumenti	1 703 228	3 943 216	2 500 422	-	346 463	8 493 329
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	18 594	18 594 798
leguldījumi riskā kapitāla tirgū	-	-	-	-	171 414	171 414
Debitori parādi	-	-	-	-	2 405	2 405
Kopā	1 703 228	3 943 216	4 380 231	-	19 115 080	29 141 755

Pensiju plāns "CBL Sabalansētais"
2018. gada pārskats

31/12/2017	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riska finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	-	4 329 372	-	4 329 372
Parāda instrumenti	1 026 127	2 801 941	1 906 925	790 336	859 733	7 385 062
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	17 003 921	17 003 921
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	-	-	205 443	205 443
Terminnoguldījumi	-	-	-	630 483	-	630 483
Debitoru parādi	-	-	-	-	27	27
Kopā	1 026 127	2 801 941	1 906 925	5 750 191	18 069 124	29 554 308

Analīze par Plāna ieguldījumiem pēc ieguldījuma veida, emitenta un valsts ir sniegta šo finanšu pārskatu 24. – 28. pielikumā.

Likviditātes risks

Likviditātes risks var rasties Plānam pastāvot grūtībām pildīt savas finansiālās saistības. Plāna Pārvaldītājs uztur tādu Plāna aktīvu struktūru, kas nodrošina iespēju realizēt vērtspapīrus savlaicīgi un bez būtiskiem zaudējumiem. Pie tam, liela daļa no Plāna aktīviem tiek ieguldīta īstermiņa investīciju klases valsts obligācijās, kas ir viens no likvidākajiem aktīvu veidiem.

Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra parādīta zemāk. Plāna aktīvi tiek sadalīti atbilstoši to dzēšanas termiņam. Beztermiņa aktīvi tiek norādīti kopā ar aktīviem ar dzēšanas termiņu līdz vienam mēnesim, tādēļ ka beztermiņa aktīvi ir likvidi vērtspapīri un var tik savlaicīgi realizēti plāna saistību segšanai.

Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra parādīta zemāk.

31/12/2018	Līdz 1 mēn.	no 1 līdz 3 mēn.	No 3 līdz 6 mēn.	No 6 līdz 12 mēn.	No 1 līdz 5 gadiem	Vairāk kā 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	1 879 809	-	-	-	-	-	1 879 809
Parāda instrumenti	155 284	-	-	368 693	2 827 463	5 141 889	8 493 329
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	-	18 594 798	18 594 798
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	-	-	-	171 414	171 414
Debitoru parādi	2 405	-	-	-	-	-	2 405
Uzkrātās izmaksas un citas saistības	(62 518)	-	-	-	-	-	(62 518)
Kopā	1 974 980	-	-	368 693	2 827 463	23 908 101	29 079 237
Izmaksām pieejamie neto aktīvi	(14 183 828)	(328 732)	-	(733 429)	(3 332 961)	(10 592 591)	(29 171 541)
Neto likviditāte	(12 208 848)	(328 732)	-	(364 736)	(505 498)	13 315 510	(92 304)

31/12/2017	Līdz 1 mēn.	no 1 līdz 3 mēn.	No 3 līdz 6 mēn.	No 6 līdz 12 mēn.	No 1 līdz 5 gadiem	Vairāk kā 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	4 329 372	-	-	-	-	-	4 329 372
Parāda instrumenti	302 621	-	-	1 403 049	3 122 855	2 648 062	7 385 062
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	-	17 003 921	17 003 921
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	-	-	-	205 443	205 443
Terminnoguldījumi	-	630 483	-	-	-	-	630 483
Debitoru parādi	27	-	-	-	-	-	27
Uzkrātās izmaksas un citas saistības	(64 055)	-	-	-	-	-	(64 055)
Kopā	4 567 965	630 483	-	1 403 059	3 122 855	19 857 426	29 490 253
Izmaksām pieejamie neto aktīvi	(13 911 599)	(239 055)	-	(795 818)	(3 387 789)	(11 247 527)	(29 581 788)
Neto likviditāte	(9 343 634)	391 428	-	607 241	(264 934)	8 609 899	(91 535)

42. PIELIKUMS IEGULDĪJUMI, KAS PĀRSNIEDZ 5% NO NETO AKTĪVIEM

Finanšu aktīvs	Emitents	Termiņš	Valsts	31/12/2018	% neto aktīviem
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	1 457 843	5%
Ieguldījumu fondi	PIMCO	-	Īrija	1 783 108	6%
Ieguldījumu fondi	PIMCO	-	Īrija	1 700 836	6%
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	1 817 160	6%

Finanšu aktīvs	Emitents	Termiņš	Valsts	31/12/2017	% neto aktīviem
Ieguldījumu fondi	PIMCO	-	Īrija	1 854 637	6%
Ieguldījumu fondi	PIMCO	-	Īrija	1 765 071	6%
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	1 494 138	5%
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	1 513 242	5%
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	1 481 378	5%
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	1 868 650	6%

43. PIELIKUMS BŪTISKIE NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas līdz šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienai nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Plāna finanšu pārskata novērtējumu.

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS" ZIŅOJUMS

Informācija par pensiju plānu

Pensiju plāns "CBL Aktīvais" (turpmāk – Plāns) (līdz 06.02.2015.g – "Citadele Aktīvais") tika apstiprināts "CBL Atklātais pensiju fonds" AS valdes sēdē 2000. gada 21. janvārī (valdes sēdes protokols Nr. 7).

Plāns paredz iemaksu veikšanu eiro. Plāna ieguldījumu politika ir aktīva – līdz 50% no Plāna līdzekļiem var tikt ieguldīti akcijās.

Par Pensiju plāna vadību ir atbildīga Pensiju fonda valde un valdes priekšsēdētājs. Pensiju fonda valde pārskata perioda laikā un gada pārskata parakstīšanas dienā darbojās sekojošā sastāvā:

Jolanta Jērāne, Valdes priekšsēdētāja

Karina Maslakova, Valdes locekle

Jānis Zivtiņš, Valdes loceklis

Plāna dalībnieki ir fiziskas personas, kuras piedalās pensiju plānā - gan individuālo, gan kolektīvo dalības līgumu ietvaros.

Pensijas vecums, kuru sasniedzot, Plāna dalībniekam ir tiesības saņemt pensiju fondā uzkrāto papildpensijas kapitālu, ir 55 gadi, izņemot tādās speciālās profesijās strādājošos, kuru sarakstu un minimāli nepieciešamo nodarbinātības ilgumu attiecīgajā profesijā nosaka Ministru kabinets.

Plāna līdzekļu Pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "CBL Asset Management" IPAS, juridiskā adrese: Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija. Plāna līdzekļu turētājs ir "Citadele banka" AS, juridiskā adrese: Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija.

Pensiju plāna darbības novērtējums

Plāna aktīvi atskaites gadā tika ieguldīti šādos finanšu instrumentos: korporatīvās obligācijās, ieguldījumu fondos, akcijās, depozītos un valdības vērtspapīros.

Ieguldījumi akciju un riskā ziņā tām pielīdzināmos ieguldījumu fondos uz gada beigām pārsniedza 73% no Plāna aktīviem. Latvijā uz gada beigām bija ieguldīti 7% no Plāna aktīviem. Ieguldījumi ārvalstīs ir veikti EUR un USD valūtās. Visi Plāna ieguldījumu ierobežojumi ir ievēroti.

2018. gadā Plāna neto aktīvi samazinājās par 0.69 milj. eiro jeb 5.08%, sasniedzot 13,06 milj. eiro gada beigās. 85% no kopējām iemaksām Plānā jeb 1,29 milj. eiro 2018. gadā veica dalībnieki uz individuālo līgumu pamata, 2% jeb 0.03 miljonus eiro veica darba devēji un 13% jeb 0.19 milj. eiro tika ieskaitīti no VSAA kā solidaritātes nodokļa iemaksas. Arī 2018. gadā Plāna dalībnieku veiktās iemaksas turpināja pārsniegt izmaksas no Plāna. Plāna dalībnieku skaits 2018. gadā samazinājās par 311 cilvēku un gada beigās sastādīja 22,650 dalībniekus. 476 Plāna dalībniekiem vai to mantiniekiem 2018. gadā kopā tika izmaksāts papildpensijas kapitāls par kopējo summu 0,76 milj. eiro. Plāna administratīvie izdevumi 2018. gadā bija 0.19 milj. eiro.

2018. gads finanšu tirgos iesākās līdzīgi kā pagāja viss 2017. gads – naudai plūstot riska aktīvos. Taču jau februārī investoru interese par risku apsīka, jo ekonomikas datu plūsma strauji mainīja temperatūru, gada laikā kļūstot arvien vēsākam. Galvenie globālā atvērsuma iemesli bija ASV iniciētā protekcionalisma kampaņa, kā arī specifiskie iekšējas dabas apstākļi Eiropā. Satraukumu investoros raisīja arī pasaules galveno centrālo banku virzība ierobežojošākas monetārās politikas virzienā.

Minēto faktoru kombinācija visa gada laikā uzturēja lejupvērstu spiedienu uz pasaules akciju tirgiem un augstāka riska obligāciju segmentiem. ASV akcijas gada laikā nokrita relatīvi mazāk, bet Eiropas un attīstības valstu akcijas – daudz straujāk. No riska aktīvu krituma šoreiz, diemžēl, nepasargāja arī tā saucamie "drošības aktīvi". ASV valdības papīru cenas krita saistībā ar vairākkārtēju bāzes likmju pacelšanu, bet riska prēmiju kāpums radīja papildus spiedienu uz investīciju reitinga kompāniju obligācijām. Nelielus plusus 2018. gadā spēja uzrādīt retais segments, piemēram, mazienesīgie Vācijas valsts parāda vērtspapīri.

Visaptveroši un strauji cenu kritumi, lai cik nepatīkami tie būtu, palielina finanšu tirgu nākotnes atdeves potenciālu un rada augsni pievilcīgām ieguldījumu iespējām. Jau 2018. gada paša izskaņā parādījās pirmās stabilizācijas pazīmes, un, finanšu tirgiem nomierinoties, pasaules akciju un riska obligāciju segmenti ir spējīgi strauji atgūt zaudēto. Taču ilgāka termiņa tendences būs atkarīgas no ASV attiecībām ar galvenajiem tirdzniecības partneriem, it īpaši, ar Ķīnu. Investoru uzmanības fokusā atradīsies arī centrālās bankas un to realizētā monetārā politika. Un, pāri visam – ekonomisko datu plūsmas no pasaules galvenajiem reģioniem – ASV, Eiropas un Āzijas. Minēto faktoru ietekme uz finanšu tirgiem var būt gan labvēlīga, gan nelabvēlīga.

Plānā CBL Aktīvais ir šādas pārvaldīšanas komisijas likmes:

AS "Citadele banka" kā līdzekļu turētājam – 0,175% gadā. Komisija līdzekļu turētājam tiek aprēķināta ik mēnesi no Plāna aktīvu vidējās vērtības.

IPAS "CBL Asset Management" kā līdzekļu pārvaldītājam – ne vairāk kā 0,9% gadā. Komisija līdzekļu pārvaldītājam tiek aprēķināta ik mēnesi no Plāna aktīvu vidējās vērtības. Līdzekļu pārvaldītājam paredzēta papildus atlīdzība, kas veido ne vairāk kā 10% no Papildpensiju kapitāla ieguldīšanas ienākumu vērtības, kas pārsniedz salīdzinošo rādītāju: 12 mēnešu EURIBOR.

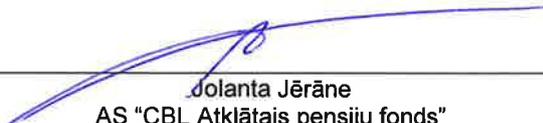
Turpmākās pensiju plāna attīstības prognoze

2019. gadā pārvaldītājs turpinās ieguldīt līdzekļus dažādos reģionos un aktīvu klasēs ar mērķi veidot potenciālās atdeves un riska ziņā sabalansētu ieguldījumu portfeli. Lielāko daļu ieguldījumu joprojām veidos vērtspapīri ar fiksētu ienesīgumu, galvenokārt, tādi, kas sevī ietver noteiktu riska komponenti ar atbilstošu riska prēmiju. Lai kāpinātu sagaidāmo atdevi, pārvaldītājs arī turpmāk turpinās rūpīgi sekot līdzi norisēm akciju tirgos ar mērķi izmantot tur radušās iespējas.

Notikumi pēc pārskata gada beigām

Laika periodā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienai nav bijuši nekādi ievērojami notikumi, kas būtiski ietekmētu pārskata gada rezultātu.

Pensiju plāna revidents ir zvērinātu revidentu komercsabiedrība KPMG Baltics SIA.

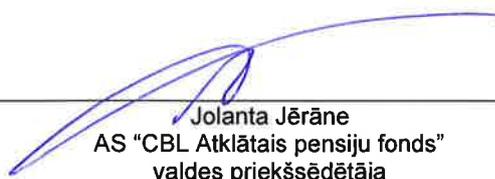
Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS" NETO AKTĪVU PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
<u>Aktīvi</u>			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	46	676 680	1 667 634
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā			
Parāda instrumenti	47	2 739 712	2 712 480
Kapitāla instrumenti	48	9 528 784	8 664 568
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	49	117 847	141 242
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	50	-	573 167
Ieguldījumu īpašums	51	27 696	27 465
Debitoru parādi	52	823	1 408
Kopā aktīvi		13 091 542	13 787 964
<u>Pasīvs</u>			
Uzkrātie izdevumi		29 063	29 930
Pārējās saistības	53	3 926	148
Kopā pasīvs		32 989	30 078
Neto aktīvi		13 058 553	13 757 886

Pielikumi no 55. līdz 68. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS" NETO AKTĪVU KUSTĪBAS PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
Pensiju plāna neto aktīvi pārskata gada sākumā		13 757 886	13 074 778
Pensiju plāna dalībnieku iemaksas			
Pensiju plāna dalībnieku iemaksas		1 286 029	1 543 661
Darba devēju iemaksas		32 237	35 503
VSAA veiktās solidaritātes nodokļa daļas iemaksa		193 338	-
Pārskaitījumi no citiem pensiju fondiem vai plāniem		94 408	51 136
Izmaksātais papildpensijas kapitāls			
Izmaksas personām, kas sasniegušas pensiju plānā noteikto pensijas vecumu		(706 631)	(1 117 695)
Izmaksas mantiniekiem sakarā ar pensiju plāna dalībnieka nāvi		(54 842)	(15 848)
Pārskaitījumi uz citiem pensiju fondiem vai plāniem		(229 196)	(124 345)
Administratīvie izdevumi	54	(187 710)	(185 785)
Neto aktīvu pieaugums iemaksu un izmaksu rezultātā		427 633	186 627
Pārskata perioda ienākumi			
Procentu ienākumi	55	110 240	145 643
Dividendes		30 857	32 848
Ienākumi no pensiju fonda		4 551	14 574
Kopā ienākumi		145 648	193 065
Pārskata perioda izdevumi			
Ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumi	56	(150 049)	(218 641)
Kopā izdevumi		(150 049)	(218 641)
Ieguldījumu vērtības (samazinājums) / pieaugums			
Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums	57	1 887	(14 531)
Nerealizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums	57	(1 124 452)	536 588
Ieguldījumu vērtības pieaugums		(1 122 565)	522 057
Pensiju plāna darbības rezultāts		(1 126 966)	496 481
Neto aktīvu pieaugums		(699 333)	683 108
Pensiju plāna neto aktīvi pārskata gada beigās		13 058 553	13 757 886

Pielikumi no 55. līdz 68. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS" NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
Naudas plūsma no pamatdarbības			
Plāna darbības rezultāts		(1 126 966)	496 481
Ieguldījumu vērtības izmaiņas rezultāts	58	1 174 201	(669 783)
Administratīvie izdevumi	54	(187 710)	(185 785)
Debitoru parādu samazinājums		585	32 002
Pārējas saistību pieaugums/(samazinājums)		3 778	(2 322)
Uzkrāto izdevumu pieaugums/(samazinājums)		(867)	(9 703)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		(136 979)	(339 110)
Naudas plūsma no ieguldījumu darbības			
Ieguldījumu riska kapitālā (pieaugums)/samazinājums	58	(733)	4 253
Parādu instrumentu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (pieaugums)/samazinājums		(145 910)	993 163
Kapitāla instrumentu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā pieaugums		(1 895 842)	(1 447 315)
Noguldījumu kredītiestādēs (pieaugums)/samazinājums		573 167	271 489
Ieguldījumu darbības neto naudas plūsma		(1 469 318)	(178 410)
Naudas plūsma no finansēšanas darbības			
Saņemta nauda no pensiju plāna dalībniekiem		1 606 012	1 630 300
Izmaksātais kapitāls pensiju plāna dalībniekiem		(761 473)	(1 133 543)
Pārskaitīts uz citu pensiju fondu		(113 322)	(90 649)
Pārskaitīts uz citu pensiju plānu		(115 874)	(33 696)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		615 343	372 412
Naudas un naudas ekvivalentu (samazinājums) / palielinājums		(990 954)	(145 108)
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā		1 667 634	1 812 742
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās		676 680	1 667 634

Pielikumi no 55. līdz 68. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS" FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

44. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA

Plāns "CBL Aktīvais" ir nodibināts un darbojas saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Papildus informācija par Plānu ir uzrādīta sadaļā „Pensiju plāna "CBL Aktīvais" ziņojums" (50.-51. lapā). Plāns ir noteikto iemaksu pensiju plāns papildus pensijas kapitāla uzkrāšanai, kas neparedz garantētu ienākumu un biometrisko risku segumu. Plāns ir paredzēts papildpensijas kapitāla uzkrāšanai un izveidots tā, lai tajā uz līguma pamata iemaksas varētu veikt jebkura fiziska vai juridiska persona savu darbinieku labā.

45. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz 22. piezīmē minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir izmantoti iepriekšējos gados, ja vien nav norādīts citādi.

46. PIELIKUMS PRASĪBAS UZ PIEPRASĪJUMU PRET KREDĪTIESTĀDĒM

Plāna naudas līdzekļu atlikumu veido noguldījumi uz pieprasījumu un investīciju kontu atlikumi AS "Citadele banka".

	2018	2017
	EUR	EUR
AS „Citadele banka”	676 680	1 667 634
Kopā	676 680	1 667 634

47. PIELIKUMS PARĀDA INSTRUMENTI

	2018	2017
	EUR	EUR
<u>Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti</u>		
Komersabiedrību parāda instrumenti	1 514 224	1 428 137
Latvijas komersabiedrību parāda vērtspapīri	-	-
Citu OECD reģiona komersabiedrību parāda vērtspapīri	1 192 550	1 248 823
Ne-OECD reģiona komersabiedrību parāda vērtspapīri	321 674	179 314
Kredītiestāžu parāda instrumenti	149 870	72 267
OECD reģiona kredītiestāžu parāda vērtspapīri	149 870	72 267
Valdību parāda instrumenti	1 075 618	1 212 076
Latvijas valdības parāda vērtspapīri	114 001	388 150
Bulgārijas valdības parāda vērtspapīri	-	145 315
Turcijas valdības parāda vērtspapīri	212 185	225 405
ASV valdības parāda vērtspapīri	749 432	453 206
Kopā parāda instrumenti	2 739 712	2 712 480

48. PIELIKUMS KAPITĀLA INSTRUMENTI

	2018 EUR	2017 EUR
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	8 801 326	7 893 149
Citu OECD reģiona ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	8 062 066	7 109 488
Latvijas ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	739 260	783 661
Uzņēmumu akcijas	727 458	771 419
Citu OECD reģiona uzņēmumu akcijas	625 458	731 169
Latvijas uzņēmumu akcijas	102 000	40 250
Kopā kapitāla instrumenti	9 528 784	8 664 568

Tā kā Plānam nav pieejama pietiekami detalizēta informācija par ieguldījumu fondu aktīviem, tie ir klasificēti pēc ieguldījumu fondu reģistrācijas vietas.

49. PIELIKUMS IEGULDĪJUMI RISKĀ KAPITĀLA TIRGŪ

	2018 EUR	2017 EUR
BaltCap Latvia Venture Capital Fund KS	117 847	141 242
Kopā ieguldījumi riskā kapitāla tirgū	117 847	141 242

50. PIELIKUMS TERMIŅNOGULDĪJUMI KREDĪTIESTĀDĒS

Visi termiņnoguldījumi ir veikti kredītiestādēs, kas ir saņēmušas licenci kredītiestādes darbībai Latvijas Republikā.

Nākamā tabula atspoguļo termiņnoguldījumus kredītiestādēs sadalījumā pēc darījuma partneriem.

	2018 EUR		2017 EUR	
	Uzskaites vērtība	T.sk. uzkrātie procentu ienākumi	Uzskaites vērtība	T.sk. uzkrātie procentu ienākumi
Latvijas kredītiestādēs izvietotie termiņnoguldījumi				
AS "Citadele banka"	-	-	573 167	73 167
Kopā kredītiestādēs izvietotie termiņnoguldījumi	-	-	573 167	73 167

Termiņnoguldījumu patiesā vērtība būtiski neatšķiras no to uzskaites vērtības. To patiesā vērtība tika noteikta, salīdzinot ar vidējām tirgus procentu likmēm līdzīgiem finanšu instrumentiem.

51. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU ĪPAŠUMI

Ieguldījumu īpašums sastāv no zemes gabala, kas atrodas Rīgas rajonā. Vispārējā nekustamā īpašuma tirgū vērojama stabilizēšanās. Tā rezultātā iegādātās zemes īpašuma vērtība nav būtiski mainījusies. Ieguldījumu īpašuma novērtēšanu veic neatkarīgs, licencēts nekustamā īpašuma vērtētājs.

	2018 EUR	2017 EUR
Vērtība gada sākumā	27 465	26 542
Pārvērtēšana gada laikā	231	923
Vērtība gada beigās	27 696	27 465

52. PIELIKUMS DEBITORU PARĀDI

	2018	2017
	EUR	EUR
Nenoskaidrotās / kļūdaini ieskaitītās summas	823	1 408
Kopā	823	1 408

53. PIELIKUMS PĀRĒJĀS SAISTĪBAS

	2018	2017
	EUR	EUR
Nenoskaidrotās / kļūdaini ieskaitītās summas	3 926	148
Kopā	3 926	148

Citu saistību patiesās vērtības būtiski neatšķiras no to uzskaites vērtības, un tās ir atmaksājamas 12 mēnešu laikā.

54. PIELIKUMS ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI

	2018	2017
	EUR	EUR
Atskaitījumi pensiju fondam par pensiju plāna administrēšanu	181 814	179 626
Atskaitījumi FKTK finansēšanai	5 896	6 159
Kopā	187 710	185 785

Administratīvie izdevumi tiek aprēķināti gan no pensiju plāna dalībnieku iemaksām, gan arī no pensiju plāna aktīvu vērtības.

55. PIELIKUMS PROCENTU IENĀKUMI

	2018	2017
	EUR	EUR
Procentu ienākumi no parāda instrumentiem	108 407	127 823
Procentu ienākumi no termiņnoguldījumiem	1 833	17 820
Kopā	110 240	145 643

56. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU PĀRVALDĪŠANAS IZDEVUMI

	2018	2017
	EUR	EUR
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam	128 654	197 459
Atlīdzība līdzekļu turētājam	21 332	21 119
Izdevumi, saistīti ar nekustamo īpašumu	63	63
Kopā	150 049	218 641

57. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU VĒRTĪBAS (SAMAZINĀJUMS) / PIEAUGUMS

Realizētais ieguldījumu vērtības samazinājums

	2018	2017
	EUR	EUR
ieguldījumu pārdošanas ieņēmumi	3 239 158	2 873 827
Pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	(3 297 755)	(2 819 020)
ieguldījumu pārdošanas rezultātā realizētie (zaudējumi) / peļņa	(58 597)	54 807
Valūtas tirdzniecības un pārvērtēšanas peļņa / (zaudējumi)	60 484	(69 338)
Kopā	1 887	(14 531)

Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums

	2018	2017
	EUR	EUR
Parāda instrumenti	(81 678)	(79 251)
Kapitāla instrumenti	(1 043 005)	614 916
ieguldījumu īpašums	231	923
Kopā	(1 124 452)	536 588

58. PIELIKUMS INFORMĀCIJA PAR IEGULDĪJUMU KUSTĪBU

	<u>Parāda instrumenti</u>	<u>Kapitāla instrumenti</u>	<u>leguldījumi riska kapitāla tirgū</u>	<u>Termiņnoguldījumi kredītiestādēs</u>	<u>leguldījumu īpašums</u>	<u>Kopā</u>
31/12/2017	2 712 480	8 664 568	141 242	573 167	27 465	12 118 922
Palielinājumi pārskata gada laikā	1 140 634	4 082 001	1 650	-	-	5 224 285
leguldījumu pārdošana, dzēšana gada laikā	(1 015 206)	(2 198 907)	(917)	(500 000)	-	(3 715 030)
Saņemtie procenti gada laikā	(124 925)	-	-	(75 000)	-	(199 925)
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts	37 000	12 748	-	-	-	49 748
Pārvērtēšanas rezultāts gada laikā	(118 678)	(1 031 626)	(24 128)	-	231	(1 174 201)
Aprēķinātie procenti gada laikā	108 407	-	-	1 833	-	110 240
31/12/2018	2 739 712	9 528 784	117 847	-	27 696	12 414 039

	<u>Parāda instrumenti</u>	<u>Kapitāla instrumenti</u>	<u>leguldījumi riska kapitāla tirgū</u>	<u>Termiņnoguldījumi kredītiestādēs</u>	<u>leguldījumu īpašums</u>	<u>Kopā</u>
31/12/2016	3 685 810	6 519 166	194 555	844 656	26 542	11 270 729
Palielinājumi pārskata gada laikā	155 321	3 250 393	3 942	-	-	3 409 656
leguldījumu pārdošana, dzēšana gada laikā	(1 035 382)	(1 778 301)	(8 195)	(250 000)	-	(3 071 878)
Saņemtie procenti gada laikā	(139 787)	-	-	(39 309)	-	(179 096)
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts	(101 138)	(24 777)	-	-	-	(125 915)
Pārvērtēšanas rezultāts gada laikā	19 833	698 087	(49 060)	-	923	669 783
Aprēķinātie procenti gada laikā	127 823	-	-	17 820	-	145 643
31/12/2017	2 712 480	8 664 568	141 242	573 167	27 465	12 118 922

59. PIELIKUMS FINANŠU INSTRUMENTU PATIESĀ VĒRTĪBA

Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti

Tabulā analizēti patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti pārskata perioda beigās pa līmeņiem patiesās vērtības hierarhijā, saskaņā ar kuru kategorizēts patiesās vērtības novērtējums.

2018	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
Finanšu aktīvi	EUR	EUR	EUR	EUR
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā				
Parāda instrumenti	2 662 070	77 642	-	2 739 712
Kapitāla instrumenti	9 528 784	-	-	9 528 784
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	117 847	117 847
Kopā	12 190 854	77 642	117 847	12 386 343

2017	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
Finanšu aktīvi	EUR	EUR	EUR	EUR
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā				
Parāda instrumenti	2 640 213	72 267	-	2 712 480
Kapitāla instrumenti	8 664 568	-	-	8 664 568
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	141 242	141 242
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	573 167	-	-	573 167
Kopā	11 877 948	72 267	141 242	12 091 457

Pensiju plāns "CBL Aktīvais"
2018. gada pārskats

Tabulā uzrādīts patiesās vērtības hierarhijas 3. līmeņa patiesās vērtības novērtējumu sākotnējo atlikumu un beigu atlikumu salīdzinājums 2018. gadā.

	Ieguldījumi riska kapitāla tirgū
	EUR
Atlikums 2018. gada 1. janvārī	141 242
Peļņa vai zaudējumi kopā	
Peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(24 128)
legādes	1 650
Norēķini	(917)
Atlikums 2018. gada 31. decembrī	117 847

Tabulā uzrādīts patiesās vērtības hierarhijas 3. līmeņa patiesās vērtības novērtējumu sākotnējo atlikumu un beigu atlikumu salīdzinājums 2017. gadā.

	Ieguldījumi riska kapitāla tirgū
	EUR
Atlikums 2017. gada 1. janvārī	194 555
Peļņa vai zaudējumi kopā	
Peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(49 060)
legādes	3 942
Norēķini	(8 195)
Atlikums 2017. gada 31. decembrī	141 242

Tabulā uzrādītas 2. un 3. līmeņa patiesās vērtības novērtēšanai izmantotās vērtēšanas metodes, kā arī būtiskākie nenovērojami dati:

Veids	Vērtēšanas metode	Būtiski nenovērojami dati	Saistība starp būtiskiem nenovērojamiem datiem un patiesās vērtības novērtēšanu
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (Kapitāla instrumenti) – 2.līmenis	Diskontētā naudas plūsma	Nav piemērojami	Nav piemērojami
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (Kapitāla instrumenti) – 3.līmenis	Neto aktīvu vērtība, ko nosaka fonda pārvaldītājs	Neto aktīvu vērtība	Aplēstā patiesā vērtība pieaugtu (samazinātos), ja: - Neto aktīvu vērtība būtu augstāka (zemāka)

Ja pārskata perioda beigu datumā kādā no būtiskajiem nenovērojamiem ievades datiem, kas izmantoti pārdošanai pieejamo pašu kapitāla vērtspapīru patiesās vērtības novērtējumā, notiktu izmaiņas, bet pārējie ievades dati nemainītos, tad šīm izmaiņām būtu šāda ietekme:

	Ietekme uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu	
	EUR	
	Pieaugums	(Samazinājums)
2018. gada 31. decembrī		
Neto aktīvu vērtība (5% izmaiņas)	5 892	(5 892)
2017. gada 31. decembrī		
Neto aktīvu vērtība (5% izmaiņas)	7 062	(7 062)

60. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA DALĪBNIKU SKAITA DINAMIKA

	2018	2017
	EUR	EUR
Dalībnieku skaits pārskata perioda sākumā	22 961	23 245
Dalībnieku skaits, kas iestājušies pensiju plānā	262	311
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar pensijas vecuma sasniegšanu	(454)	(488)
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar dalībnieku nāvi	(18)	(11)
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar MK noteikumiem Nr.47	(4)	(7)
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar līdzekļu pārvešanu uz citiem pensiju fondiem vai plāniem	(97)	(89)
Dalībnieku skaits pārskata perioda beigās	22 650	22 961

Katram Plāna Dalībniekam tiek atvērts individuālais konts. Fonds nodrošina katram Dalībniekam uzkrātā Papildpensijas kapitāla aprēķināšanu un uzskaiti viņa individuālajā kontā. Dalībnieka individuālajā kontā tiek reģistrētas visas lemaksas un ieguldīšanas rezultātā gūtie ienākumi, kā arī ar Fonda darbības uzraudzību, Plāna aktīvu administrēšanu, turēšanu un pārvaldīšanu saistītās izmaksas un pārējie attaisnotie atskaitījumi. Plāna aktīvu ieguldījumu atdeve tiek noteikta katra mēneša beigās par pilnu kalendāro mēnesi un attiecināta uz visiem Dalībniekiem, proporcionāli katra Dalībnieka Papildpensijas kapitālam.

Pēc Fonda gada pārskata apstiprināšanas Fonda ienākumu pārsniegums pār izdevumiem pārskata gada beigās (pēc iepriekšējo gadu zaudējumu segšanas) pilnībā ieskaitāms Dalībnieku individuālajos kontos, proporcionāli katra Dalībnieka Papildpensijas kapitālam.

61. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA VECUMA STRUKTŪRA

	2018	2017
	EUR	EUR
Dalībnieki vecumā līdz 30 gadiem	538	923
Dalībnieki vecumā no 31 līdz 40 gadiem	5 496	5 599
Dalībnieki vecumā no 41 līdz 50 gadiem	6 645	6 793
Dalībnieki vecumā no 51 līdz 60 gadiem	6 945	6 947
Dalībnieki vecumā no 61 gada un vecāki	3 026	2 699
Dalībnieki kopā	22 650	22 961

62. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA IENESĪGUMS

Plāna ienesīgums pārskata gadā ir -6.79% (2017 gadā: 3.61%).

Plāna ienesīgumu aprēķina kā pensiju plāna darbības rezultāta attiecību pret pensiju plāna pārskata gada katru mēneša aritmētiski vidējo neto aktīvu summu, kas dalīta ar mēnešu skaitu gadā, kuru izsaka procentos. Ienesīgumu aprēķina, pieņemot, ka gadā ir 365 dienas.

63. PIELIKUMS DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Plāna līdzekļu turētājs ir AS "Citadele banka", bet Plāna Pārvaldītājs ir IPAS "CBL Asset Management". Citi uzņēmumi ir Citadele koncerna sabiedrības.

	Atskaitījumi par pensiju plāna administrēšanu EUR	
	2018	2017
AS "Citadele banka"	21 332	21 119
IPAS "CBL Asset Management" (līdz 22.12.2014.g. IPAS "Citadele Asset Management")	128 654	197 459
Kopā	149 986	218 578

Ieguldījumi „Citadele banka” AS

	2018 EUR	2017 EUR
Terminnoguldījumi		
Terminš 2018.gada 14.februāris	-	343 900
Terminš 2018.gada 14.februāris	-	229 267
Kopā	-	573 167

64. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU POLITIKA UN AR IEGULDĪJUMIEM SAISTĪTO RISKU PĀRVALDĪŠANA

Ieguldījumu politika

Plāna mērķis ir nodrošināt dalībniekiem ilgtermiņa kapitāla pieaugumu pie aktīvas ieguldījumu portfeļa struktūras, galvenokārt veicot investīcijas Latvijas, citu ES dalībvalstu un pasaules attīstīto valstu kapitāla un parāda vērtspapīros un kredītiestāžu terminnoguldījumos. Līdz 50% no Plāna līdzekļiem var tikt ieguldīti akcijās, riska kapitāla tirgū, nekustamajā īpašumā un alternatīvo ieguldījumu fondos, kā arī ieguldījumu fondos, kuri veic ieguldījumus kapitāla vērtspapīros. Plāna ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt kopumā visās ārvalstu valūtās 20 % no Plāna aktīviem, izņemot ieguldījumus eiro, uz kuriem minētais ierobežojums neattiecas.

Riska pārvaldīšana

Ieguldījuma procesa risks var tikt definēts kā nevēlama rezultāta iestāšanās varbūtība, kas var materializēties konkrētajā tirgus ekonomikā konkrētajā laika posmā. Riska pārvaldīšana tiek raksturota kā riska identifikācija, mērīšana un tā iespējamā novēršana. Ieguldījumu process var tikt ietekmēts valūtas kursa riska, procentu likmju riska, cenu izmaiņu riska, kā arī kredītriska, likviditātes un citu – tajā skaitā arī operacionālo – risku rezultātā. Plāna ieguldījumu stratēģija tiek veidota tā, lai iespējami minimizētu minētos riskus, taču Fonds negarantē to, ka nākotnē būs iespēja no tiem izvairīties pilnībā.

Riska pārvaldīšanas struktūra

Par riska identificēšanu un tā mērīšanu ir atbildīga neatkarīga struktūrvienība – Risku pārvaldes nodaļa, kas savā darbā izstrādā un prezentē riska profila informāciju Plāna Pārvaldītājam. Plāna Pārvaldītājs, savukārt, var pieņemt konkrētus lēmumus par nepieciešamību samazināt jau esošos vai potenciāli iespējamos riskus.

Risku mērīšanas procesā tiek izmantoti Fonda izstrādāti modeļi, kas balstās uz vēsturiskiem datiem un tiek koriģēti atbilstoši ekonomiskajai situācijai. Atsevišķi modeļi tiek arī izmantoti, lai prognozētu finanšu riska faktoru izmaiņas gan normālos, gan atsevišķos ārkārtas finanšu tirgus gadījumos.

Investīciju plāna Pārvaldītājs ievēro diversifikācijas un risku ierobežošanas (hedging) principus, kā mērķis ir maksimāli mazināt ieguldījuma riskus, kas izstrādāti atbilstoši pārvaldīšanas politikai. Veicot ieguldījumus uz Plāna rēķina, Plāna Pārvaldītājs iegūst pietiekami plašu informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījumu objektiem, kā arī uzrauga to personu finansiālo un ekonomisko situāciju, kuru emitētajos vērtspapīros tiks vai jau ir ieguldīti Plāna līdzekļi.

Fonds, izstrādājot Plāna ieguldījumu stratēģiju un nosakot riska limitus, veic analīzi par Plāna veikto termiņu, ģeogrāfiskā izvietojuma un valūtu veidu ieguldījumu sadalījumu, izvērtējot katra šī faktora riska pakāpi. Pārvaldītājs stingri ievēro Plāna prospektā, Plāna pārvaldes nolikumā un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās normas un ierobežojumus.

Tirgus risks

Ar tirgus risku tiek saprasta iespēja, ka Plāna vērtība var samazināties, mainoties kādam no tirgus faktoriem, kā piemēram, mainoties procentu likmēm (procentu likmju risks), vērtspapīru cenām (cenu izmaiņu risks), ārvalstu valūtas kursam (valūtas kursa risks) vai citiem tirgus riska faktoriem. Zemāk tiek izvērtēti šeit uzskaitītie tirgus riska avoti, tomēr tie nevar tikt diversificēti pilnībā.

Procentu likmju risks

Vērtspapīru cenu risks fiksēta ienākuma vērtspapīriem (obligācijām) lielā mērā ir atkarīgs no tirgus procentu likmju svārstībām un no emitenta kredīta kvalitātes izmaiņām. Tirgus procentu likmju izmaiņas vistiešākajā veidā ietekmē vērtspapīra pievilcību, jo, pēc būtības, tas ir alternatīvs procentu ienākuma avots. Ja procentu likmes tirgū aug, tad fiksēta ienākuma vērtspapīru cenas krīt, un otrādi. No otras puses, tirgus procentu likmju pieaugums (samazinājums) pozitīvi (negatīvi) ietekmē kupona likmes fiksēta ienākuma vērtspapīriem ar peldošu procentu likmi (kad kupons tiek noteikts kā bāzes likme – piemēram, Euribor vai Libor, plus papildus marža). Pēc pārvērtēšanas (moments, kopš kura brīža tiks pielietota jauna procentu likme) šādiem vērtspapīriem kupona ienesīguma likme palielinās (samazinās), kā rezultātā tad arī pieaug (samazinās) procenta ienākumi.

Zemāk esošajās tabulās ir uzrādīta atsevišķu valūtu tirgus procentu likmju izmaiņu iespējamā ietekme uz konkrēta Plāna vērtību, kur procenta ienākumu izmaiņas tiek aprēķinātas vienam gadam. Reālās Plāna vērtību izmaiņas var atšķirties no aprēķiniem un starpība var būt nozīmīga.

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	2 112	(61 924)	(59 812)
USD	100	-	(106 446)	(106 446)
Kopā		2 112	(168 370)	(166 258)

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	5 025	(55 398)	(50 373)
USD	100	-	(84 381)	(84 381)
Kopā		5 025	(139 779)	(134 754)

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads,% no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	0.02%	-0.47%	-0.45%
USD	100	0.00%	-0.82%	-0.82%
Kopā		0.02%	-1.29%	-1.27%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads,% no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	100	0.04%	-0.40%	-0.36%
USD	100	0.00%	-0.61%	-0.61%
Kopā		0.04%	-1.01%	-0.97%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	(2 112)	61 924	59 811
USD	-100	-	106 446	106 446
Kopā		(2 112)	168 370	166 257

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	(5 025)	55 398	50 373
USD	-100	-	84 381	84 381
Kopā		(5 025)	139 779	134 754

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads,% no neto aktīviem)					Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads,% no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību	Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
EUR	-100	-0.02%	0.47%	0.45%	EUR	-100	-0.04%	0.40%	0.36%
USD	-100	0.00%	0.82%	0.82%	USD	-100	0.00%	0.61%	0.61%
Kopā		-0.02%	1.29%	1.27%	Kopā		-0.04%	1.01%	0.97%

Cenu izmaiņu risks

Kapitāla vērtspapīriem (akcijām) cenu izmaiņas ir atkarīgas no diviem lielumiem – no attiecīgās valsts akciju indeksu izmaiņām (Latvijā, piemēram, tās ir uzņēmumu akciju indeksa – RIGSE – izmaiņas), un no konkrētā emitenta finansiāla stāvokļa (spējas pelnīt perspektīvā), kas savukārt ietekmē svārstības starp pieprasījuma un piedāvājuma līdzsvaru. Pirmais no lielumiem tiek arī nereti saukts par sistemātisko risku; otrs – par specifisko risku.

Sistemātisko risku pārvalda balstoties uz prognozēm par kopējo ekonomikas attīstību konkrētajā ģeogrāfiskajā reģionā un ekonomikas potenciālo attīstību nozarē. Specifisko risku pārvalda detalizēti pētot emitenta finansiālo stāvokli un pelnītspēju, kā arī citus faktorus, kas ietekmē vērtspapīra cenu, galvenokārt pamatojoties uz emitenta publiskotiem pārskatiem, informāciju masu medijos utt. Šeit uzmanība tiek pievērsta gan vērtspapīru cenu svārstīgumam (deviācijām), gan to korelācijām. Tā rezultātā ir iespējams aprēķināt cenu kopējo risku portfelī esošajiem vērtspapīriem, ņemot vērā to vēsturisko ienesīgumu.

Akciju cenu risks tiek novērtēts ar betas koeficienta palīdzību, kamēr tirgus indeksa izmaiņas tiek aprēķinātas, kā viena gada standartnovirze par to pašu pārskata periodu.

2018. gada beigās akciju īpatsvars konkrētajā Plānā veidoja 5.58% no neto aktīviem, un akciju fondos lielāko daļu veidoja fondi ar akciju alokācijām uz globāliem tirgiem. 2017. gada beigās akciju īpatsvars konkrētajā Plānā bija 5.60% un arī tā brīža akciju fondu lielāko daļu veidoja fondi ar akciju alokācijām uz globāliem tirgiem.

Valūtas kursu risks

Valūtas kursu risks parādās, kad vērtspapīru vai citu instrumentu nominālā valūta Plānā atšķiras no Plāna valūtas (no eiro). Valūtu kursu svārstības var radīt peļņu vai zaudējumus, atkarībā no valūtas kursu svārstību virziena un valūtu pozīciju Plānā. Valūtu risks Plānā tiek efektīvi pārvaldīts, slēdzot valūtu Forward un SWAP darījumus, kuru rezultātā tiek slēgtas esošās pozīcijas un tiek minimizēti iespējamie zaudējumi no valūtu riska.

31/12/2018	EUR	USD	GBP	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	618 454	36 624	21 602	676 680
Parāda instrumenti	1 798 636	941 076	-	2 739 712
Kapitāla instrumenti	9 282 044	246 740	-	9 528 784
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	117 847	-	-	117 847
Debitori	823	-	-	823
Kopā	11 817 804	1 224 440	21 602	13 063 846

31/12/2017	EUR	USD	GBP	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	1 545 814	100 041	21 779	1 667 634
Parāda instrumenti	1 893 292	819 188	-	2 712 480
Kapitāla instrumenti	8 409 148	255 420	-	8 664 568
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	141 242	-	-	141 242
Terminnoguldījumi	573 167	-	-	573 167
Debitori	1 408	-	-	1 408
Kopā	12 564 071	1 174 649	21 779	13 760 499

Valūtas kursa izmaiņu ietekme uz Plāna aktīvu vērtību ir attēlota zemāk esošajā tabulā. Valūtas kursa izmaiņas ir attiecīgā kursa viena gada standartnovirze.

Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2018. gads)			Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2017. gads)				
Valūta	Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību	Valūta	Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību
EUR	90.46%	0.00%	0.00%	EUR	91.31%	0.00%	0.00%
USD	9.37%	7.23%	0.68%	USD	8.53%	7.35%	0.63%
GBP	0.17%	6.05%	0.01%	GBP	0.16%	8.14%	0.01%
Kopā	100.00%		0.69%	Kopā	100.00%		0.64%

Kredītrisks

Ar kredītrisku tiek saprasta varbūtība, ka Plāna vērtība var samazināties, ja Plāna kontraģents vai parāda saistību emitents nebūs spējīgs vai atteiksies pildīt savas saistības. Līdz ar to, veicot darījumus ar Plāna aktīviem, tiek izvēlēti tikai droši kontraģenti ar labu reputāciju. Plāna Pārvaldītājs regulāri seko līdzi Plāna kontraģentu maksāspējai, pēta to kredītreitingus, finansiālo stāvokli un informāciju masu mēdijos.

Plāna aktīvu kredīta kvalitāte tiek pārvaldīta balstoties uz piešķirtajiem starptautisko reitingu aģentūru Standards and Poor's, Moody's un Fitch kredītreitingiem. Papildus tiek pētīti emitentu finanšu pārskati, to finansiālais stāvoklis un nākotnes perspektīvas.

Emitenta darbības nozare un tā ģeogrāfiskais stāvoklis ir papildus kredītriska faktori, kas var ietekmēt gan emitētā vērtspapīra cenu, gan paša emitenta maksāspēju. Tādēļ ir svarīgi apzināties koncentrācijas risku, tas ir – cik lielā mērā Plāna vērtība ir atkarīga no izmaiņām atsevišķos reģionos un/ vai nozarēs. Kredītriska koncentrācijas ģeogrāfiskais sadalījums. Tabulā uzrādītas parāda vērtspapīru emitentu un kredītiestāžu, kurās ir Plāna noguldījumi, sadalījums pa kredītreitingiem atbilstoši sekojošai klasifikācijai:

Augstas kvalitātes finanšu instrumenti: AAA – AA- (Standard & Poor's); Aaa – Aa3 (Moody's Investors Service); AAA - AA- (Fitch);

Investīciju klases finanšu instrumenti: A+ - BBB- (Standard & Poor's); Aa1 – Baa3 (Moody's Investors Service); A+ - BBB- (Fitch);

Augsta riska finanšu instrumenti: BB+ - BB- (Standard & Poor's); Ba1 - Ba3 (Moody's Investors Service); BB+ - BB- (Fitch);

Spekulatīvie finanšu instrumenti: B+ - C (Standard & Poor's); B1 - C (Moody's Investors Service); B+ - C (Fitch).

31/12/2018	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riska finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	676 680	-	-	676 680
Parāda instrumenti	749 432	629 862	1 187 186	-	173 232	2 739 712
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	9 528 784	9 528 784
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	-	-	117 847	117 847
Debitori	-	-	-	-	823	823
Kopā	749 432	629 862	1 863 866	-	9 820 686	13 063 846

Pensiju plāns "CBL Aktīvais"
2018. gada pārskats

31/12/2017	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riska finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	-	1 667 634	-	1 667 634
Parāda instrumenti	453 206	914 286	1 135 166	-	209 822	2 712 480
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	8 664 568	8 664 568
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	-	-	141 242	141 242
Terminnoguldījumi	-	-	-	573 167	-	573 167
Debitori	-	-	-	-	1 408	1 408
Kopā	453 206	914 286	1 135 166	2 240 801	9 017 040	13 760 499

Analīze par Plāna ieguldījumiem pēc ieguldījuma veida, emitenta un valsts ir sniegta šo finanšu pārskatu 47. - 51. pielikumā.

Likviditātes risks

Likviditātes risks var rasties Plānam pastāvot grūtībām pildīt savas finansiālas saistības. Plāna Pārvaldītājs uztur tādu Plāna aktīvu struktūru, kas nodrošina iespēju realizēt vērtspapīrus savlaicīgi un bez būtiskiem zaudējumiem. Pie tam, liela daļa no Plāna aktīviem tiek ieguldīta īstermiņa investīciju klases valsts obligācijās, kas ir viens no likvidākajiem aktīvu veidiem.

Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra parādīta zemāk. Plāna aktīvi tiek sadalīti atbilstoši to dzēšanas termiņam. Beztermiņa aktīvi tiek norādīti kopā ar aktīviem ar dzēšanas termiņu līdz vienam mēnesim, tādēļ ka beztermiņa aktīvi ir likvidi vērtspapīri un var tik savlaicīgi realizēti plāna saistību segšanai.

31/12/2018	Līdz 1 mēn.	no 1 līdz 3 mēn.	No 3 līdz 6 mēn.	No 6 līdz 12 mēn.	No 1 līdz 5 gadiem	Vairāk kā 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	676 680	-	-	-	-	-	676 680
Parāda instrumenti	77 642	-	-	105 341	1 361 524	1 195 205	2 739 712
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	-	9 528 784	9 528 784
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	-	-	-	117 847	117 847
Terminnoguldījumi	-	-	-	-	-	-	-
Debitori	823	-	-	-	-	-	823
Uzkrātās izmaksas un citas saistības	(32 989)	-	-	-	-	-	(32 989)
Kopā	722 156	-	-	105 341	1 361 524	10 841 836	13 030 857
Izmaksām pieejamie neto aktīvi	(5 881 214)	(144 486)	-	(500 441)	(1 868 702)	(4 663 710)	(13 058 553)
Neto likviditāte	(5 159 058)	(144 486)	-	(395 100)	(507 178)	6 178 126	(27 696)

31/12/2017	Līdz 1 mēn.	no 1 līdz 3 mēn.	No 3 līdz 6 mēn.	No 6 līdz 12 mēn.	No 1 līdz 5 gadiem	Vairāk kā 5 gadi un bez termiņa	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	1 667 634	-	-	-	-	-	1 667 634
Parāda instrumenti	137 555	-	-	484 101	1 222 527	868 297	2 712 480
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	-	8 664 568	8 664 568
Ieguldījumi riska kapitāla tirgū	-	-	-	-	-	141 242	141 242
Termiņnoguldījumi	-	573 167	-	-	-	-	573 167
Debitori	1 408	-	-	-	-	-	1 408
Uzkrātās izmaksas un citas saistības	(30 078)	-	-	-	-	-	(30 078)
Kopā	1 776 519	573 167	-	484 101	1 222 527	9 674 107	13 730 421
Izmaksām pieejamie neto aktīvi	(5 994 786)	(137 528)	-	(419 886)	(2 097 005)	(5 108 681)	(13 757 886)
Neto likviditāte	(4 218 267)	435 639	-	(64 215)	(874 478)	4 565 426	(27 465)

65. PIELIKUMS IEGULDĪJUMI, KAS PĀRSNIEDZ 5% NO NETO AKTĪVIEM

Finanšu aktīvs	Emitents	Termiņš	Valsts	31/12/2018	% neto aktīvi
Ieguldījumu fondi	Īrija	-	Īrija	685 781	5%
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	726 864	6%
Ieguldījumu fondi	Vācija	-	Vācija	694 009	5%

Finanšu aktīvs	Emitents	Termiņš	Valsts	31/12/2017	% neto aktīvi
Ieguldījumu fondi	Īrija	-	Īrija	713 291	5%
Ieguldījumu fondi	Īrija	-	Īrija	654 847	5%
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	828 351	6%
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	724 018	6%
Ieguldījumu fondi	Luksemburga	-	Luksemburga	747 460	5%

66. PIELIKUMS BŪTISKIE NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas līdz šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienai nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Plāna finanšu pārskatu novērtējumu.

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS USD" ZIŅOJUMS

Informācija par pensiju plānu

Pensiju plāns "CBL Aktīvais USD" tika apstiprināts AS „CBL Atklātais pensiju fonds” valdes sēdē 2006. gada 6. janvārī un reģistrēts Finanšu un kapitāla tirgus komisijā 2006. gada 3. martā.

Plāns paredz iemaksu veikšanu ASV dolāros. Pensiju plāna ieguldījumu politika ir aktīva – līdz 50% no Plāna līdzekļiem var tikt ieguldīti akcijās.

Par Pensiju plāna vadību ir atbildīga Pensiju fonda valde un valdes priekšsēdētājs. Pensiju fonda valde pārskata perioda laikā un gada pārskata parakstīšanas dienā darbojās sekojošā sastāvā:

Jolanta Jērāne, Valdes priekšsēdētāja

Karina Maslakova, Valdes locekle

Jānis Zivtiņš, Valdes loceklis

Plāna dalībnieki ir fiziskas personas, kuras piedalās Pensiju plānā - gan individuālo, gan kolektīvo dalības līgumu ietvaros.

Pensijas vecums, kuru sasniedzot, Plāna dalībniekam ir tiesības saņemt pensiju fondā uzkrāto papildpensijas kapitālu, ir 55 gadi, izņemot tādās speciālās profesijās strādājošos, kuru sarakstu un minimāli nepieciešamo nodarbinātības ilgumu attiecīgajā profesijā nosaka Ministru kabinets.

Plāna līdzekļu Pārvaldītājs ir ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība "CBL Asset Management", juridiskā adrese: Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija. Plāna līdzekļu turētājs ir AS "Citadele banka", juridiskā adrese: Republikas laukums 2a, Rīga, LV-1010, Latvija.

Pensiju plāna darbības novērtējums

Plāna aktīvi pārskata gadā tika ieguldīti šādos finanšu instrumentos: korporatīvās obligācijās, ieguldījumu fondos, depozītos un valdības vērtspapīros.

Ieguldījumi akciju un riskā ziņā tām pielīdzināmos ieguldījumu fondos uz gada beigām pārsniedza 53% no Plāna aktīviem. Latvijā uz gada beigām bija ieguldīti vairāk nekā 26% no Plāna aktīviem. Ieguldījumi ārvalstīs ir veikti USD valūtā. Visi Plāna ieguldījumu ierobežojumi ir ievēroti.

2018. gadā Plāna neto aktīvi samazinājās par 81,222 tūkstošiem eiro jeb 8.54 %, sasniedzot 869,31 tūkstošus eiro gada beigās. 95% no kopējām iemaksām Plānā jeb 77,75 tūkstoši eiro 2018. gadā veica dalībnieki uz individuālo līgumu pamata un 5% jeb 4.23 tūkstoši eiro tika ieskaitīti no VSAA kā solidaritātes nodokļa iemaksas. Plāna dalībnieku skaits 2018. gadā samazinājās par 23 cilvēkiem un gada beigās sastādīja 574 dalībniekus. 25 Plāna dalībniekiem vai to mantiniekiem 2018. gadā kopā tika izmaksāts papildpensijas kapitāls par kopējo summu 62,09 tūkstoši eiro. Plāna administratīvie izdevumi 2018. gadā bija 11,83 tūkstoši eiro.

2018. gads finanšu tirgos iesākās līdzīgi kā pagāja viss 2017. gads – naudai plūstot riska aktīvos. Taču jau februārī investoru interese par risku apsīka, jo ekonomikas datu plūsma strauji mainīja temperatūru, gada laikā kļūstot arvien vēsākam. Galvenie globālā atvērsuma iemesli bija ASV iniciētā protekcionisma kampaņa, kā arī specifiskie iekšējas dabas apstākļi Eiropā. Satraukumu investoros raisīja arī pasaules galveno centrālo banku virzība ierobežojošākas monetārās politikas virzienā.

Minēto faktoru kombinācija visa gada laikā uzturēja lejupvērstu spiedienu uz pasaules akciju tirgiem un augstāka riska obligāciju segmentiem. ASV akcijas gada laikā nokrita relatīvi mazāk, bet Eiropas un attīstības valstu akcijas – daudz straujāk. No riska aktīvu krituma šoreiz, diemžēl, nepasargāja arī tā saucamie "drošības aktīvi". ASV valdības papīru cenas krita saistībā ar vairākkārtēju bāzes likmju pacelšanu, bet riska prēmiju kāpums radīja papildus spiedienu uz investīciju reitinga kompāniju obligācijām. Nelielus plusus 2018. gadā spēja uzrādīt retais segments, piemēram, maziensēģie Vācijas valsts parāda vērtspapīri.

Visaptveroši un strauji cenu kritumi, lai cik nepatīkami tie būtu, palielina finanšu tirgu nākotnes atdeves potenciālu un rada augsni pievilcīgām ieguldījumu iespējām. Jau 2018. gada paša izskaņā parādījās pirmās stabilizācijas pazīmes, un, finanšu tirgiem nomierinoties, pasaules akciju un riska obligāciju segmenti ir spējīgi strauji atgūt zaudēto. Taču ilgāka termiņa tendences būs atkarīgas no ASV attiecībām ar galvenajiem tirdzniecības partneriem, it īpaši, ar Ķīnu. Investoru uzmanības fokusā atradīsies arī centrālās bankas un to realizētā monetārā politika. Un, pāri visam – ekonomisko datu plūsmas no pasaules galvenajiem reģioniem – ASV, Eiropas un Āzijas. Minēto faktoru ietekme uz finanšu tirgiem var būt gan labvēlīga, gan nelabvēlīga.

Plānā CBL Aktīvais USD ir šādas pārvaldīšanas komisijas likmes:

AS "Citadele banka" kā līdzekļu turētājam – 0,175% gadā. Komisija līdzekļu turētājam tiek aprēķināta ik mēnesi no Plāna aktīvu vidējās vērtības.

IPAS "CBL Asset Management" kā līdzekļu pārvaldītājam – ne vairāk kā 0,9% gadā. Komisija līdzekļu pārvaldītājam tiek aprēķināta ik mēnesi no Plāna aktīvu vidējās vērtības. Līdzekļu pārvaldītājam paredzēta papildus atlīdzība, kas veido ne vairāk kā 10% no Papildpensiju kapitāla ieguldīšanas ienākumu vērtības, kas pārsniedz salīdzinošo rādītāju: 12 mēnešu RIGIBID.

Turpmākās pensiju plāna attīstības prognoze

2019. gadā pārvaldītājs turpinās ieguldīt līdzekļus dažādos reģionos un aktīvu klasēs ar mērķi veidot potenciālās atdeves un riska ziņā sabalansētu ieguldījumu portfeli. Lielāko daļu ieguldījumu joprojām veidos vērtspapīri ar fiksētu ienesīgumu, galvenokārt, tādi, kas sevī ietver noteiktu riska komponenti ar atbilstošu riska prēmiju. Lai kāpinātu sagaidāmo atdevi, pārvaldītājs arī turpmāk turpinās rūpīgi sekot līdzi norisēm akciju tirgos ar mērķi izmantot tur radušās iespējas.

Notikumi pēc pārskata gada beigām

Laika periodā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienai nav bijuši nekādi ievērojami notikumi, kas būtiski ietekmētu pārskata gada rezultātu.

Plāna revidents ir zvērinātu revidentu komercsabiedrība KPMG Baltics SIA.

Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS USD" NETO AKTĪVU PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
<u>Aktīvi</u>			
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	69	23 970	22 414
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā			
Parāda instrumenti	70	378 848	467 716
Kapitāla instrumenti	71	468 317	462 443
Debitoru parādi		-	25
Kopā aktīvi		871 135	952 598
<u>Pasīvs</u>			
Uzkrātie izdevumi		1 826	2 067
Kopā pasīvs		1 826	2 067
Neto aktīvi		869 309	950 531

Pielikumi no 74. līdz 83. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

Jolanta Jērāne
AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS USD" NETO AKTĪVU KUSTĪBAS PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
Pensiju plāna neto aktīvi pārskata gada sākumā		950 531	1 059 355
Pensiju plāna dalībnieku iemaksas			
Pensiju plāna dalībnieku iemaksas		77 752	122 959
VSAA veiktās iemaksas solidaritātes nodokļa daļas		4 262	-
Pārskaitījumi no citiem pensiju fondiem vai plāniem		2 415	-
Izmaksātais papildpensijas kapitāls			
Izmaksas personām, kas sasniegušas pensiju plānā noteikto pensijas vecumu		(55 521)	(110 885)
Izmaksas mantiniekiem sakarā ar pensiju plāna dalībnieka nāvi		(6 568)	(11 500)
Pārskaitījumi uz citiem pensiju fondiem vai plāniem		(78 958)	(19 302)
Administratīvie izdevumi	72	(11 832)	(13 720)
Neto aktīvu samazinājums iemaksu un izmaksu rezultātā		(68 450)	(32 448)
Pārskata perioda ienākumi			
Procentu ienākumi	73	21 635	25 122
Ienākumi no dividendēm		445	674
Ienākumi no pensiju fonda		312	1 171
Kopā ienākumi		22 392	26 967
Pārskata perioda izdevumi			
Ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumi	74	(9 570)	(12 865)
Kopā izdevumi		(9 570)	(12 865)
Ieguldījumu vērtības (samazinājums) / pieaugums			
Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums	75	1 576	(6 269)
Nerealizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums	75	(27 170)	(84 209)
Ieguldījumu vērtības samazinājums / (pieaugums)		(25 594)	(90 478)
Pensiju plāna darbības rezultāts		(12 772)	(76 376)
Neto aktīvu samazinājums		(81 222)	(108 824)
Pensiju plāna neto aktīvi pārskata gada beigās		869 309	950 531

Pielikumi no 74. līdz 83. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

 Jolanta Jērāne
 AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
 valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS USD" NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	<i>Pielikumi</i>	2018 EUR	2017 EUR
Naudas plūsma no pamatdarbības			
Plāna darbības rezultāts		(12 772)	(76 376)
Ieguldījumu vērtības izmaiņas rezultāts	76	62 517	(42 434)
Administratīvie izdevumi	72	(11 832)	(13 720)
Debitoru parādu samazinājums		25	(25)
Pārējas saistību pieaugums/ (samazinājums)		-	(98)
Uzkrāto izdevumu pieaugums		(241)	(179)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		37 697	(132 832)
Naudas plūsma no ieguldījumu darbības			
Parādu un instrumentu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā samazinājums		69 673	64 602
Kapitāla instrumentu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (pieaugums)/ samazinājums		(49 196)	70 400
Ieguldījumu darbības neto naudas plūsma		20 477	135 002
Naudas plūsma no finansēšanas darbības			
Saņemta nauda no pensiju plāna dalībniekiem		84 429	122 959
Izmaksātais kapitāls pensiju plāna dalībniekiem		(62 089)	(122 385)
Pārskaitīts uz citu pensiju fondu		(46 523)	(9 915)
Pārskaitīts uz citu pensiju plānu		(32 435)	(9 387)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		(56 618)	(18 728)
Naudas un naudas ekvivalentu (samazinājums) / palielinājums		1 556	(16 558)
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā		22 414	38 972
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	69	23 970	22 414

Pielikumi no 74. līdz 83. lapai ir neatņemama šo finanšu pārskatu sastāvdaļa.

 Jolanta Jērāne
 AS "CBL Atklātais pensiju fonds"
 valdes priekšsēdētāja

2019. gada 26. aprīlī

PENSIJU PLĀNA "CBL AKTĪVAIS USD" FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

67. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA

Pensiju plāns "CBL Aktīvais USD" ir nodibināts un darbojas saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Papildus informācija par Plānu ir uzrādīta sadaļā „Pensiju plāna "CBL Aktīvais USD" ziņojums" (69. - 70. lapā). Plāns ir noteikto iemaksu pensiju plāns papildus pensijas kapitāla uzkrāšanai, kas neparedz garantētu ienākumu un biometrisku risku segumu. Plāns ir paredzēts papildpensijas kapitāla uzkrāšanai un izveidots tā, lai tajā uz līguma pamata iemaksas varētu veikt jebkura fiziska vai juridiska persona savu darbinieku labā.

68. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz 22. piezīmē minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir izmantoti iepriekšējos gados, ja vien nav norādīts citādi.

69. PIELIKUMS PRASĪBAS UZ PIEPRASĪJUMU PRET KREDĪTIESTĀDĒM

Plāna naudas līdzekļu atlikumu veido noguldījumi uz pieprasījumu un investīciju kontu atlikumi.

	2018	2017
	EUR	EUR
AS „Citadele banka”	23 970	22 414
Kopā	23 970	22 414

70. PIELIKUMS PARĀDA INSTRUMENTI

	2018	2017
	EUR	EUR
Regulētos tirgos tirgotie finanšu instrumenti		
Komerccabiedrību parāda instrumenti		
Ne-OECD reģiona valstu kredītiestāžu parāda vērtspapīri	-	87 863
Kopā komerccabiedrību parāda instrumenti	-	87 863
Valdību parāda instrumenti		
Latvijas valdības parāda vērtspapīri	182 403	183 040
Lietuvas valdības parāda vērtspapīri	93 961	94 200
ASV valdības parāda vērtspapīri	102 484	102 613
Kopā valdību parāda instrumenti	378 848	379 853
Kopā parāda instrumenti	378 848	467 716

71. PIELIKUMS KAPITĀLA INSTRUMENTI

	2018	2017
	EUR	EUR
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	468 317	462 443
Citu OECD reģiona ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	423 752	414 406
Latvijas ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	44 565	48 037
Kopā	468 317	462 443

Tā kā Plānam nav pieejama pietiekami detalizēta informācija par ieguldījumu fondu aktīviem, tie ir klasificēti pēc ieguldījumu fondu reģistrācijas vietas.

72. PIELIKUMS ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI

	2018 EUR	2017 EUR
Atskaitījumi pensiju fondam par pensiju plāna administrēšanu	11 512	13 240
Atskaitījumi FKTK finansēšanai	320	480
Kopā	11 832	13 720

73. PIELIKUMS PROCENTU IENĀKUMI

	2018 EUR	2017 EUR
Procentu ienākumi no parāda instrumentiem	21 635	25 122
Kopā	21 635	25 122

74. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU PĀRVALDĪŠANAS IZDEVUMI

	2018 EUR	2017 EUR
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam	8 012	11 076
Atlīdzība līdzekļu turētājam	1 558	1 789
Kopā	9 570	12 865

75. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU VĒRTĪBAS (SAMAZINĀJUMS) / PIEAUGUMS

Realizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums) / pieaugums

	2018 EUR	2017 EUR
Ieguldījumu pārdošanas ieņēmumi	181 860	8 199
Pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	(183 293)	(8 765)
Ieguldījumu pārdošanas rezultātā realizētie (zaudējumi) / peļņa	(1 433)	(566)
Valūtas tirdzniecības un pārvērtēšanas peļņa	3 009	(5 703)
Kopā	1 576	(6 269)

Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums

	2018 EUR	2017 EUR
Parāda instrumenti	634	(65 352)
Kapitāla instrumenti	(27 804)	(18 857)
Kopā	(27 170)	(84 209)

76. PIELIKUMS INFORMĀCIJA PAR IEGULDĪJUMU KUSTĪBU

	Parāda instrumenti	Kapitāla instrumenti	Kopā
31/12/2017	467 716	462 443	930 159
Palielinājumi pārskata gada laikā	-	128 809	128 809
Ieguldījumu pārdošana, dzēšana gada laikā	(87 872)	(97 768)	(185 640)
Saņemtie procenti gada laikā	(24 410)	-	(24 410)
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts	20 974	18 154	39 128
Pārvērtēšanas rezultāts gada laikā	(19 196)	(43 321)	(62 517)
Aprēķinātie procenti gada laikā	21 635	-	21 635
31/12/2018	378 847	468 317	847 164

	Parāda instrumenti	Kapitāla instrumenti	Kopā
31/12/2016	533 228	489 499	1 022 727
Palielinājumi pārskata gada laikā	-	-	-
Ieguldījumu pārdošana, dzēšana gada laikā	-	(8 176)	(8 176)
Saņemtie procenti gada laikā	(25 281)	-	(25 281)
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezultāts	(64 442)	(62 224)	(126 666)
Pārvērtēšanas rezultāts gada laikā	(910)	43 344	42 434
Aprēķinātie procenti gada laikā	25 121	-	25 121
31/12/2017	467 716	462 443	930 159

77. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA DALĪBNIKU SKAITA DINAMIKA

	2018 EUR	2017 EUR
Dalībnieku skaits pārskata perioda sākumā	597	624
Dalībnieku skaits, kas iestājušies pensiju plānā	13	17
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar pensijas vecuma sasniegšanu	(23)	(35)
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar dalībnieku nāvi	(2)	(1)
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar MK noteikumiem Nr.47	-	(1)
Dalībnieku skaits, kas izstājušies no pensiju plāna sakarā ar līdzekļu pārvešanu uz citiem pensiju fondiem vai plāni	(11)	(7)
Dalībnieku skaits pārskata perioda beigās	574	597

Katram Plāna Dalībniekam tiek atvērts individuālais konts. Fonds nodrošina katram Dalībniekam uzkrātā Papildpensijas kapitāla aprēķināšanu un uzskaiti viņa individuālajā kontā. Dalībnieka individuālajā kontā tiek reģistrētas visas lemaksas un ieguldīšanas rezultātā gūtie ienākumi, kā arī ar Fonda darbības uzraudzību, Plāna aktīvu administrēšanu, turēšanu un pārvaldīšanu saistītās izmaksas un pārējie attaisnotie atskaitījumi. Plāna aktīvu ieguldījumu atdeve tiek noteikta katra mēneša beigās par pilnu kalendāro mēnesi un attiecināta uz visiem Dalībniekiem, proporcionāli katra Dalībnieka Papildpensijas kapitālam.

Pēc Fonda gada pārskata apstiprināšanas Fonda ienākumu pārsniegums pār izdevumiem pārskata gada beigās (pēc iepriekšējo gadu zaudējumu segšanas) pilnībā ieskaitāms Dalībnieku individuālajos kontos, proporcionāli katra Dalībnieka Papildpensijas kapitālam.

78. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA VECUMA STRUKTŪRA

	2018 EUR	2017 EUR
Dalībnieki vecumā līdz 30 gadiem	10	24
Dalībnieki vecumā no 31 līdz 40 gadiem	122	113
Dalībnieki vecumā no 41 līdz 50 gadiem	131	146
Dalībnieki vecumā no 51 līdz 60 gadiem	190	198
Dalībnieki vecumā no 61 gada un vecāki	121	116
Dalībnieki kopā	574	597

79. PIELIKUMS PENSIJU PLĀNA IENESĪGUMS

Plāna ienesīgums EUR gada procentos bija -6.27%, savukārt ienesīgums ASV dolāros sasniedza -5.94%. (2017. gadā procentos bija 5.65%, savukārt ienesīgums ASV dolāros sasniedza 5.35%)

Plāna ienesīgumu aprēķina kā pensiju plāna darbības rezultāta attiecību pret pensiju plāna pārskata gada katra mēneša aritmētiski vidējo neto aktīvu summu, kas dalīta ar mēnešu skaitu gadā, kuru izsaka procentos. Ienesīgumu aprēķina, pieņemot, ka gadā ir 365 dienas.

80. PIELIKUMS DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

Plāna līdzekļu turētājs ir "Citadele banka" AS, bet Plāna Pārvaldītājs ir "CBL Asset Management" IPAS ("Citadele banka" AS meitas uzņēmums).

2017. gadā ieguldījumi „Citadele banka” AS netika veikti.

81. PIELIKUMS IEGULDĪJUMU POLITIKA UN AR IEGULDĪJUMIEM SAISTĪTO RISKU PĀRVALDĪŠANA

ieguldījumu politika

Plāna mērķis ir nodrošināt dalībniekiem ilgtermiņa kapitāla pieaugumu pie aktīvas ieguldījumu portfeļa struktūras, galvenokārt veicot investīcijas Latvijas, citu ES dalībvalstu un pasaules attīstīto valstu kapitāla un parāda vērtspapīros un kredītiestāžu termiņnoguldījumos. Līdz 50% no Plāna līdzekļiem var tikt ieguldīti akcijās un līdz 15% no Plāna aktīviem var tikt ieguldīti nekustamajā īpašumā. Plāna ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt kopumā visās ārvalstu valūtās 20 % no Plāna aktīviem, izņemot ieguldījumus eiro, uz kuriem minētais ierobežojums neattiecas.

Riska pārvaldīšana

Ieguldījuma procesa risks var tikt definēts kā nevēlama rezultāta iestāšanās varbūtība, kas var materializēties konkrētajā tirgus ekonomikā konkrētajā laika posmā. Riska pārvaldīšana tiek raksturota kā riska identifikācija, mērīšana un tā iespējamā novēršana. Ieguldījumu process var tikt ietekmēts valūtas kursa riska, procentu likmju riska, cenu izmaiņu riska, kā arī kredītriska, likviditātes un citu – tajā skaitā arī operacionālo – risku rezultātā. Plāna ieguldījumu stratēģija tiek veidota tā, lai iespējami minimizētu minētos riskus, taču Fonds negarantē to, ka nākotnē būs iespēja no tiem izvairīties pilnībā.

Riska pārvaldīšanas struktūra

Par riska identificēšanu un tā mērīšanu ir atbildīga neatkarīga struktūrvienība – Risku pārvaldes nodaļa, kas savā darbā izstrādā un prezentē riska profila informāciju Plāna pārvaldītājam. Plāna Pārvaldītājs, savukārt, var pieņemt konkrētus lēmumus par nepieciešamību samazināt jau esošos vai potenciāli iespējamus riskus.

Risku mērīšanas procesā tiek izmantoti Fonda izstrādāti modeļi, kas balstās uz vēsturiskiem datiem un tiek koriģēti atbilstoši ekonomiskajai situācijai. Atsevišķi modeļi tiek arī izmantoti, lai prognozētu finanšu riska faktoru izmaiņas gan normālos, gan atsevišķos ārkārtas finanšu tirgus gadījumos.

Investīciju plāna Pārvaldītājs ievēro diversifikācijas un risku ierobežošanas (hedging) principus, kā mērķis ir maksimāli mazināt ieguldījuma riskus, kas izstrādāti atbilstoši pārvaldīšanas politikai. Veicot ieguldījumus uz Plāna rēķina, Plāna Pārvaldītājs iegūst pietiekami plašu informāciju par potenciālajiem vai iegūtajiem ieguldījumu objektiem, kā arī uzrauga to personu finansiālo un ekonomisko situāciju, kuru emitētajos vērtspapīros tiks vai jau ir ieguldīti Plāna līdzekļi.

Fonds, izstrādājot Plāna ieguldījumu stratēģiju un nosakot riska limitus, veic analīzi par Plāna veikto termiņu, ģeogrāfiskā izvietojuma un valūtu veidu ieguldījumu sadalījumu, izvērtējot katru šī faktora riska pakāpi. Pārvaldītājs stingri ievēro Plāna prospektā, Plāna pārvaldes nolikumā un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās normas un ierobežojumus.

Tirgus risks

Ar tirgus risku tiek saprasta iespēja, ka Plāna vērtība var samazināties, mainoties kādam no tirgus faktoriem, kā piemēram, mainoties procentu likmēm (procentu likmju risks), vērtspapīru cenām (cenu izmaiņu risks), ārvalstu valūtas kursam (valūtas kursa risks) vai citiem tirgus riska faktoriem. Zemāk tiek izvērtēti šeit uzskaitītie tirgus riska avoti, tomēr tie nevar tikt diversificēti pilnībā.

Procentu likmju risks

Vērtspapīru cenu risks fiksēta ienākuma vērtspapīriem (obligācijām) lielā mērā ir atkarīgs no tirgus procentu likmju svārstībām un no emitenta kredīta kvalitātes izmaiņām. Tirgus procentu likmju izmaiņas vistiešākajā veidā ietekmē vērtspapīra pievilcību, jo, pēc būtības, tas ir alternatīvs procentu ienākuma avots. Ja procentu likmes tirgū aug, tad fiksēta ienākuma vērtspapīru cenas krīt, un otrādi. No otras puses, tirgus procentu likmju pieaugums (samazinājums) pozitīvi (negatīvi) ietekmē kupona likmes fiksēta ienākuma vērtspapīriem ar peldošu procentu likmi (kad kupons tiek noteikts kā bāzes likme – piemēram, Euribor vai Libor, plus papildus marža). Pēc pārvērtēšanas (moments, kopš kura brīža tiks pielietota jauna procentu likme) šādiem vērtspapīriem kupona ienesīguma likme palielinās (samazinās), kā rezultātā tad arī pieaug (samazinās) procenta ienākumi.

Zemāk esošajās tabulās ir uzrādīta atsevišķu valūtu tirgus procentu likmju izmaiņu iespējamā ietekme uz konkrētā Plāna vērtību, kur procenta ienākumu izmaiņas tiek aprēķinātas vienam gadam. Reālās Plāna vērtību izmaiņas var atšķirties no aprēķiniem un starpība var būt nozīmīga.

Pensiju plāns "CBL Aktīvais USD"
2018. gada pārskats

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
USD	100	-	(23 975)	(23 975)
Kopā		-	(23 975)	(23 975)

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
USD	100	0.00%	-2.75%	-2.76%
Kopā		0.00%	-2.75%	-2.76%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
USD	-100	-	23 975	23 975
Kopā		-	23 975	23 975

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2018.gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
USD	-100	0.00%	2.75%	2.76%
Kopā		0.00%	2.75%	2.76%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
USD	100	-	(27 000)	(27 000)
Kopā		-	(27 000)	(27 000)

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
USD	100	0.00%	-2.84%	-2.84%
Kopā		0.00%	-2.84%	-2.84%

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, EUR)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
USD	-100	-	27 000	27 000
Kopā		-	27 000	27 000

Fiksēta ienākuma vērtspapīru tirgus vērtības un procentu ienākumu izmaiņas (2017.gads, % no neto aktīviem)				
Valūta	Izmaiņas bāzes likmēs, bp	Izmaiņas gada procentu ienākumos	Izmaiņas tirgus vērtībā	Bāzes likmju izmaiņu ietekme uz portfeļa kopējo vērtību
USD	-100	0.00%	2.84%	2.84%
Kopā		0.00%	2.84%	2.84%

Cenu izmaiņu risks

Kapitāla vērtspapīriem (akcijām) cenu izmaiņas ir atkarīgas no diviem lielumiem – no attiecīgās valsts akciju indeksu izmaiņām (Latvijā, piemēram, tās ir uzņēmumu akciju indeksa – RIGSE – izmaiņas), un no konkrētā emitenta finansiāla stāvokļa (spējas pelnīt perspektīvā), kas savukārt ietekmē svārstības starp pieprasījuma un piedāvājuma līdzsvaru. Pirmais no lielumiem tiek arī nereti saukts par sistemātisko risku; otrais – par specifisko risku.

Sistemātisko risku pārvalda balstoties uz prognozēm par kopējo ekonomikas attīstību konkrētajā ģeogrāfiskajā reģionā un ekonomikas potenciālo attīstību nozarē. Specifisko risku pārvalda detalizēti pētot emitenta finansiālo stāvokli un pelnītspēju, kā arī citus faktorus, kas ietekmē vērtspapīra cenu, galvenokārt pamatojoties uz emitenta publiskotiem pārskatiem, informāciju masu mēdijos utt. Šeit uzmanība tiek pievērsta gan vērtspapīru cenu svārstīgumam (deviācijām), gan to korelācijām. Tā rezultātā ir iespējams aprēķināt cenu kopējo risku portfeli esošajiem vērtspapīriem, ņemot vērā to vēsturisko ienesīgumu.

Akciju cenu risks tiek novērtēts ar betas koeficienta palīdzību, kamēr tirgus indeksa izmaiņas tiek aprēķinātas, kā viena gada standartnovirze par to pašu pārskata periodu.

2018. gadā un 2017. gadā beigās Plānam nebija akciju.

Valūtas kursu risks

Valūtas kursa risks rodas gadījumā, ja vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu nominālā valūta Plānā atšķiras no Plāna valūtas (kas nav ASV dolāri). Valūtas kursa svārstības var radīt peļņu vai zaudējumus, atkarībā no valūtas kursa svārstību virziena un valūtas pozīcijas Plānā. Valūtu risks Plānā tiek efektīvi pārvaldīts, slēdzot Forward un/ vai SWAP darījumus.

31/12/2018	EUR	USD	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 331	21 639	23 970
Parāda instrumenti	-	378 848	378 848
Kapitāla instrumenti	-	468 317	468 317
Kopā	2 331	868 804	871 135

31/12/2017	EUR	USD	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	6 688	15 726	22 414
Parāda instrumenti	-	467 716	467 716
Kapitāla instrumenti	-	462 443	462 443
Debitoru parādi	-	25	25
Kopā	6 688	945 910	952 598

Valūtas kursa izmaiņu ietekme uz Plāna aktīvu vērtību ir attēlota zemāk esošajā tabulā. Valūtas kursa izmaiņas ir attiecīgā kursa viena gada standartnovirze.

Valūta	Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2018. gads)			Valūta	Valūtas kursa izmaiņas ietekme (2017. gads)		
	Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību		Īpatsvars plānā (% no aktīviem)	Valūtas kursa izmaiņa pret EUR	Ietekme uz plāna vērtību
EUR	0.27%	7.22%	0.02%	EUR	0.70%	7.42%	0.05%
USD	99.73%	0.00%	0.00%	USD	99.30%	0.00%	0.00%
Kopā	100.00%		0.02%	Kopā	100.00%		0.05%

Kredītrisks

Ar kredītrisku tiek saprasta varbūtība, ka Plāna vērtība var samazināties, ja Plāna kontraģents vai parāda saistību emittents nebūs spējīgs vai atteiksies pildīt savas saistības. Līdz ar to, veicot darījumus ar Plāna aktīviem, tiek izvēlēti tikai droši kontraģenti ar labu reputāciju. Plāna Pārvaldītājs regulāri seko līdzi Plāna kontraģentu maksātspējai, pēta to kredītreitingus, finansiālo stāvokli un informāciju masu mēdijos.

Plāna aktīvu kredīta kvalitāte tiek pārvaldīta balstoties uz piešķirtajiem starptautisko reitingu aģentūru Standards and Poor's, Moody's un Fitch kredītreitingiem. Papildus tiek pētīti emittentu finanšu pārskati, to finansiālais stāvoklis un nākotnes perspektīvas.

Emittenta darbības nozare un tā ģeogrāfiskais stāvoklis ir papildus kredītriska faktori, kas var ietekmēt gan emittētā vērtspapīra cenu, gan paša emittenta maksātspēju. Tādēļ ir svarīgi apzināties koncentrācijas risku, tas ir – cik lielā

Pensiju plāns "CBL Aktīvais USD"
2018. gada pārskats

mērā Plāna vērtība ir atkarīga no izmaiņām atsevišķos reģionos un/ vai nozarēs. Tiek izvērtēts kredītriska koncentrācijas ģeogrāfiskais sadalījums.

Tabulā uzrādītas parāda vērtspapīru emitentu un kredītiestāžu, kurās ir Plāna noguldījumi, sadalījums pa kredītreitingiem atbilstoši sekojošai klasifikācijai:

Augstas kvalitātes finanšu instrumenti: AAA – AA- (Standard & Poor's); Aaa – Aa3 (Moody's Investors Service); AAA - AA- (Fitch);

Investīciju klases finanšu instrumenti: AA+ - BBB- (Standard & Poor's); Aa1 – Baa3 (Moody's Investors Service); A+ - BBB- (Fitch);

Augsta riska finanšu instrumenti: BB+ - BB- (Standard & Poor's); Ba1 - Ba3 (Moody's Investors Service); BB+ - BB- (Fitch);

Spekulatīvie finanšu instrumenti: B+ - C (Standard & Poor's); B1 - C (Moody's Investors Service); B+ - C (Fitch).

31/12/2018	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riska finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	23 970	-	-	23 970
Parāda instrumenti	102 484	276 364	-	-	-	378 848
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	468 317	468 317
Debitoru parādi	-	-	-	-	-	-
Kopā	102 484	276 364	23 970	-	468 317	871 135

31/12/2017	Augstas kvalitātes finanšu instrumenti	Investīciju klases finanšu instrumenti	Augstāka riska finanšu instrumenti	Spekulatīvie finanšu instrumenti	Bez reitinga	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	-	-	-	22 414	-	22 414
Parāda instrumenti	102 613	277 240	87 863	-	-	467 716
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	462 443	462 443
Debitoru parādi	-	-	-	-	25	25
Kopā	102 613	277 240	87 863	22 414	462 468	952 598

Analīze par Plāna ieguldījumiem pēc ieguldījuma veida, emitenta un valsts ir sniegta šo finanšu pārskatu 70. – 71. pielikumā.

Likviditātes risks

Likviditātes risks var rasties Plānam pastāvot grūtībām pildīt savas finansiālās saistības. Plāna Pārvaldītājs uztur tādu Plāna aktīvu struktūru, kas nodrošina iespēju realizēt vērtspapirus savlaicīgi un bez būtiskiem zaudējumiem. Pie tam, liela daļa no Plāna aktīviem tiek ieguldīta īstermiņa investīciju klases valsts obligācijās, kas ir viens no likvidākajiem aktīvu veidiem.

Plāna aktīvu un saistību termiņstruktūra parādīta zemāk. Plāna aktīvi tiek sadalīti atbilstoši to dzēšanas termiņam. Beztermiņa aktīvi tiek norādīti kopā ar aktīviem ar dzēšanas termiņu līdz vienam mēnesim, tādēļ ka beztermiņa aktīvi ir likvidi vērtspapīri un var tik savlaicīgi realizēti plāna saistību segšanai.

31/12/2018	Līdz 1 mēn.	no 1 līdz 3 mēn.	No 3 līdz 6 mēn.	No 6 līdz 12 mēn.	Vairāk kā		Kopā
					No 1 līdz 5 gadiem	5 gadi un bez termiņa	
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	23 970	-	-	-	-	-	23 970
Parāda instrumenti	-	-	-	-	276 364	102 484	378 848
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	-	468 317	468 317
Debitoru parādi	-	-	-	-	-	-	-
Uzkrātās izmaksas un citas saistības	(1 826)	-	-	-	-	-	(1 826)
Kopā	22 144	-	-	-	276 364	570 801	869 309
Izmaksām pieejamie neto aktīvi	(466 199)	(4 495)	-	(16 250)	(169 509)	(212 856)	(869 309)
Neto likviditāte	(444 055)	(4 495)	-	(16 250)	106 855	357 945	-

31/12/2017	Līdz 1 mēn.	no 1 līdz 3 mēn.	No 3 līdz 6 mēn.	No 6 līdz 12 mēn.	Vairāk kā		Kopā
					No 1 līdz 5 gadiem	5 gadi un bez termiņa	
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	22 414	-	-	-	-	-	22 414
Parāda instrumenti	-	-	-	44 829	320 274	102 613	467 716
Kapitāla instrumenti	-	-	-	-	-	462 443	462 443
Debitoru parādi	25	-	-	-	-	-	25
Uzkrātās izmaksas un citas saistības	(2 067)	-	-	-	-	-	(2 067)
Kopā	20 372	-	-	44 829	320 274	565 056	950 531
Izmaksām pieejamie neto aktīvi	(493 387)	(9 535)	-	(22 156)	(144 565)	(280 888)	(950 531)
Neto likviditāte	(473 015)	(9 535)	-	22 673	175 709	284 168	-

82. PIELIKUMS IEGULDĪJUMI, KAS PĀRSNIEDZ 5% NO NETO AKTĪVIEM

<u>Finanšu aktīvs</u>	<u>Emitents</u>	<u>Termiņš</u>	<u>Valsts</u>	<u>31/12/2018</u>	<u>% neto aktīviem</u>
Valdības parādzīme	Latvijas valdība	16.06.2021.	Latvija	182 402	21%
Valdības parādzīme	Lietuvas valdība	09.03.2021.	Lietuva	93 961	11%
Valdības parādzīme	ASV valdība	15.05.2043.	ASV	102 484	12%
leguldījumu fondi			Īrija	68 536	8%
leguldījumu fondi			Luksemburga	47 328	5%
leguldījumu fondi			Luksemburga	44 393	5%
leguldījumu fondi			Īrija	46 534	5%
leguldījumu fondi			Latvija	44 565	5%
<u>Finanšu aktīvs</u>	<u>Emitents</u>	<u>Termiņš</u>	<u>Valsts</u>	<u>31/12/2017</u>	<u>% neto aktīviem</u>
Valdības parādzīme	Latvijas valdība	16.06.2021.	Latvija	183 040	19%
Valdības parādzīme	Lietuvas valdība	09.03.2021.	Lietuva	94 200	10%
Valdības parādzīme	ASV valdība	15.05.2043.	ASV	102 613	11%
Komerccabiedrību parāda vērtspapīri		02.07.2018.	Kazahstāna	44829	5%
Komerccabiedrību parāda vērtspapīri		28.10.2020.	Brazīlija	43035	5%
leguldījumu fondi			Īrija	66 224	7%
leguldījumu fondi			Īrija	46 129	5%
leguldījumu fondi			Luksemburga	48 109	5%
leguldījumu fondi			Luksemburga	49 596	5%
leguldījumu fondi			Luksemburga	43 255	5%
leguldījumu fondi			Luksemburga	44 555	5%
leguldījumu fondi			Luksemburga	45 189	5%
leguldījumu fondi			Latvija	48 037	5%

83. PIELIKUMS BŪTISKIE NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas līdz šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienai nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Pensiju plāna finanšu pārskata novērtēju

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7,
Rīga, LV-1013
Latvija

Tālrunis +371 67038000
Fakss +371 67038002
kpmg.com/lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

AS "CBL Atklātais Pensiju fonds" akcionāriem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši AS "CBL Atklātais Pensiju fonds" ("Pensiju Fonds") pievienotajā gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata no 7. līdz 27. lapai revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver:

- pārskatu par finanšu stāvokli 2018. gada 31. decembrī,
- visaptverošo ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par AS "CBL Atklātais Pensiju fonds" finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par tā darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk - SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši LR Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Pensiju Fonda saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Galvenie revīzijas jautājumi

Galvenie revīzijas jautājumi ir tādi jautājumi, kas, pamatojoties uz mūsu profesionālo spriedumu, pārskata perioda finanšu pārskatu revīzijā bija visnozīmīgākie. Šie jautājumi kopumā tika apskatīti finanšu pārskatu revīzijas kontekstā, kā arī sagatavojot atzinumu par šo finanšu pārskatu, tāpēc atsevišķu atzinumu par šiem jautājumiem mēs neizsakām.

Mēs esam noteikuši zemāk minēto jautājumu kā galveno jautājumu, par kuru ir jāsniedz informācija mūsu ziņojumā.

Pamatdarbības ieņēmumu eksistence un precizitāte

Pensiju Fonda ienākumi par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, ir EUR 576 547 (2017: EUR 563 762).

Atsauce uz finanšu pārskatiem: 2. pielikums "Nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkums" apakšpunktā "Ienākumu un izdevumu atzišana" 13. lapā (grāmatvedības politika); 10. pielikums "Pamatdarbības ienākumi" 19. lappusē (finanšu pārskata pielikumi).

Galvenais revīzijas jautājums

Kā aprakstīts finanšu pārskatu 2. piezīmē, Pensiju Fonds sniedz administratīvos pakalpojumus 3. līmeņa pensiju plāniem, saņemot to komisijas maksu, kas lielākoties tiek aprēķināta automātiski kā noteikta procentuālā daļa no pārvaldīto līdzekļu neto aktīvu vērtībām, kas attiecināms uz individuālajiem dalībniekiem, kā noteikts Pensiju Fonda līgumos, kas noslēgti ar konkrētajiem pensiju plānu dalībniekiem.

Mēs koncentrējamies uz šo jomu, jo ar to saistītie darījumi ietver lielas naudas summas, kuras ietekmē ieņēmumu apmēru, un tajos tiek izmantotas dažādas standartizētas komisijas maksas likmes un to piemērošanas nosacījumi, kas atkarīgi no attiecīgā dalībnieka iesaistes līmeņa pensiju plānā. Neatbilstošu komisiju likmju pielietojums un saistīto plānu aktīvu uzskaitē var novest pie būtiskas kļūdas pamatdarbību ienākumu atzišanā un uzskaitē.

Veiktie pasākumi

Revīzijas procedūru ietvaros, kur nepieciešams, iesaistot KPMG informācijas tehnoloģiju specialistus, cita starpā:

- pārbaudījām ar komisijas ieņēmumu aprēķināšanu un atzišanu saistīto Pensiju Fonda būtisko kontroļu uzbūves, ieviešanas un darbības efektivitāti. Mēs fokusējāmies uz ikdienas kontrolēm, kas nodrošina pensiju plānu iemaksu un izmaksu precizitāti, kā arī automātiskam komisijas aprēķinu kontrolēm. Mēs pārbaudījām saistītās vispārējās informācijas tehnoloģiju kontroles, kuras nodrošina datu plūsmas precizitāti un pārbaudi;
- izstrādājām neatkarīgas komisijas ieņēmumu aplēses par gadu, ņemot vērā likmes, kas noteiktas attiecīgajos standartizētajos individuālo pensiju plāna dalībnieku līgumos, un pārvaldāmo aktīvu summas, ko salīdzinājām ar turētājbankas ziņojumos uzrādīto finanšu informāciju;
- salīdzinājām mūsu neatkarīgās komisijas ieņēmumu aplēses ar Pensiju Fonda atzītajiem ieņēmumiem un izpētījām jebkādas būtiskas atšķirības.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Pensiju Fonda vadība. Citu informāciju veido:

- informācija par Pensiju Fondu, kas sniegta pievienotā gada pārskata 3. lapā,
- paziņojums par Pensijas Fonda vadības atbildību, kas sniegts pievienotā gada pārskata 4. lapā,
- Pensiju Fonda vadības ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskata 5. un 6. lapā.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Pensiju Fondu un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Pensiju Fonda Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 100 – Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Pensiju Fonda Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- Pensiju Fonda Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 100 – Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi.

Vadības un personu, kurām uzticēta Pensijas Fonda pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Pensiju Fonda spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Pensiju Fonda spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Pensiju Fonda likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Pensiju Fonda likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Pensiju Fonda pārraudzība, ir atbildīgas par Pensiju Fonda finanšu pārskata sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārlicība ir augsta līmeņa pārlicība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Pensiju Fonda iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Pensiju Fonda spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Pensiju Fonds savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Pensiju Fonda pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta Pensiju Fonda pārraudzība, mēs sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību un objektivitāti, un lai sniegtu informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatoti uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams – par drošības pasākumiem šādas ietekmes ierobežošanai.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta Pensiju Fonda pārraudzība, nosakām tos jautājumus, kurus uzskatām par visbūtiskākajiem pārskata perioda finanšu pārskata revīzijai un kas tādēļ uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstam šos jautājumus revidentu ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērtu tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

Ziņojums par citām juridiskām un normatīvām prasībām

Citi paziņojumi un apstiprinājumi, kas iekļaujami revidentu ziņojumā saskaņā ar LR un Eiropas Savienības normatīvo aktu prasībām sniedzot revīzijas pakalpojumus Sabiedrībām, kas ir sabiedriskas nozīmes struktūras

2018. gada 4. oktobrī ikgadējā akcionāru pilnsapulce iecēla mūs par AS "CBL Atklātais Pensiju fonds" revidentiem, lai mēs veiktu AS "CBL Atklātais Pensiju fonds" finanšu pārskata par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, likumā noteikto revīziju. Kopējais nepārtrauktais mūsu revīzijas uzdevumu sniegšanas termiņš ir 1 gads, un tas ietver pārskata periodu, kurš noslēdzās 2018. gada 31. decembrī.

Mēs apstiprinām, ka:

- mūsu revidentu atzinums saskan ar papildu ziņojumu, kas tika iesniegts Pensiju Fonda Valdei, kas pilda Revīzijas komitejas pienākumus;
- kā norādīts LR Revīzijas pakalpojuma likumā 37.6 pantā mēs neesam Pensiju Fondam snieguši ar revīziju nesaistītus aizliegtus pakalpojumus (NRP), kas minēti ES Regulas (ES) Nr. 537/2014 5. panta 1. punktā. Veicot revīziju, mēs arī saglabājam neatkarību no revidētās sabiedrības (Pensiju Fonda).

Periodā, uz kuru attiecas mūsu veiktā likumā noteiktā revīzija, Pensiju Fondam papildus revīzijai mēs neesam snieguši nekādus citus pakalpojumus.

KPMG Baltics SIA
Licence Nr. 55

Ondrejs Fikrle
Partneris pp KPMG Baltics SIA
Rīga, Latvija
2019. gada 29. aprīlī

Valda Užāne
Zvērināta revidente
Sertifikāta Nr. 4

KPMG Baltics SIA
Vesetas iela 7,
Rīga, LV-1013
Latvija

Tālrunis +371 67038000
Fakss +371 67038002
kpmg.com/lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Pensiju Plāna "CBL Sabalansētais" dalībniekiem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši pensiju plāna "CBL Sabalansētais" ("Pensiju Plāns"), kuru pārvalda AS "CBL Atklātais Pensiju fonds" ("Pensiju Fonds"), pievienotajā gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata no 30. līdz 49. lapai revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver:

- neto aktīvu pārskatu 2018. gada 31. decembrī,
- neto aktīvu kustības pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par pensiju plāna "CBL Sabalansētais" finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par tā darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk - SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši LR Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Pensiju Fonda un Pensiju Plāna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Pensiju Fonda vadība. Citu informāciju veido Ziņojums par Pensiju Plānu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 28. līdz 29. lapai.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata informācijas vai

no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Pensiju Fondu un Pensiju Plānu un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Ziņojums par Pensiju Plānu ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 100 – Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Ziņojumā par Pensiju Plānu par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- Ziņojums par Pensiju Plānu ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 100 – Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi.

Vadības un personu, kurām uzticēta Pensijas Plāna pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, Pensiju Plāna vadības pienākums ir izvērtēt Pensiju Plāna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Pensiju Plāna spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Pensiju Plāna likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Pensiju Plāna likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Pensiju Plāna pārraudzība, ir atbildīgas par Pensiju Plāna finanšu pārskata sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārlicība ir augsta līmeņa pārlicība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas

procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;

- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Pensiju Plāna iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Pensiju Plāna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Pensiju Fonds Pensija Plāna darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināmies ar personām, kurām uzticēta Pensiju Plāna pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

Ziņojums par citām juridiskām un normatīvām prasībām

Periodā, uz kuru attiecas mūsu veiktā likumā noteiktā revīzija, Pensiju Fondam vai Pensiju Plānam papildus revīzijai mēs neesam snieguši nekādus citus pakalpojumus.

KPMG Baltics SIA
Licence Nr. 55

Ondrej Fikrle
Partneris pp KPMG Baltics SIA
Rīga, Latvija
2019. gada 29. aprīlī

Valda Užāne
Zvērināta revidente
Sertifikāta Nr. 4

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Pensiju Plāna "CBL Aktīvais" dalībniekiem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši pensiju plāna "CBL Aktīvais" ("Pensiju Plāns"), kuru pārvalda AS "CBL Atklātais Pensiju fonds" ("Pensiju Fonds"), pievienotajā gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata no 52. līdz 68. lapai revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver:

- neto aktīvu pārskatu 2018. gada 31. decembrī,
- neto aktīvu kustības pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par pensiju plāna "CBL Aktīvais" finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par tā darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk - SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši LR Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Pensiju Fonda un Pensiju Plāna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Pensiju Fonda vadība. Citu informāciju veido Ziņojums par Pensiju Plānu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 50. līdz 51. lapai.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata informācijas vai

no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Pensiju Fondu un Pensiju Plānu un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Ziņojums par Pensiju Plānu ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 100 – Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Ziņojumā par Pensiju Plānu par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- Ziņojums par Pensiju Plānu ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 100 – Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi.

Vadības un personu, kurām uzticēta Pensijas Plāna pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, Pensiju Plāna vadības pienākums ir izvērtēt Pensiju Plāna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Pensiju Plāna spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Pensiju Plāna likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Pensiju Plāna likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Pensiju Plāna pārraudzība, ir atbildīgas par Pensiju Plāna finanšu pārskata sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārlicība ir augsta līmeņa pārlicība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas

procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;

- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Pensiju Plāna iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Pensiju Plāna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Pensiju Fonds Pensija Plāna darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Pensiju Plāna pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

Ziņojums par citām juridiskām un normatīvām prasībām

Periodā, uz kuru attiecas mūsu veiktā likumā noteiktā revīzija, Pensiju Fondam vai Pensiju Plānam papildus revīzijai mēs neesam snieguši nekādus citus pakalpojumus.

KPMG Baltics SIA
Licence Nr. 55

Ondrej Fikrle
Partneris pp KPMG Baltics SIA
Rīga, Latvija
2019. gada 29. aprīlī

Valda Užāne
Zvērināta revidente
Sertifikāta Nr. 4

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Pensiju Plāna "CBL Aktīvais USD" dalībniekiem

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši pensiju plāna "CBL Aktīvais USD" ("Pensiju Plāns"), kuru pārvalda AS "CBL Atklātais Pensiju fonds" ("Pensiju Fonds"), pievienotajā gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata no 71. līdz 83. lapai revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver:

- neto aktīvu pārskatu 2018. gada 31. decembrī,
- neto aktīvu kustības pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par pensiju plāna "CBL Aktīvais USD" finansiālo stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par tā darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk - SFPS).

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši LR Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Pensiju Fonda un Pensiju Plāna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Pensiju Fonda vadība. Citu informāciju veido Ziņojums par Pensiju Plānu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 69. līdz 70. lapai.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata informācijas vai

no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Pensiju Fondu un Pensiju Plānu un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Ziņojums par Pensiju Plānu ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 100 – Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Ziņojumā par Pensiju Plānu par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- Ziņojums par Pensiju Plānu ir sagatavots saskaņā ar LR Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 100 – Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi.

Vadības un personu, kurām uzticēta Pensijas Plāna pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, Pensiju Plāna vadības pienākums ir izvērtēt Pensiju Plāna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Pensiju Plāna spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Pensiju Plāna likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Pensiju Plāna likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Pensiju Plāna pārraudzība, ir atbildīgas par Pensiju Plāna finanšu pārskata sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas

procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;

- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Pensiju Plāna iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Pensiju Plāna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Pensiju Fonds Pensija Plāna darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināmies ar personām, kurām uzticēta Pensiju Plāna pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

Ziņojums par citām juridiskām un normatīvām prasībām

Periodā, uz kuru attiecas mūsu veiktā likumā noteiktā revīzija, Pensiju Fondam vai Pensiju Plānam papildus revīzijai mēs neesam snieguši nekādus citus pakalpojumus.

KPMG Baltics SIA
Licence Nr. 55

Ondřej Fikrle
Partneris pp KPMG Baltics SIA
Rīga, Latvija
2019. gada 29. aprīlī

Valda Užāne
Zvērināta revidente
Sertifikāta Nr. 4